

Evaluering af Videnscenter for værdig ældrepleje

**Data fra udvalgte aktiviteter i perioden 2019 - 2020
2021**

Udarbejdet af Implement Consulting Group på vegne af
Videnscenter for værdig ældrepleje, Sundhedsstyrelsen

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion til evalueringen af Videnscenter for værdig ældrepleje	5
2. Evalueringsdesign og -metoder	7
3. Resume – opsamling på evalueringen	8
4. Perspektiver på fremtidige forløb og kurser	13
Evaluering af Videnscenter for værdig ældreplejes forløb og aktiviteter	14
5. Spor 1 - Rejseholdsforløb	14
6. Spor 2 - Kompetenceudvikling og rådgivning	27
7. Spor 3 - Netværksfacilitering	44
8. Spor 4 - Kommunikation og formidling	50
Bilag	61

1. Introduktion til evalueringen af Videnscenter for værdig ældrepleje

1.1. Forord

Videnscenter for værdig ældrepleje (herefter VVÆ) arbejder for at sikre sårbare ældre og deres pårørende en værdig alderdom. VVÆ er etableret med det formål, at dets aktiviteter skal understøtte kommuner og private plejeenheder, herunder selvejende institutioner, i at skabe mere værdighed i ældreplejen.

VVÆ er etableret i regi af Sundhedsstyrelsen som udmøntning af en del af satspuljeaftalen på ældreområdet 2018-2021. VVÆ tilbyder kompetenceudvikling, rådgivning og netværksfacilitering, som er gratis for kommunerne at modtage, og formidler information om nyeste viden, gode erfaringer, bedste praksis og metoder til at sikre en værdig ældrepleje.

Målgruppen for VVÆs forløb, aktiviteter og indsatser er de ledere og medarbejdere i ældreplejen, som i det daglige yder ældrepleje. Derudover henvender VVÆs forløb, aktiviteter og indsatser sig også til de målgrupper, der i det daglige bidrager til en værdig ældrepleje – f.eks. kvalitets- og udviklingskonsulenter i forvaltningerne, medarbejdere med særligt ansvar herunder bl.a. demenskonsulenter, medarbejdere inden for rehabilitering, visitation, genoptræning m.fl. samt ældreråd, pårørende, brugerråd og andre.

I satspuljeaftalen på ældreområdet er der afsat midler til at gennemføre en ekstern evaluering af Videnscenter for Værdig Ældrepleje ultimo 2020/primus 2021. Evalueringen består af to dele; herunder en kvantitativ, spørgeskemabaseret undersøgelse (nærværende) og en casesamling i form af artikler og korte film¹.

Formålet med evalueringen er at gennemføre en kortlægning af, hvorvidt og på hvilke måder VVÆ har levet op til sit formål om at understøtte kommuner og private plejeenheders arbejde med værdighed i ældreplejen bl.a. gennem forskellige typer af kompetenceudviklingsforløb, rådgivning, netværksfacilitering samt indsamling og formidling af viden, gode erfaringer, bedste praksis og metoder til arbejdet med værdighed i ældreplejen. Dertil er formålet med evalueringen at understøtte VVÆs videre arbejde med diverse forløb, aktiviteter og indsatser ved at afdække hvilke tiltag, der har været særligt effektfulde.

¹ Oprindeligt var evalueringen tænkt som en slutevaluering af VVÆs forløb, aktiviteter og indsatser, da de tildelte satspuljemidler til VVÆs forløb, aktiviteter og indsatser var begrænset til perioden 2018-2021. Videnscenteret har efter dataindsamlingen til nærværende evaluering fået bevilliget midler til at fortsætte videnscenteret arbejde. Formålet med evalueringen har derfor ændret sig. Nærværende evaluering skal bruges til at understøtte VVÆs videre arbejde med diverse forløb, aktiviteter og indsatser ved at pege på, hvad VVÆ med fordel kan gøre endnu mere eller mindre af fremadrettet.

Nærværende evaluering præsenterer resultaterne fra den kvantitative, spørgeskemabaserede undersøgelse og beskæftiger sig med følgende fire centrale spor i VVÆ og de dertilhørende aktiviteter og forløb:

	Rejseholdsforløb/Værdighedsrejseholdet <ul style="list-style-type: none">• Organisatorisk rejseholdsforløb• Praksisnært rejseholdsforløb
	Kompetenceudvikling og rådgivning <ul style="list-style-type: none">• Diplommodulet: Forandringsledelse ift. værdighed i ældreplejen• Det praksisnære kursusforløb• Konsultations- og rådgivningsforløb
	Netværksfacilitering <ul style="list-style-type: none">• Netværksmøder i Værdighedsnetværket
	Kommunikation og formidling <ul style="list-style-type: none">• Kommunikationsindsatser• Temadage• Årskonference

Der vil blive evalueret på alle ni forløb, aktiviteter og indsatser under de fire spor i nærværende slutevaluering.

2. Evalueringsdesign og -metoder

Følgende afsnit giver en kort gennemgang af evalueringsdesignet og dataindsamlingen.

Slutevalueringen af de fire spor og dertilhørende aktiviteter samt forløb udbudt af VVÆ er gennemført vha. en spørgeskemaundersøgelse, som Implement Consulting Group har designet og behandlet på vegne af Videnscenter for Værdig Ældrepleje. Dataindsamlingen har fundet sted i oktober 2020 og januar 2021. De forløb, aktiviteter og indsatser, som VVÆ har gennemført efter januar 2021, er derfor ikke afdækket i nærværende evaluering. Dertil er det kun én af VVÆs tre afholdte konferencer, der er blevet afdækket i nærværende evaluering, nærmere bestemt *Årskonferencen* afholdt i 2019.

Spørgeskemaundersøgelsen, der gennemføres af Implement Consulting Group, afdækker otte ud af de ni aktiviteter og forløb under de fire aktivitetsspor. Aktiviteten, der ikke afdækkes via spørgeskemaundersøgelse, er *Årskonferencen*. Denne er i stedet blevet afdækket ved brug af data fra en evaluering, som VVÆ selv har foretaget. Dertil afdækkes VVÆs *Kommunikationsindsatser* (og målgruppens vurdering af de mest besøgte kommunikationskanaler samt relevans og anvendelighed af det kommunikerede indhold og materiale) ikke ved hjælp af et selvstændigt spørgeskema men derimod som et indbygget og afsluttende element i spørgeskemaerne, der afdækker de syv øvrige aktiviteter og forløb.

Konkret omfatter spørgeskemaundersøgelsen derfor syv forskellige spørgeskemaer, der tilsammen skal genere ny viden om målgruppens tilfredshed med VVÆs aktiviteter og forløb, og hvorledes de har bidraget til at understøtte lokalt arbejde med værdighed i ældreplejen. Spørgeskemaerne er målrettet afdækning af:

1. Det organisatoriske rejseholdsforløb
2. Det praksisnære rejseholdsforløb
3. Diplommodul: Forandringsledelse ift. værdighed i ældreplejen
4. Det praksisnære kursusforløb
5. Temadage
6. Korte konsultations- og rådgivningsforløb
7. Netværksmøder i Værdighedsnetværket

VVÆ har selv stået for at distribuere de syv spørgeskemaer til VVÆs samarbejdspartnere, og disse samarbejdspartnere har videredistribueret spørgeskemaerne til deltagerne på diverse forløb, kurser og aktiviteter enten via mail eller e-Boks, hvor respondenterne via et sikkert link kunne tilgå en online version af spørgeskemaet til besvarelse.

Flere besvarelser fra deltagere på *rejseholdsforløbene* er dog indhentet ved analog papirbesvarelse indsendt til VVÆ, der efterfølgende har indtastet svarene digitalt. Denne tilgang er blevet benyttet for at opnå den højst mulige svarprocent, da det ikke er alle medarbejdere, der har egen arbejdsmail, og derfor ikke har modtaget link til spørgeskemaet.

Data fra spørgeskemaundersøgelsen er i nærværende evaluering blevet suppleret med øvrige data indsamlet af VVÆ for at give det bedst mulige billede af genstandsfeltet. Konkret er der tale om supplement af spørgeskemadata fra det *Praksisnære rejseholdsforløb*, *Diplommodul*, *det Praksisnære kursusforløb* og fra *Årskonferencen*, hvor de tre sidst nævnte har været udbudt af VVÆs leverandører Absalon og VIA.

Se bilag for en nærmere analyse af frafald og besvarelsesprocenternes betydning for evalueringen.

3. Resume – opsamling på evalueringen

VVÆ arbejder for at sikre sårbare ældre og deres pårørende en værdig alderdom. VVÆ er etableret med det formål, at dets aktiviteter skal understøtte kommuner og private plejeenheder herunder selvejende institutioner i at skabe mere værdighed i ældreplejen.

Målgruppen for VVÆs forløb, aktiviteter og indsatser er defineret ved ledere og medarbejdere i ældreplejen, medarbejdere i udvalgte kommunale forvaltninger samt VVÆs interessent- og aktørkreds.

VVÆ har søgt at realisere sit formål gennem følgende fire spor og underliggende forløb, aktiviteter og indsatser:

	Rejseholdsforløb/Værdighedsrejseholdet <ul style="list-style-type: none">• Organisatorisk rejseholdsforløb• Praksisnært rejseholdsforløb
	Kompetenceudvikling og rådgivning <ul style="list-style-type: none">• Diplommodulet: Forandringsledelse ift. værdighed i ældreplejen• Det praksisnære kursusforløb• Konsultations- og rådgivningsforløb
	Netværksfacilitering <ul style="list-style-type: none">• Netværksmøder i Værdighedsnetværket
	Kommunikation og formidling <ul style="list-style-type: none">• Kommunikationsindsatser• Temadage• Årskonference

Det organisatoriske rejseholdsforløb øger i vidt omfang deltagernes ledelsesmæssige kompetencer

Evalueringen af *det organisatoriske rejseholdsforløb* viser, at forløbet for langt størstedelen af deltagerne i vidt omfang har øget både deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje og har styrket deres ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, der fremmer værdig ældrepleje.

Respondenterne vurderer forløbet højt på alle de parametre, der undersøges i evalueringen. Det gælder særligt styrkede kompetencer til at understøtte kulturforandringer og faglige indsatser, forbedre kommunikations- og koordinationsveje til at sikre kvalitet i ældreplejen for den ældre og de pårørende samt at igangsætte praksisnære indsatser, der understøtter sammenhæng mellem den kommunale værdighedspolitik og den daglige praksis på ældreområdet.

Evalueringen peger ligeledes på, at de tillærte kompetencer har været med til at styrke deltagerne samarbejde med ledelseskolleger og medarbejdere om værdig ældrepleje.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 22 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Det praksisnære rejseholdsforløb øger i høj grad deltagernes evne til at anvende metoder

Evalueringen af *Praksisnært læringsforløb om værdighed i ældreplejen ved værdighedsrejsehold* viser, at læringsforløbet i høj grad øger deltagernes faglige viden om og evne til at anvende metoder i arbejdet med værdig ældrepleje, herunder særligt de fire metoder Værdighedshjulet, Trivselskar, Blomsten og Forbedringscirklen – de små skridts metode².

Evalueringen viser også, at respondenterne i meget høj grad anvender metoderne og værktøjerne i deres arbejde med borgere og i høj grad i samarbejdet med kolleger og i deres arbejde med pårørende. Under halvdelen angiver at bruge metoder og værktøjer i dialog med egen leder.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 40 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Diplommodulet bygger oven på en viden, som deltagerne havde i forvejen

Evalueringen af *Diplommodulet* tegner et billede af, at meget af den viden, som deltagerne har fået præsenteret på diplommodulet, er kendt i forvejen, og derfor primært bygger oven på en viden, som deltagerne allerede havde. En relativt stor andel angiver en noget lav vurdering af det samlede udbytte af Diplommodulet. *Værdighed i ældreplejen og personcentret omsorg og Forandrings- og udviklingsprocesser i et ledelsesmæssigt perspektiv* angives særligt som værende emner, modulet har styrket viden om.

² Beskrivelser og information om diverse metoder kan findes via e-læringskurserne på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.xn--lringomvrdighed-xlbh.dk/login/>

Evalueringen peger derudover på, at diplommodulet har styrket deltageres samarbejde med medarbejderne om værdig ældrepleje, mens et relativt stort antal af respondenterne, oplever det som udfordrende at bringe diplommodulets indhold i spil i egen organisation.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 13 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Det praksisnære kursusforløb øger flere deltagers faglige viden og metoder inden for specifikke emner

Evalueringen af *det praksisnære kursusforløb* tegner et billede af, at flere deltagere gennem forløbet har fået øget deres faglige viden om værdig ældrepleje. Særligt er deltageres viden om emnerne "En værdig død", "Pårørende" og "Mad og ernæring" samt metoder og værktøjer inden for FORBEDRINGSCIRKLEN – DE SMÅ SKRIDTS METODE/de små skridts metode, lytteøvelser og perspektivskifte styrket gennem forløbet³.

Evalueringens resultater peger på, at det praksisnære kursusforløb styrker langt de fleste deltagers samarbejde med borgere og pårørende om værdig ældrepleje. En relativt lille andel oplever tidsmæssige udfordringer, når det kommer til at anvende det tillærte i praksis.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 13 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Korte konsultations- og rådgivningsforløb giver deltagerne inspiration til relevante tiltag og motiverede til at gennemføre dem

Evalueringen af de *korte konsultations- og rådgivningsforløb* tegner et billede af, at deltagelse på forløbet i høj grad øger deltageres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.

Forløbet har i stor stil levet op dets målsætning. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at næsten alle respondenter angiver, at de qua forløbet har fået afdækket organisationens aktuelle udfordringer i forhold til værdig ældrepleje. Ligeledes har deltagerne fået inspiration til relevante tiltag, der kan være med til at styrke deres værdige ældrepleje, og dertil er de også motiverede til at gennemføre disse tiltag.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 20 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Værdighedsnetværket understøtter implementering og forankring af den viden, deltagerne får på diverse forløb og aktiviteter

Evalueringen af *Værdighedsnetværket* tegner et billede af, at lidt over halvdelen af deltagerne på netværket vurderer, at netværket har været med til at øge deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.

³ Beskrivelser og information om diverse emner kan findes via e-læringskurserne på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.xn--lringomvrdighed-xlbh.dk/login/>

Værdighedsnetværket har givet flertallet af respondenterne inspiration til, hvordan de kan bruge og videreudvikle det, som de har lært på VVÆ's øvrige forløb samt inspiration til det daglige arbejde med værdig ældrepleje.

Størstedelen af respondenterne betoner, at det særligt udbytterige ved netværket er at høre om de andre netværksdeltages succesoplevelser og udfordringer og at dele erfaringer om brugen og anvendelsen af metoder og værktøjer fra VVÆ's øvrige forløb.

Netværket bidrager positivt til, at flertallet af respondenterne kan bruge den nye viden, inspirationen og de delte erfaring fra netværksmøderne i deres eget arbejde. Deltagelsen i netværksmøderne gør det nemmere for dem at gennemføre forandringer i retning af en øget værdig ældrepleje i deres eget og kollegers arbejde.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 11 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Kommunikationsindsatser bidrager med relevant og brugbar information

Evalueringen af VVÆ's *kommunikationsindsats* viser, at VVÆ's vigtigste kommunikationskanal er VVÆ's temadage efterfulgt af nyhedsbreve, hjemmeside, artikler, Facebook, konferencer og LinkedIn i nævnte rækkefølge.

Evalueringen viser desuden, at VVÆ via alle kommunikationskanaler formår at levere både relevant og brugbar information, som flertallet af respondenterne kan anvende i deres eget og kollegers arbejde.

Evalueringen peger ligeledes på, at en god andel af respondenterne får den nyeste viden om værdig ældrepleje gennem VVÆ's kommunikationsindsats, og at kommunikationsindsatsen giver dem inspiration til nye aktiviteter og metoder, som de kan bruge i deres arbejde med værdig ældrepleje.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 224 ud af de 329 respondenter, der har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, har deltaget på én eller flere temadage. Vurderingen af, at VVÆ's temadage er den vigtigste kommunikationskanal, kan derfor være påvirket heraf.

Alle temadagene styrker viden om værdig ældrepleje

Evalueringen af temadagene tegner et billede af, at flertallet af deltagerne på temadagene vurderer, at temadagene øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Sammenlignes de otte forskellige temadage på tværs, vurderes særligt temadagene om "Værdig død", "Seksualitet", "Det gode måltid" (dysfagi og tandpleje), "Ernæring" samt "Pårørende" og "Ensomhed" højt både ift. bidrag til faglig viden og ift. anvendelighed i praksis. Temadagene vedr. Livskvalitet og Selvbestemmelse vurderes lavere men dog stadig overvejende positivt på begge parametre.

Ligeledes viser evalueringen, at temadagene styrker respondenternes samarbejde med især kolleger og borgere samt derefter pårørende.

Samlet set peger evalueringen af spørgeskemaundersøgelsen af de otte temadage på, at alle temadage (nogle i højere grad end andre) indfrier målsætningen om, at de aktiviteter, der udbydes, er med til at styrke viden om værdig ældrepleje.

I forlængelse af ovenstående resultater bør det fremhæves, at 224 respondenter har gennemført spørgeskemaundersøgelsen, og at resultaterne derfor skal ses i dette lys.

Årskonference har givet inspiration til det daglige arbejde med værdig ældrepleje

Evalueringen af årskonferencen i 2019 viser, at et stort flertal af deltagerne angiver at få øget faglig viden om arbejdet med værdighed i ældreplejen og nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder samt inspiration til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje. Det er derfor rimeligt at konkludere, at konferencen er med til at indfri målsætningen om at udbyde aktiviteter, der styrker viden om og arbejdet med værdig ældrepleje.

Udfordringer med at anvende ny viden og nye kompetencer i egen organisation efter deltagelse i kursus- og uddannelsesforløb

En væsentlig andel af respondenterne fra de forskellige lærings- og kursusforløb oplever udfordringer med at bringe den nye viden og værktøjer i spil i praksis i egen organisation.

Udfordringer, som går på tværs af flere af forløbene, angives af respondenterne at relatere sig til tid og manglende ledelsesopbakning. Kompetence- og uddannelsesforløb er generelt og ofte udfordret af manglende efterfølgende ledelsesopbakning, hvis det øverste ledelsesniveau ikke modtager samme forløb eller på anden vis er tæt involveret i deltagerens forløb.⁴ Resultatet af denne evaluering bekræfter dette generelle billede, og det giver anledning til at pege på et udviklingspotentiale for eventuelle fremtidige lærings- og uddannelsesforløb vedr. værdighed i ældreplejen: Forløbene kan med fordel i endnu højere grad tilrettelægges med en direkte inddragelse af deltagernes ledere og eventuelt hele organisationen i forløbet f.eks. i en sponsorrolle, med et konkret og reelt udviklingsprojekt i egen organisation eller på tredje vis.

Et "kursus" giver i sig selv sjældent grundlag for egentlige praksisændringer, hvorfor der med fordel kan tages flere virkemidler i brug.

I forlængelse heraf bør det fremhæves, at deltagerne på de to rejseholdsforløb og det korte konsultations- og rådgivningsforløb (til sammenligning med de øvrige aktiviteter) i særlig høj grad giver udtryk for, at de kan anvende den nye viden eller metoder fra disse forløb. Dette kan skyldes, at disse forløb skræddersyes, så forløbenes formål og indhold tager afsæt i ansøgenes aktuelle behov, udfordringer og målsætninger, at forløbet foregår ude i praksis hos den givne ansøger og ikke mindst, at ledelsesniveauet i større eller mindre omfang deltager på forløbene. For rejseholdsforløbene kan det yderligere skyldes, at forløbene er længere og mere intensive, hvorfor organisationen i højere grad har mulighed for at afprøve og anvende den nye viden og diverse værktøjer, mens forløbet stadig er i gang, og dermed blive støttet i denne proces.

⁴ Se fx Wahlgren, B. (2010). Voksnes læreprocesser - Kompetenceudvikling i uddannelse og arbejde. København: Akademisk Forlag.

4. Perspektiver på fremtidige forløb og kurser

De følgende perspektiver knytter sig alle til at styrke transfer af viden, værktøjer og metoder fra VVÆs forløb til deltagerens egen hverdag og organisationer, da det er på det område, der vurderes at være det tydeligste potentiale for forbedring.

Flere af perspektiverne har VVÆ allerede indtænkt i nogle af videnscenterets forløb og kurser. Fokus på perspektiverne kan dog med fordel styrkes og udfoldes endnu mere i designet af diverse forløb og kurser fremadrettet. Perspektiverne er opstillet i punktform og kan ses enkeltvis, men ses optimalt set i sammenhæng.

- For at sikre ansvar og ejerskab for anvendelse og implementeringen af ny viden og metoder anbefales det, at forløbene tilrettelægges, så der indgår en dialog med medarbejderens leder forud for og efter forløbet. Denne dialog kan med fordel omfatte udarbejdelse af en målformulering, som præciserer de mål, lederen ønsker at opnå med medarbejderens deltagelse. Herved kan transferværdien til egen praksis efterfølgende optimeres mest muligt.
- Til yderligere at understøtte forankringen af ny viden og metoder i deltagerens egne organisationer, kan der med fordel lægges op til, at der på forhånd udpeges forandringsagenter i hver deltagende organisation, som deltageren kan videregive det tillærte fra forløbet til og engagere i at omsætte den nye viden og nye metoder i praksis. Derved er deltagerne hjulpet i bestræbelserne på at mobilisere andre i egen organisationer.
- Da også denne evaluering viser, at det er sværere at omsætte ny viden til praksis end blot at tillære sig den også for den enkelte deltager, ses der et potentiale i at følge op på deltagerne efter afsluttet forløb eller kursus. Der er en række relativt velbeskrevne metoder hertil.
 - « Det kan fx være at understøtte og skabe netværk blandt deltagerne på de forskellige forløb yderligere. Et netværk faciliteret af VVÆ kunne fx mødes virtuelt nogle gange på tværs af landet efter endt forløb med henblik på erfaringsudveksling
 - « Der kan fx arbejdes med korte skriftlige statusrapporteringer fra den enkelte deltager på de længere forløb som kurser og diplommodul til VVÆ, som bearbejdes, kommenteres og returneres til deltagerne – og evt. deles med samtlige deltagere som inspiration. Dette kunne også give VVÆ yderligere viden om, på hvilket område og måder der med fordel kan arbejdes yderligere fra centerets side.
 - « Opfølgning hos de enkelte deltager ved VVÆ's rejseholdskonsulenter med mulighed for sparring og coaching – optimalt set sammen med deltagerens leder på de længere forløb som fx kurser og diplommodul
 - « En endnu mere udbygget geografisk opfølgning på og integreret del af , hvor deltagere fra samme geografiske område samles og relationsopbygger – samt udveksler erfaringer mv. Dette både i en faciliteret version og en selvrevet version, eller en kombination heraf.

Evaluering af VVÆs forløb og aktiviteter

I de følgende afsnit gives en kort introduktion til indholdet og formålet med VVÆs fire spor og underliggende forløb, aktiviteter og indsatser. Hver aktivitet eller forløb vil blive evalueret i et afsnit for sig, hvor diagrammer præsenterer resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne, og kvalitative udsagn fra respondenterne i undersøgelserne udfoldes.

5. Spor 1 - Rejseholdsforløb

Værdighedsrejseholdet er en af VVÆs udgående funktioner og har til formål at opkvalificere medarbejdere på kommunale og private arbejdspladser inden for ældreområdet.

VVÆ har udbudt to forskellige rejseholdsforløb hhv. et organisatorisk rejseholdsforløb og et praksisnært rejseholdsforløb. Fælles for begge forløb er, at de skræddersyes, så læringsforløbets konkrete formål og indhold tager afsæt i ansøgernes aktuelle behov, udfordringer og målsætninger. Forløbene varetages af VVÆs værdighedskonsulenter, der tilsammen besidder en bred vifte af erfaring, viden og kompetencer vedrørende praksis i ældreplejen⁵.

Der er i alt gennemført fire organisatoriske rejseholdsforløb i tre kommuner/plejeenheder samt 18 praksisnære rejseholdsforløb i seks forskellige kommuner/private plejeenheder.

5.1 Resume af resultaterne for spor 1 - Rejseholdsforløb

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne vedrørende det organisatoriske og det rejseholdsforløb er opsummeret i følgende.

Hovedpointer fra evaluering af det organisatoriske rejseholdsforløb

- Forløbet har for langt størstedelen af de deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, bidraget til at øge både deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje og styrker deres ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, der fremmer værdig ældrepleje.

⁵ Information om rejseholdets værdighedskonsulenter:
<https://www.sst.dk/da/opgaver/videnscenter-for-vaerdig-aeldrepleje/rejseholdsforloeb>

- Respondenterne vurderer, at forløbet særligt har styrket deres kompetencer til at:
 - « Gennemføre kulturforandringer og faglige indsatser
 - « Forbedre kommunikations- og koordinationsveje
 - « Igangsætte praksisnære indsatser, der understøtter sammenhæng mellem den kommunale værdighedspolitik og den daglige praksis på ældreområdet
- De kompetencer, som deltagerne får på rejseholdsforløbet, er især med til at styrke deltagernes samarbejde med ledelseskolleger og medarbejdere om værdig ældrepleje.
- En vis andel af respondenterne oplever, at tid er en udfordring, når de vil anvende og implementere det tillærte fra forløbet i praksis, hvilket hovedsageligt angives at skyldes, at driften ikke efterlader meget tid til udviklingstiltag.

Hovedpointer fra evaluering af det praksisnære rejseholdsforløb

- Læringsforløbet har i høj grad øget deltagernes faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.

Respondenterne vurderer næsten enstemmigt, at læringsforløbet har givet dem viden om og kendskab til alle seks oplyste metoder og værktøjer. Her skal særligt fremhæves de fire metoder *Værdighedshjulet*, *Trivselskar*, *Blomsten* og *FORBEDRINGS-CIRKLEN – DE SMÅ SKRIDTS METODE*⁶.
- Respondenterne vurderer ligeledes næsten enstemmigt, at de kan anvende de metoder og værktøjer, de har lært om, i deres arbejde. Der ses kun en mindre difference mellem *kendskabet* til og *anvendelsen* af metoderne.
- Respondenterne vurderer, at de i meget høj grad kan anvende metoderne og værktøjerne i deres arbejde med borgere og i høj grad i samarbejdet med kolleger og i deres arbejde med pårørende.
- En vis andel af respondenterne oplever udfordringer i forbindelse med, at de ønsker at anvende det tillærte fra læringsforløbet. Her fremhæves *tid*, *motivation hos kolleger* og *omsætning fra teori til praksis*. Af de kvalitative udsagn kan det udledes, at særligt de to sidstnævnte udfordringer samt manglende indsigt og forståelse hos andre medarbejdere og ledere opleves som hindringer for udbredelse og implementering af den nye viden fra læringsforløbet.

⁶ Beskrivelser og information om diverse emner kan findes via e-læringskurserne på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.xn--lringomvrdighed-xlbh.dk/login/>

5.2 Det organisatoriske rejseholdsforløb

Antal gennemførte forløb/aktiviteter	3
Antal deltagere	36
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	36
Respondenter (n)	22

Baggrund og målsætning for indsatsen

Formålet med de organisatoriske læringsforløb er at understøtte værdighed i ældreplejen gennem målrettet udvikling af ledelseskompetencer, strukturer og organiseringer. Der er fokus på rammer, arbejdsgange, snitflader og sammenhænge med henblik på at arbejde konkret med udvikling af de lokale ledelseskompetencer.

Målgruppen for de organisatoriske rejseholdsforløb er ledere og udvalgte medarbejdere med ledelses-, udviklings- eller implementeringsansvar, som i dagligdagen rammesætter arbejdet med værdig ældrepleje. Det kan både være plejecenterledere, hjemmeplejeledere, lokale team- og gruppeledere, ledere i forvaltningen samt medarbejdere med særlige nøglefunktioner som for eksempel udviklingssygeplejersker eller palliationspsygeplejersker.

De organisatoriske læringsforløb er per ultimo januar 2021 blevet afholdt i tre kommuner herunder Halsnæs, Jammerbugt og Svendborg. På forløbet i Halsnæs deltog fire personer, og på forløbene i henholdsvis Jammerbugt og Svendborg deltog hvert sted 16 personer.

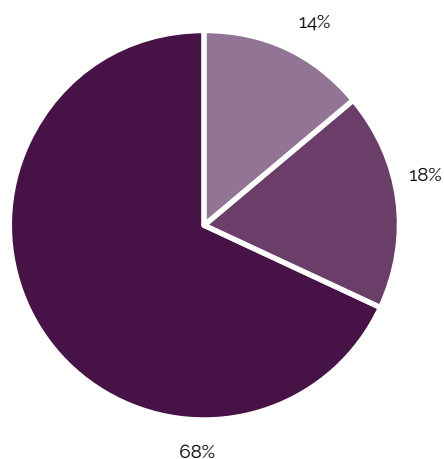
Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 1).

Forløbet har i høj grad øget deltagernes viden og ledelsesmæssige kompetencer

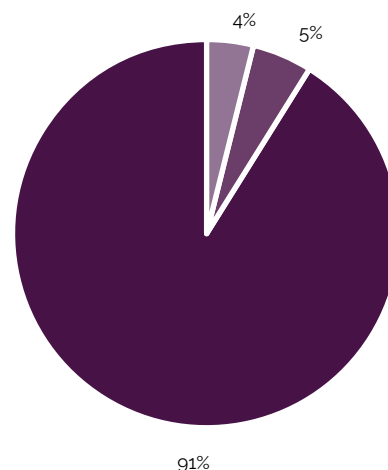
Data fra spørgeskemaundersøgelsen af det organisatoriske læringsforløb viser, at 82 pct. af respondenterne vurderer, at læringsforløbet i høj eller i meget høj grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Dertil svarer 96 pct. af respondenterne, at forløbet i høj eller i meget høj grad styrker deres ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, der fremmer værdig ældrepleje.

I hvilken grad har rejseholdsforløbet øget:

Din faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje?

Dine ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, der fremmer værdig ældrepleje?

■ I høj grad ■ Hverken eller ■ I meget høj grad

Figur 1 og 2: Figurerne illustrerer deltagerens vurdering af, om forløbet af øget deres faglige viden og ledelsesmæssige kompetencer i relation til arbejdet med værdig ældrepleje. Data af januar 2021. N = 22.

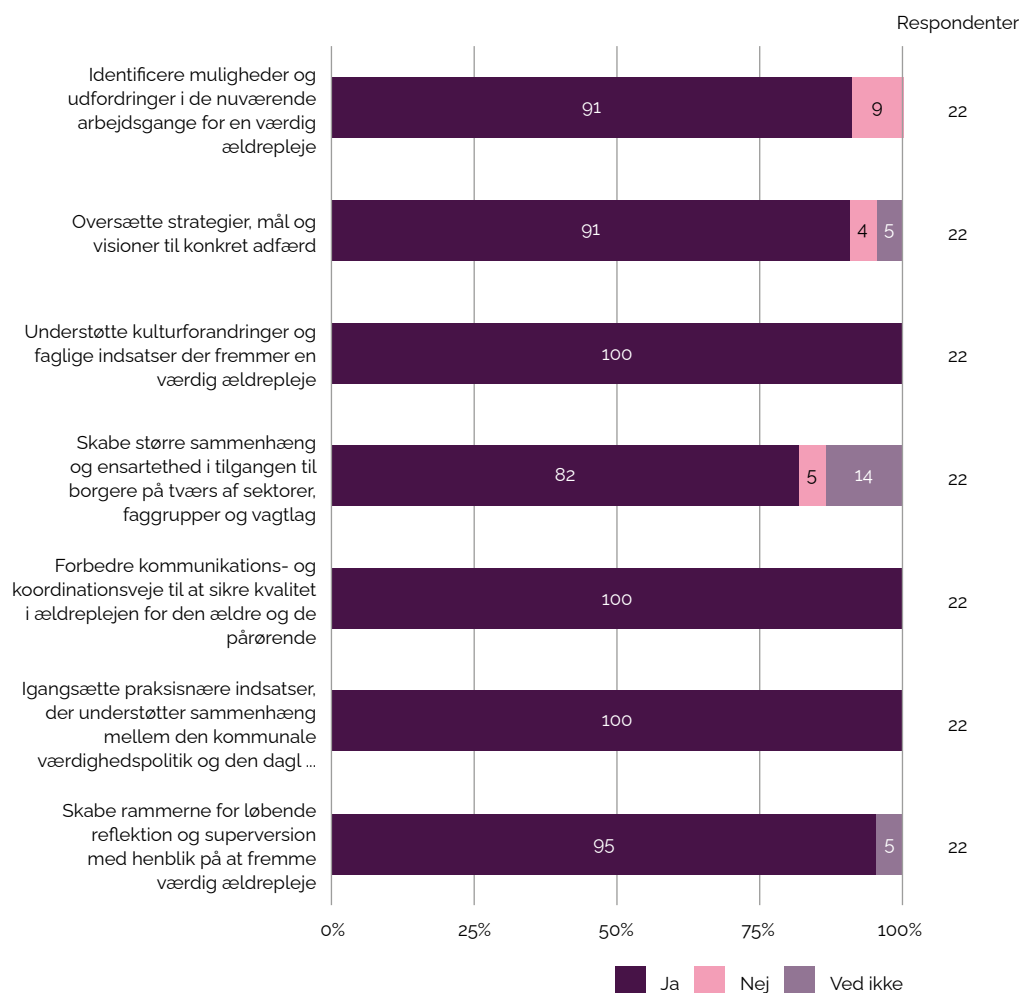
I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen giver flere respondenter udtryk for, at forløbet bidrager til, at de nu gør noget andet, end de tidligere har gjort og med positiv effekt.

Forløbet styrker deltagerens kompetencer inden for stort set alle emneområder

Af data fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at det organisatoriske læringsforløb i høj grad har været med til at styrke alle de kompetencer, der spørges ind til i undersøgelsen. Kigges der på tværs af de oplyste kompetencer, ses der en tendens til, at respondenterne særligt oplever, at forløbet styrker deres kompetencer i forhold til at:

- Understøtte kulturforandringer og faglige indsatser, der fremmer en værdig ældrepleje
- Forbedre kommunikations- og koordinationsveje til at sikre kvalitet i ældreplejen for den ældre og de pårørende
- Igangsætte praksisnære indsatser, der understøtter sammenhæng mellem den kommunale værdighedspolitik og den daglige praksis på ældreområdet.
- Følgende diagram illustrerer respondenterne vurdering af, hvilke kompetencer de mener, at rejseforløbet har givet dem.

Har rejseholdsforløbet styrket dine kompetencer til at:

Figur 3: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvorvidt forløbet har styrket deltagernes kompetencer inden for syv områder. Data af januar 2021. N = 22.

I respondenternes kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen fremhæver flere respondenter, at rejseforløbet særligt styrker deres fokus på vigtigheden af at være tydelig i ledelsesopgaven og i kommunikation om retning og mål ift. at fremme værdig ældrepleje. Yderligere understreger respondenterne, at forløbet skaber et ekstra fokus på, hvordan der tales om og med borgere, pårørende og medarbejdere, samt styrket fokus på borgerperspektivet fremfor et systemperspektiv, hvilket uddybes i følgende citat:

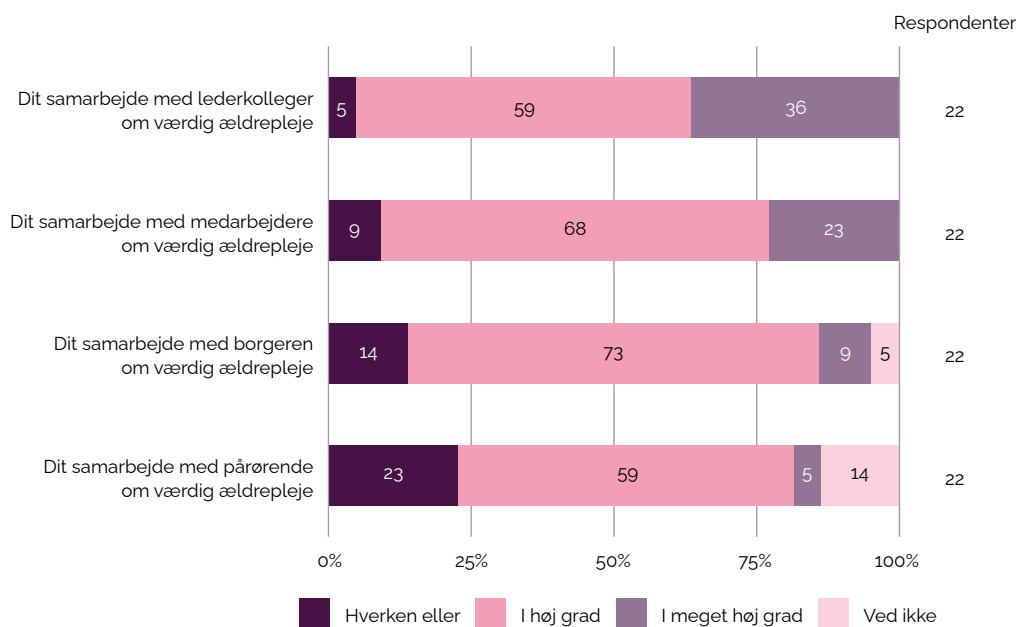

Læringsforløbet lærte mig at reflektere over et borgerforløb ud fra borgerens perspektiv. Se på borgeren, og hvad er det borgeren har behov for, hvad er det for opgaver, og hvem er de rette til at løse de opgaver. Og ikke via systemperspektivet, hvor det er organisation og dennes opbygning der er styrende for, hvem der løser opgaverne ved borgerne."

Styrket samarbejde med lederkolleger om værdig ældrepleje

Af data fra spørgeskemaundersøgelsen af rejseholdsforløbet fremgår det desuden, at 95 pct. af respondenterne mener, at de kompetencer, som de får på rejseholdsforløbet *i høj* eller *i meget høj* grad er med til at styrke deres samarbejde med lederkolleger om værdig ældrepleje. Lignende angiver 91 pct. af respondenterne, at rejseholdsforløbet *i høj* eller *i meget høj* grad er med til at styrke deres samarbejde med medarbejdere om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de kompetencer, som du har fået på rejseholdsforløbet, styrket:

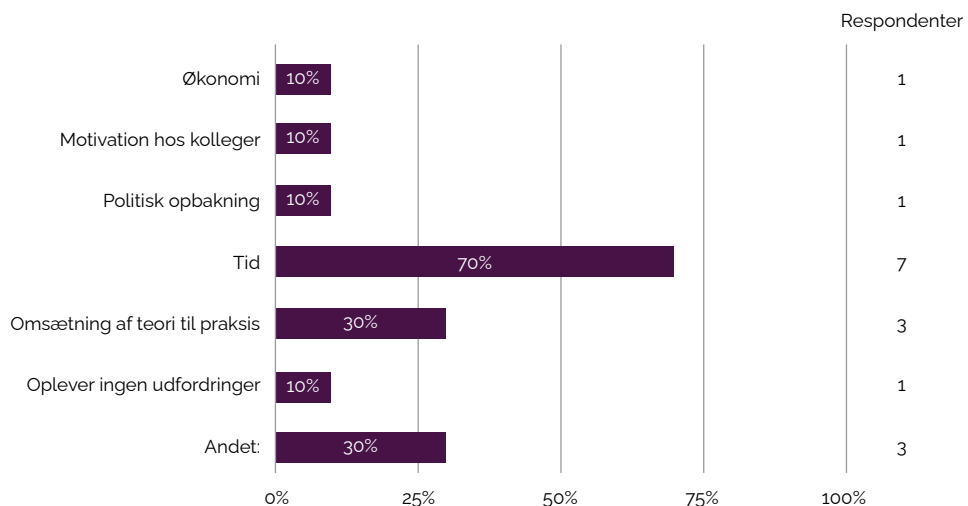

Figur 3: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvilke kompetencer forløbet har givet dem. Data af januar 2021. N = 22.

Tid og omsætning fra teori til praksis er en særlig udfordring for anvendelse af det tillærte

I alt har knap halvdelen af de 22 respondenter i spørgeskemaundersøgelsen angivet, at de oplever udfordringer i forbindelse med, at de har ville anvende de nye kompetencer i deres daglige arbejde, hvilket svarer til 10 respondenter (se bilag 1). I forlængelse heraf har knap tre ud af fire af disse respondenter svaret, at *tid* for dem er et udfordrende aspekt ift. at anvende det lærte. Dertil angiver ca. hver tredje af respondenterne også, at *omsætning fra teori til praksis* er en udfordring.

Hvad har været udfordrende i forbindelse med, at du har ville bruge det, som du har lært på læringsforløbet?

Figur 4: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvilke udfordringer de har oplevet i forbindelse med, at de ville anvende det tillærte fra forløbet. Det har været muligt at vælge flere kategorier. Data af januar 2021. N = 10.

Af de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at driften ikke efterlader meget tid til at implementere forandringer, men at der alligevel er et ønske om at implementere det lærte fra læringsforløbet, hvilket følgende citat udfolder:

Det er altid en udfordring at arbejde frem mod et ideal, det tager tid at indarbejde nye vaner og driften tager meget af tiden. Det kræver vilje at skulle holde fast, men det giver mening, så vi skal nok lykkes."

5.3 Det praksisnære rejseholdsforløb

Antal gennemførte forløb/aktiviteter	12
Antal deltagere	Ca. 290
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	100
Respondenter (n)	40

Baggrund og målsætning for indsatsen

Formålet med de praksisnære læringsforløb ved værdighedsrejsehold er at understøtte kommunernes arbejde med at sikre værdighed i ældreplejen gennem kompetenceudvikling og rådgivning med fokus på at styrke praksis og positive forandringer i det daglige arbejde, herunder det faglige arbejde med borgere og pårørende ift. Værdighed, samt kultur og samarbejde i medarbejder- og ledelsesgruppen. I rejseholdsforløbet bringes den eksisterende viden om selvbestemmelse, livskvalitet og værdighed på plejeenheden i spil, og der fokuseres på udvikling af den daglige, faglige praksis gennem praksisnære læringsforløb, som understøtter transfer fra læring til effekter i praksis.

Målgruppen for de praksisnære læringsforløb er de medarbejdere, der varetager plejen og omsorgen for ældre borgere; herunder social- og sundhedshjælpere og assistenter, sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter, pædagoger m.fl. samt centrale videnspersoner som f.eks. palliationssygeplejersker eller udviklingssygeplejersker. Ledelsen på den givne plejeenhed har ligeledes deltaget aktivt i forløbet.

Værdighedsrejseholdene for de praksisnære læringsforløb er afholdt i seks organisationer med en til tre deltagerhold/grupper med otte til tolv deltagere på hvert forløb, hvilket svarer til i alt 13 forløb per januar 2021. Dette vil sige, at de deltagende organisationer minimum har haft otte til tolv værdigheds-ambassadører i organisationen efter det afsluttede værdighedsrejseholdsforløb. Følgende tabel viser de deltagende organisationer og antallet af deltagerhold/grupper.

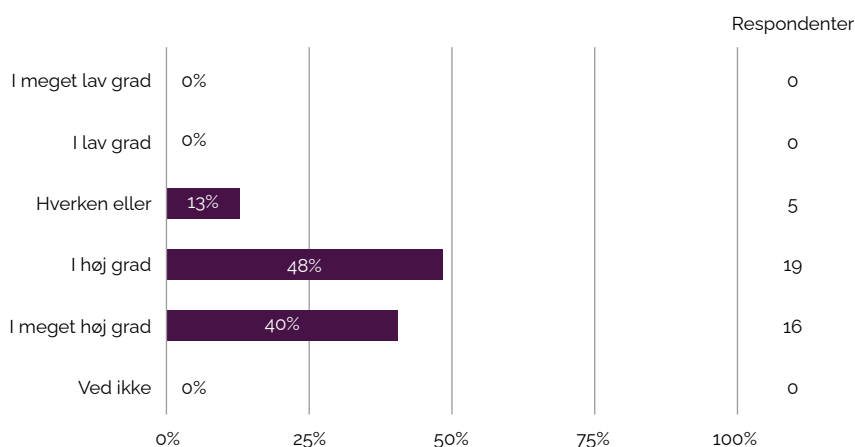
Halsnæs Kommune	1 gruppe
Ikast-Brande Kommune	1 gruppe
Thisted Kommune	2 grupper
Frederiksberg Kommune	3 grupper
Solrød Kommune	3 grupper
OK-Fonden	3 grupper

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 2).

Forløbet har i høj grad øget deltageres faglige viden om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende det praksisnære læringsforløb viser, at ca. 9 ud af 10 af respondenterne vurderer, at læringsforløbet *i høj* eller *i meget høj* grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.

I hvilken grad har læringsforløbet øget din faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje?

Figur 5: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad forløbet har øget deres faglige viden om værdig ældrepleje. Data af januar 2021. N = 40.

I de kvalitative tilbagemeldinger i spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at en række respondenter betragter forløbet som en udviklingsrejse, som medfører et andet syn på bl.a. de pårørende, hvilket udfoldes i følgende citat:

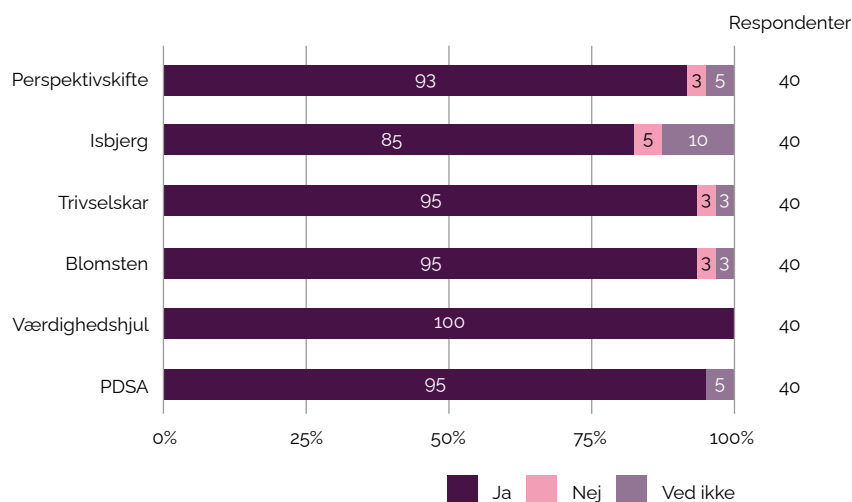
Det har været en fantastisk rejse at gennemføre sammen med mine medarbejdere. Det er vildt at opleve den forskel, det har gjort. Vi har ikke længere "besværlige" pårørende, hvad vi ellers altid har bøvlet med."

Deltagere får kendskab til nye metoder og værktøjer og anvender dem i stor stil

Af data fra spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at det praksisnære læringsforløb giver respondenterne kendskab til en lang række metoder og værktøjer. Særligt har respondenterne fået kendskab til metoden *Værdighedshjulet*, som alle respondenterne angiver, og metoderne *Trivselskar*, *Blomsten* og *FORBEDRINGSCIRKLEN – DE SMÅ SKRIDTS METODE*⁷ som stort set alle respondenterne svarer, at de får kendskab til på læringsforløbet.

⁷ Beskrivelser og information om diverse metoder kan findes via e-læringskurserne på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: <https://www.xn--lringomvrdighed-xlbh.dk/login/>

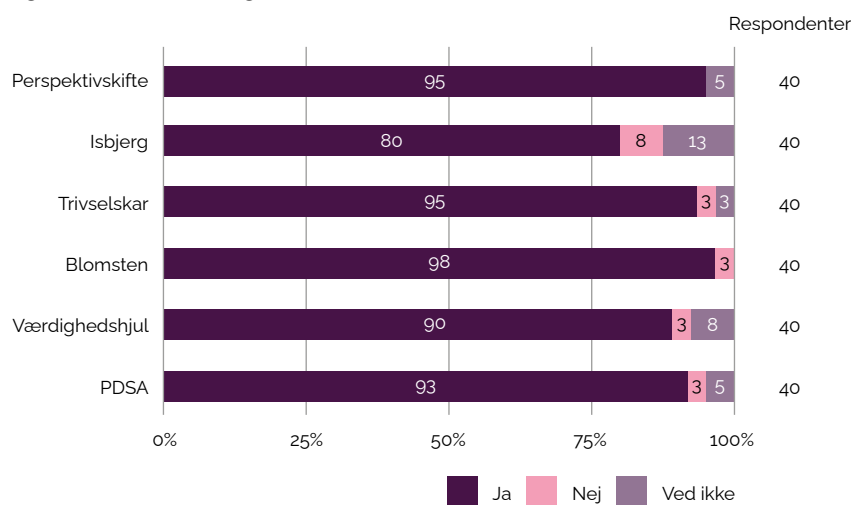
Har læringsforløbet givet dig kendskab til følgende metoder og værktøjer:

Figur 6: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af hvilke metoder og værktøjer de har fået kendskab til på forløbet. Data af januar 2021. N = 40.

I spørgeskemaet har respondenterne også skulle besvare, hvorvidt de kan anvende de metoder og værktøjer, som de lærer om på læringsforløbet, hvilket følgende diagram illustrerer. Variansen mellem *kendskabet* til (ovenstående diagram) og *anvendelsen* af metoderne (nedenstående diagram) er så beskeden, at det må vurderes, at respondenterne over en bred kram *i høj grad* selv vurderer, at de kan anvende de tillærte metoder og værktøjer i deres arbejde.

Har du kunne bruge disse metoder og værktøjer i dit arbejde:

Figur 7: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvorvidt de har kunne anvende de tillærte metoder og værktøjer fra forløbet i deres arbejde. Data af januar 2021. N = 40.

I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen fremhæver flere respondenter, at læringsforløbet er meget praksisnært og giver dem metoder til at løse svære udfordringer relateret til værdig ældrepleje. Forløbet er med til at udvikle personalet og styrke den personcentrerede omsorg. Yderligere har forløbet bevirket til, at der nu arbejdes mere målrettet med modeller og værktøjer i et samarbejde med borgeren, hvilket bl.a. uddybes i følgende citat:

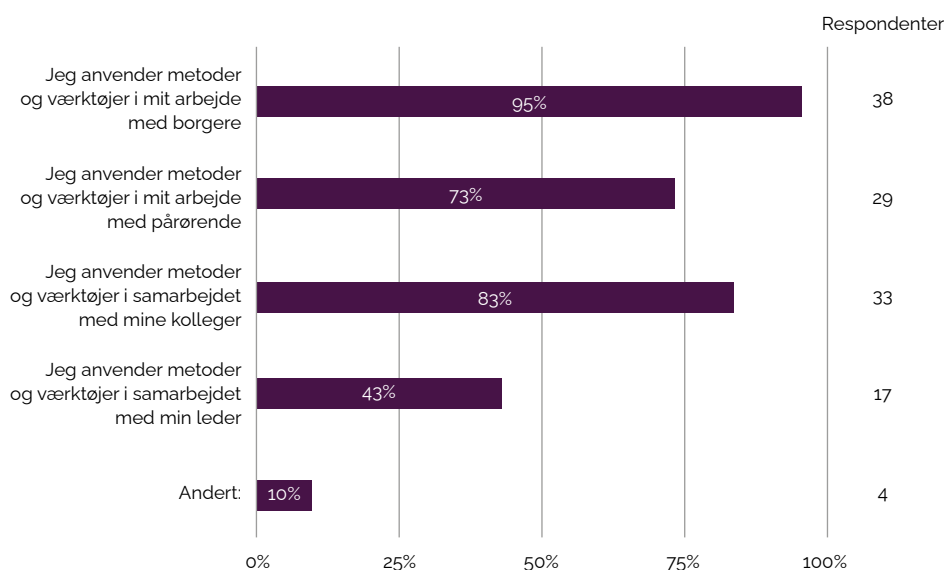

Vi er blevet forstærket i den personcentrede omsorg og de værktøjer, der er tilknyttet dette. Det er ikke alt, der har været nyt, men det har været dejligt at kunne arbejde videre med det."

Deltagerne anvender metoder og værktøjer fra forløbet i arbejdet med borgere

Respondenterne har også angivet i hvilke konkrete situationer, de anvender metoderne og værktøjerne fra læringsforløbet. Her svarer størstedelen af respondenterne, at de hovedsageligt anvender metoderne og værktøjerne i deres arbejde med borgerne (95 pct), i deres samarbejde med kolleger (83 pct) og i deres arbejde med pårørende (73 pct.). Den situation, som respondenterne vurderer, at de sjældnest anvender metoderne og værktøjerne fra læringsforløbet, er i samarbejde med deres leder (43 pct). Respondenternes vurdering af, i hvilke konkrete situationer, de anvender metoderne og værktøjerne fra læringsforløbet er illustreret i følgende diagram.

Hvilke konkrete situationer anvender du metoderne og værktøjerne fra læringsforløbet?

Figur 8: Figuren illustrerer deltageres vurdering af i hvilke konkrete situationer de anvender metoderne og værktøjerne fra forløbet. Det har været muligt at vælge flere kategorier. Data af januar 2021. N = 40.

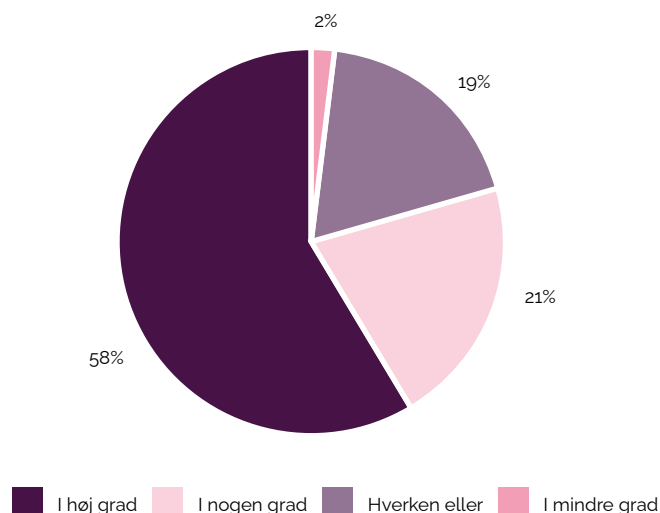
Flere respondenter beskriver i de kvalitative tilbagemeldinger i spørgeskemaundersøgelsen, i hvilke konkrete situationer de anvender det, som de har lært på det praksisnære rejseholdsforløb. Nogle har bl.a. arbejdet med videreformidling af deres tilegnede viden til lederkollegaer, direktion og politiske udvalg, andre har startet kladdehæfter op hos beboere for, at de pårørende føler sig oplyste, og at de kan følge med i deres familiemedlems pleje, hvilket følgende citater udfolder:

Overfor borgerne har jeg på baggrund af forløbet tænkt nøje over, hvilke mål der giver glæde, trivsel og ro, og at jeg ikke opgiver trods modstand. Overfor de pårørende er jeg langt mere opmærksom på at være lyttende, forstående og opmærksom på de pårørendes ønsker. Her er jeg også realistisk, så jeg ikke tale dem efter munden, hvis deres ønsker ikke kan opfyldes pga. manglende tid/ressourcer, så oplyser jeg det, ellers bliver der konflikt igen og igen."

I forlængelse heraf viser data fra Sundhedsstyrelsens egen spørgeskemaundersøgelse vedrørende det praksisnære rejseholdsforløb, at 79 pct. af respondenterne oplever, at rejseholdsforløbet bidrager til, at borgerne modtager en endnu mere værdig pleje og omsorg, hvilket er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad oplever du, at rejseholdsforløbet har bidraget til, at borgerne modtager en endnu mere værdig pleje og omsorg?

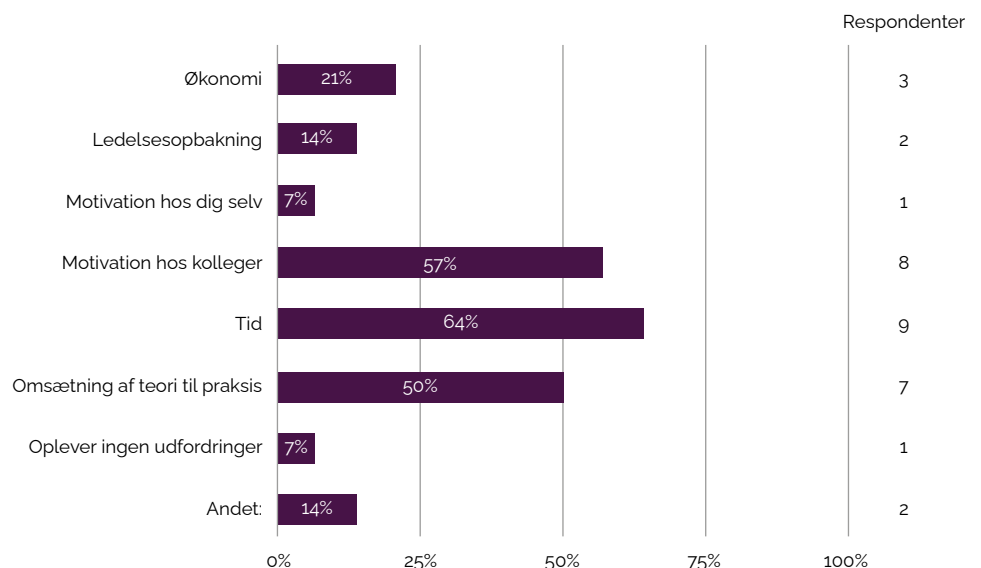

Figur 9: Figuren illustrerer deltagerens vurdering af i hvilken grad forløbet har bidraget til, at borgerne modtager en endnu mere værdig pleje og omsorg. Evalueringsspørgsmålet er besvaret på 6 praksisnære rejseholdsforløb, der blev gennemført i Solrød, Thisted og Halsnæs. N = 53 (Sundhedsstyrelsens eget spørgeskema.)

Tid, motivation hos kolleger og omsætning fra teori til praksis udfordrer anvendelsen af det tillærte

I spørgeskemaet har respondenterne ligeledes angivet, om de oplever udfordringer i forbindelse med, at de vil anvende det, de har lært på læringsforløbet, hvilket 35 pct. af respondenterne har angivet, at de har, som svarer til 14 ud af de i alt 40 deltagere (se bilag 2). De udfordringer, som flest respondenter oplever, er mangel på tid (9 ud af 14), motivation hos kolleger (8 ud af 14) og omsætning fra teori til praksis (7 ud af 14)

Hvad har været udfordrende i forbindelse med, at du har villet bruge det, som du har lært på læringsforløbet?

Figur 10: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvilke udfordringer de har oplevet i forbindelse med, at de har villet anvende det tillærte fra forløbet. Det har været muligt at vælge flere kategorier. Data af januar 2021. N = 14. (Sundhedsstyrelsens eget spørgeskema.)

I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen har respondenterne uddybet, hvilke konkrete udfordringer, de oplever i forbindelse med, at de vil bruge det lærte fra forløbet. Her peger flere respondenter på udfordringer i forbindelse med implementeringen af de nye tiltag og metoder i egen organisation. Udfordringerne skyldes bl.a., at det ikke er alle deltagere på forløbet, som lærer fra sig, at nogle medarbejdere ikke følger det, som de har lært på forløbet, og at de medarbejdere, som ikke har deltaget på forløbet, ikke forstår, hvorfor tingene pludselig skal gøres på en ny og anderledes måde. Dertil nævnes også, at der løbende kommer nye medarbejdere og vikarer, som ikke har den nye viden og indsigt, eller ikke er motiverede for at lære noget nyt. Det efterspørges, at implementeringsprocessen i højere grad er en ledelsesmæssigt styret indsats. Respondenternes konkrete oplevede udfordringer er opsummeret i følgende citater:

Motivation hos kollegaer mangler, fordi der er mange vikarer/ nye, som først skal lære beboerne at kende. Ikke alle læser op i URA for at få et helhedsindblik i borgere. Vikarer er ikke særlig motiverede pga. få vagter"

Generelt synes jeg, at der har manglet en styrende indsats i implementeringen af forløbet i hverdagen på plejehjemmet.

6. Spor 2 - Kompetenceudvikling og rådgivning

VVÆ tilbyder diplommodul for ledere og praksisnære kursusforløb for medarbejdere. I begge forløb er undervisningen praksisnær og veksler mellem teoretiske oplæg, dialog og gruppearbejde. Modulet giver 5 ECTS point til diplomuddannelsen i ledelse. Der arbejdes desuden med konkrete tiltag/cases fra deltagernes egen arbejdsplads. Der er afholdt fire diplommodul for ledere og to praksisnære kursusforløb.

6.1 Resume af resultaterne for spor 2 - Kompetenceudvikling og rådgivning

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne vedrørende *diplommodul for ledere, det praksisnære kursusforløb og korte konsultations- og rådgivningsforløb* er opsummeret i følgende.

Hovedpointer fra evaluering af diplommodul for ledere

- En forholdsvis stor andel af de 13 deltagere, der har besvaret spørgeskemaet, vurderer, at deres samlede udbytte af Diplommodulet er relativt lavt.
- Flere deltagere vurderer, at diplommodulet ikke har præsenteret dem for ny viden, men derimod bygger ovenpå deltagernes eksisterende viden.
- Det er nogle emner, metoder og værktøjer, som respondenterne vurderer, at de har fået ny viden og kompetencer inden for, herunder særligt:
 - « Ledelsesmæssige perspektiver på forandrings- og udviklingsprocesser
 - « Generel viden om værdighed i ældreplejen og personcentret omsorg

« Metoder og værktøjer inden for Domæne teori og Perspektivskiftet.

- Diplommoduliet har særligt styrket samarbejdet med medarbejderne om værdig ældrepleje.
- En større andel af respondenterne oplever konkrete udfordringer i forbindelse med anvendelsen af det tillærte fra diplommoduliet, hvilket hovedsageligt skyldes manglende ledelsesopbakning. Udviklingstiltag kan ofte være udfordrede af manglende efterfølgende ledelsesopbakning, hvis det øverste ledelsesniveau ikke modtager samme forløb eller på anden vis er involveret. Resultatet peger dermed i retning af, at der kan være et potentiale i at inddrage deltageres ledere og eventuelt hele organisationen i forløbet f.eks. i en sponsorrolle, med et konkret og reelt udviklingsprojekt eller noget tredje. Et "kursus" giver i sig selv sjældent grundlag for egentlige praksisændringer, hvorfor der med fordel kan tages flere virkemidler i brug. Det gælder således også for Diplommoduliet.

Hovedpointer fra evaluering af det praksisnære kursusforløb

- Størstedelen af deltagerne på det praksisnære kursusforløb har fået øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.
- Det kan konkluderes, at visse emner samt metoder og værktøjer særligt styrker deltageres viden om og kompetencer inden for værdig ældrepleje, herunder viden om emnerne *En værdig død, Pårørende og Mad og ernæring* samt metoder og værktøjer inden for *FORBEDRINGSCIRKLEN – DE SMÅ SKRIDTS METODE/de små skridts metode, lytteøvelser og perspektivskifte*.
- Det praksisnære kursusforløb har særligt styrket deltageres samarbejde med borgere og pårørende om værdig ældrepleje.
- En mindre andel af respondenterne oplever udfordringer i forbindelse med at ville anvende det tillærte fra kursusforløbet, hvilket hovedsageligt skyldes manglende tid og omsætning af teori til praksis. Udfordringen med at omsætte teori til praksis kan pege i retning af et behov for, at fremtidige forløb udfolder sig i en organisation eller med flere deltagere fra samme organisation, så transfer og implementering understøttes.

Hovedpointer fra evaluering af korte konsultations- og rådgivningsforløb

- Deltagerne på det korte konsultations- og rådgivningsforløb vurderer næsten enstemmigt, at forløbet øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.
- Forløbet har i stor stil lever op til dets målsætning, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved, at næsten alle respondenter angiver, at de qua forløbet får afdækket organisationens aktuelle udfordringer i forhold til værdig ældrepleje. Ligeledes får deltagerne inspiration til relevante tiltag, der kan være med til at styrke deres værdige ældrepleje, og dertil er de også motiverede til at gennemføre disse tiltag.

6.2 Diplommodul for ledere

Antal gennemførte hold	5
Antal deltagere	90
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	37
Respondenter (n)	13

Baggrund og målsætning for indsatsen

Diplommodulet henvender sig til ledere og nøglepersoner med ansvar for at udvikle deres medarbejders praksis eller implementere processer og arbejdsgange i en kommunal eller privat plejeenhed. Formålet med forløbet er at give ledere kompetencer til på bedst mulig vis at understøtte forandringer og ny praksis i arbejdet med værdighed i ældreplejen. Undervisningen gennemgår bl.a. redskaber og værktøjer til at understøtte forandringer i praksis.

Modulet giver 5 ECTS point til diplomuddannelsen i ledelse og indeholder bl.a. redskaber og værktøjer til at understøtte forandringer i praksis herunder f.eks. anvendelse af aktionslæring og domæneteori, ledelse af møder, der skaber værdi og mening i forhold til værdighed og facilitering som proces og håndværk.

Målgruppen for diplommodulet er ledere og nøglepersoner, der har ansvar for at udvikle deres medarbejders praksis eller implementere processer og arbejdsgange i en kommunal eller privat plejeenhed.

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 3).

Diplommodulet har i nogen grad øget deltagernes faglige viden om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende diplommodulet viser, at omkring 1/3 af respondenterne vurderer, at diplommodulet i høj grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Den største andel af respondenterne, **helt præcis 38 pct.**, svarer *hverken eller* til spørgsmålet, om diplommodulet øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvilket er illustreret i første spørgsmål i følgende diagram. I forlængelse heraf skal det fremhæve, at der i spørgeskemaundersøgelsen af diplommodulet kun er opnået besvarelse fra 13 deltagere. Evalueringresultaterne skal derfor ses i lyset heraf.

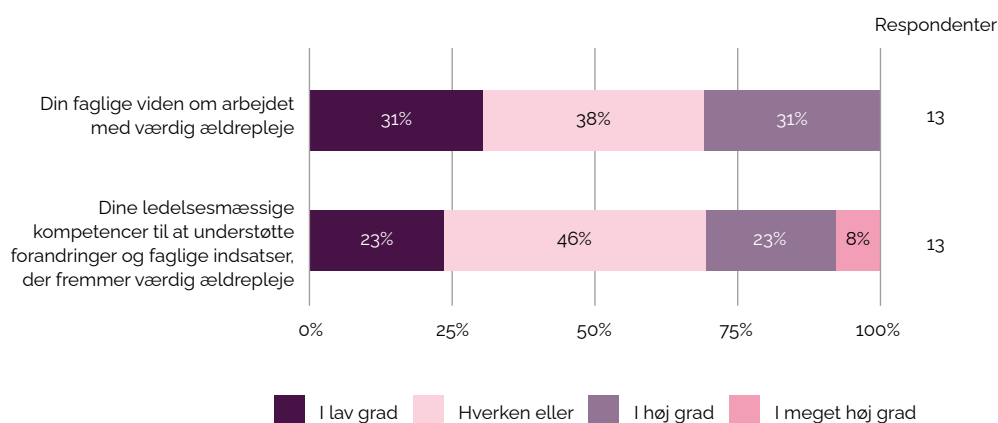
I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen giver nogle respondenter tilsvarende udtryk for, at diplommodulet i begrænset omfang bidrager med ny viden, men i stedet bygger oven på den viden, som deltagerne havde i forvejen, hvilket uddybes i følgende citat:

Jeg har brugt diplommodulet til at bygge oven på den viden, jeg havde i forvejen samt hørt, hvordan andre kommuner gør"

Data fra spørgeskemaundersøgelsen viser desuden, at tre ud af tretten af respondenterne i *høj grad* og en ud af tretten af respondenterne i *meget høj grad* vurderer, at diplommodulet øger deres ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, der fremmer værdig ældrepleje. Den største andel af respondenterne lægger sig igen i kategorien *hverken eller* i deres vurdering af, i hvilken grad diplommodulet øger deres ledelsesmæssige kompetencer til at understøtte forandringer og faglige indsatser, som illustreret i andet spørgsmål i nedenstående diagram.

I hvilken grad har diplommodulet øget:

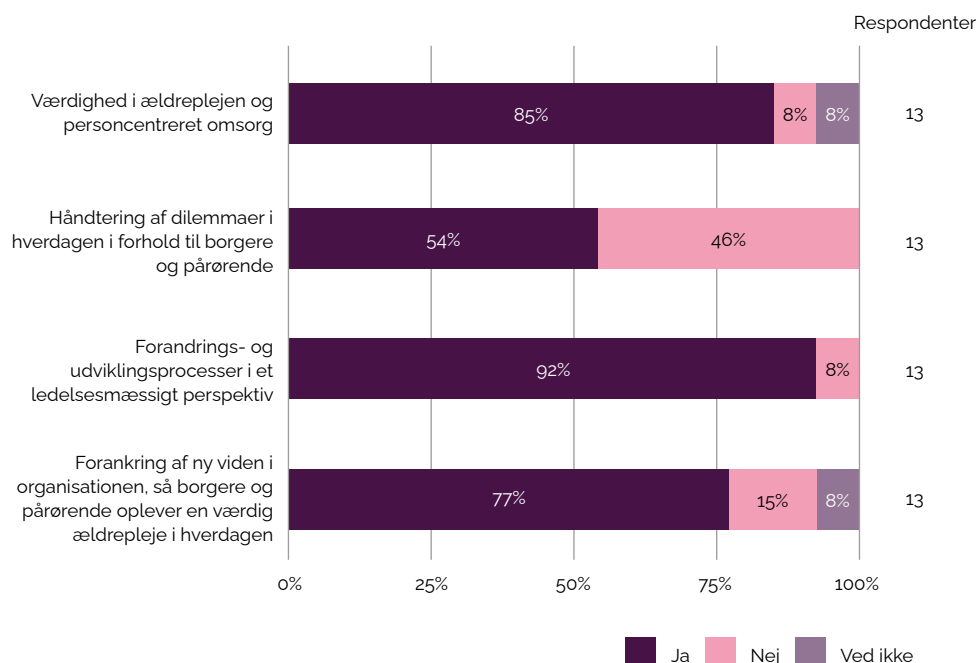

Figur 11: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af i hvilken grad modulet har øget deres faglige viden og ledelsesmæssige kompetencer i deres arbejde med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 13.

Modulet giver særligt deltagerne viden om forandrings- og udviklingsprocesser

Respondenterne har i spørgeskemaet angivet, hvilke emner diplommodulet giver dem viden om. 12 af de 13 respondenterne svarer *Ja* til, at diplommodulet giver dem viden om *Forandrings- og udviklingsprocesser i et ledelsesmæssigt perspektiv*. I forlængelse heraf svarer 11 af respondenterne, at de har fået viden om *Værdighed i ældreplejen og personcentret omsorg*, og 10 af respondenterne svarer, at de har fået viden om *Forandring af ny viden i organisationen, så borgere og pårørende oplever en værdig ældrepleje i hverdagen*. Knap halvdelen af respondenterne svarer derimod *Nej* til, at de har fået viden om *Håndtering af dilemmaer i hverdagen i forhold til borgere og pårørende*, hvilket kan skyldes, at diplommodulets målgruppe er ledere og nøglepersoner, der har ansvar for at udvikle medarbejdernes praksis og implementere processer og arbejdsgange. Nedenstående diagram opsummerer ovenstående resultater.

Har diplommodulet givet dig viden om følgende emner?

Figur 12: Figuren illustrerer deltagerenes vurdering af hvorvidt modulet har givet dem viden om diverse emner. Data af oktober 2020. N = 13.

I spørgeskemaet har respondenterne ligeledes angivet, om de kan bruge den viden, som de har lært på diplommodulet i deres arbejde. Hertil svarer 11 af de 13 respondenter *Ja* til, at de kan bruge deres nye viden om emnet *Værdighed i ældreplejen og personcentreret omsorg* i deres arbejde, hvilket er tilsvarende den andel af respondenter, som angiver, at diplommodulet gav dem viden om dette emne. En af respondenterne fremhæver i en udtalelse, at det netop er emnet værdighed, som har været givende:

Diplommodulet har særligt givet mig større bevidsthed om teori og praksis omkring værdighed. Og så mødte jeg nogle skønne mennesker med andre erfaringer end mig selv"

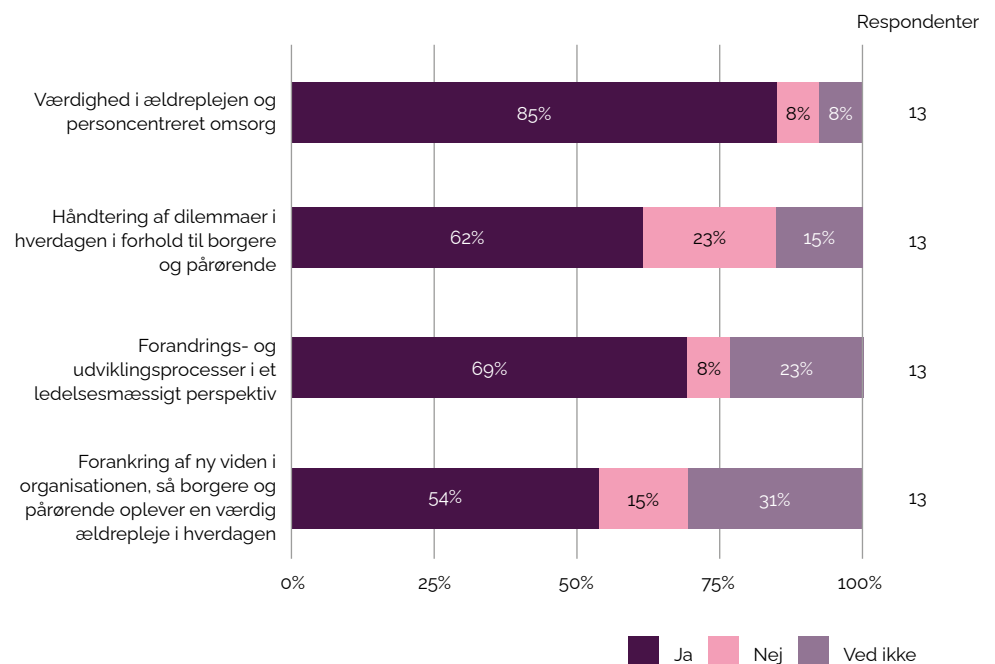
Det er sværere at omsætte viden til praksis end rationelt at forstå det

Ud fra respondenternes svar om emnet *forandrings- og udviklingsprocesser i et ledelsesmæssigt perspektiv* kan det konstateres, at andelen af respondenter, der vurderer at have fået viden om emnet (12 ud af 13), er større end andelen af de respondenter, der vurderer at kunne bruge viden om emnet i deres arbejde (9 ud af 13).

Den samme tendens observeres mht. respondenternes vurdering af viden og anvendelighed mht. emnet *Forankring af ny viden i organisationen, så borgere og pårørende oplever en værdig ældrepleje i hverdagen*. Resultaterne peger i retning af, at det er sværere for deltagerne at omsætte viden til praksis end rationelt at forstå det. Med afsæt heri kan der være et potentiale i at følge op på deltagerne efter afsluttet forløb, da de har forstået budskaberne intellektuelt, men fortsat har svært ved at omsætte dem til praksis.

Modsat ses det for emnet *Håndtering af dilemmaer i hverdagen i forhold til borgere og pårørende*, at godt halvdelen af respondenterne har fået nye viden, mens lidt flere (8 ud af 13) af respondenterne angiver at kunne bruge den tillærte viden om emnet i deres arbejde, hvilket fremgår af følgende diagram. Differencen kan skyldes, at nogle respondenter på forhånd har viden om håndtering af dilemmaer i forhold til borgere og pårørende og allerede anvender dem. Derfor har disse respondenter svaret nej til, at de har fået ny viden og ja til, at de anvender viden om håndtering af disse dilemmaer.

Har du kunne bruge denne viden om følgende emner i dit arbejde?

Figur 13: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvorvidt de har kunne bruge den viden de har fået på modulet i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 13.

I en kvalitativ tilbagemelding fra én respondent i spørgeskemaundersøgelsen fremhæver respondenterne, at hun/han i sit arbejde har brugt den nye viden fra sin diplommodulet til udvikling:

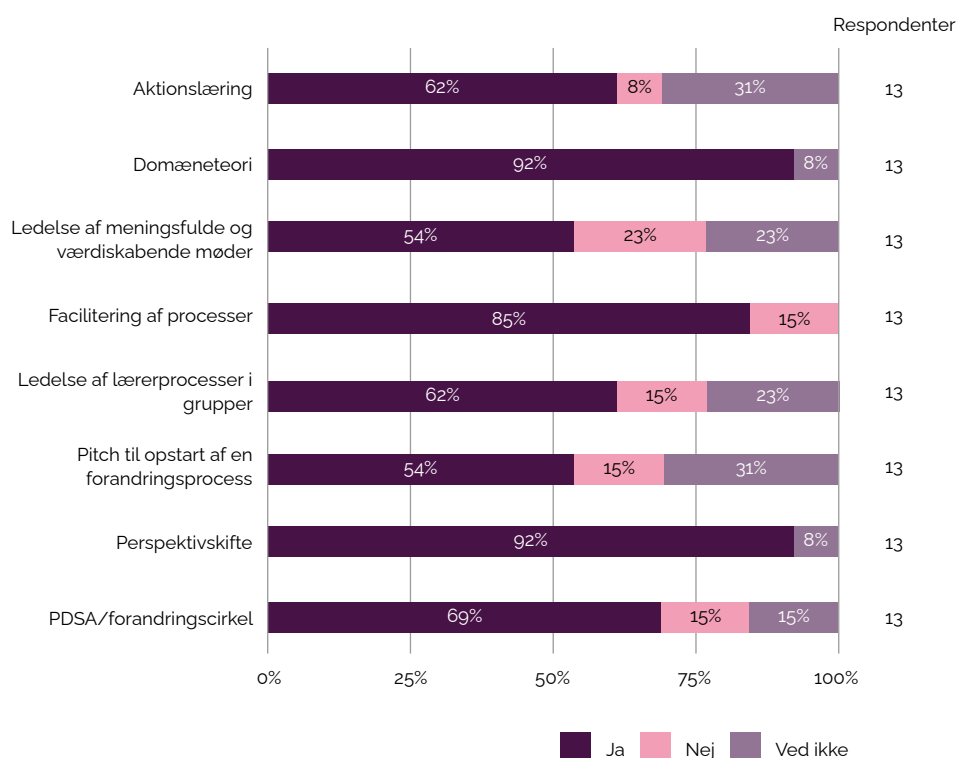

Jeg har brugt min viden fra modulet i udviklingen af vores pårørendevejlederindsats"

Deltagerne får særligt kompetencer inden for Domæneteori og Perspektivskifte

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at der er specifikke teorier, metoder og værktøjer, som respondenterne får kompetencer til at anvende qua deres deltagelse på diplommodulet. Således har 92 pct. af respondenterne angivet, at de har fået kompetencer inden for *Domæneteori* og *Perspektivskiftet*. Dertil svarer 85 pct., at de har fået kompetencer inden for *Facilitering af processer* og 69 pct. inden for *forbedringscirklen – de små skridts metode*. Færrest respondenter vurderer, at de har fået kompetencer inden for *ledelse af meningsfulde og værdiskabende møder* samt *pitch til opstart af en forandringsproces*.

Har Diplommodulet givet dig kompetencer inden for følgende metoder og værktøjer?

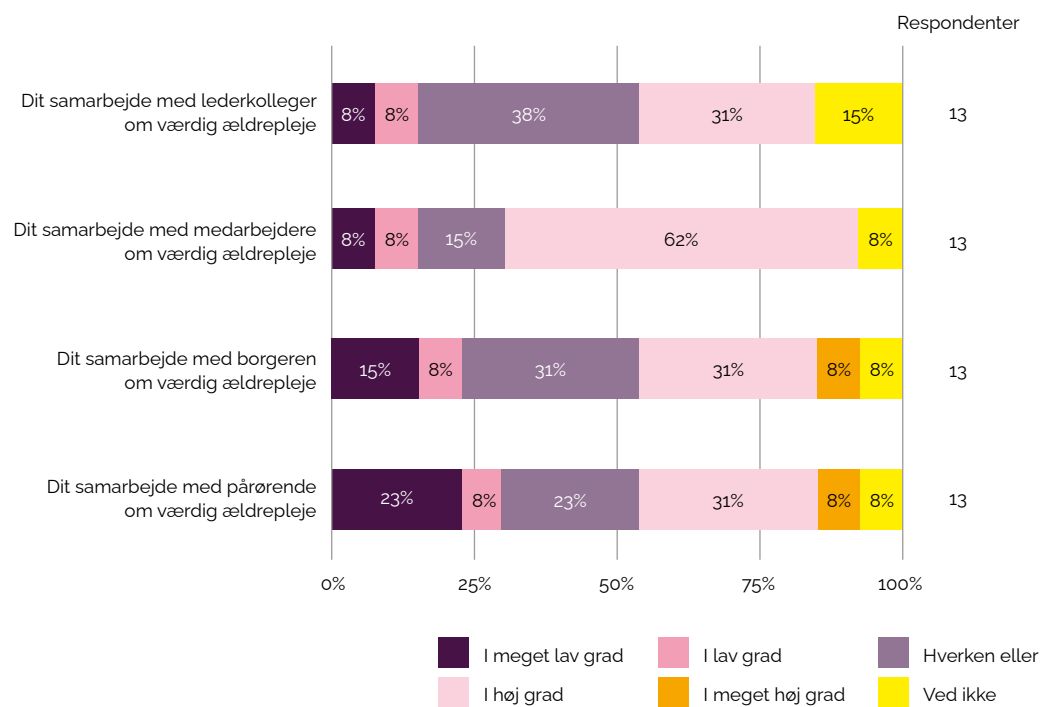

Figur 14: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, hvorvidt modulet har givet deltagerne viden inden for diverse metoder og værktøjer. Data af oktober 2020. N = 13.

Deltagerne bruger særligt de tillærte kompetencer i samarbejde med medarbejdere

Spørgeskemaundersøgelsen vedrørende *Diplommodulet* viser, at respondenterne tilkendegiver særligt at kunne anvende de metoder og værktøjer, som de har lært på diplommodulet, i samarbejdet med deres medarbejdere, hvilket ni ud af tretten af respondenterne angiver (se diagram i bilag 3). I tråd hermed angiver 8 af respondenterne, at de kompetencer, som de har fået på diplommodulet, styrker deres samarbejde med medarbejderne i deres organisation om værdig ældrepleje, hvilket er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de kompetencer, som du har fået på diplommodulet, styrket:

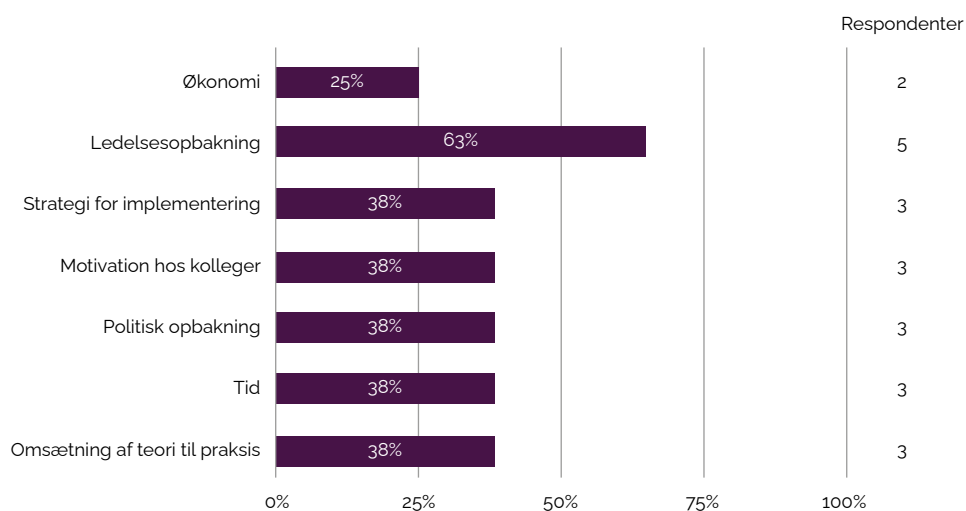
Figur 15: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad modulet har styrket deltageres samarbejde med diverse aktører. Data af oktober 2020. N = 13.

Ledelsesopbakning er den største udfordring ift. at anvende de nye kompetencer

8 ud af de i alt 13 respondenter i spørgeskemaundersøgelsen angiver, at de oplever udfordringer i forbindelse med at anvende deres nye kompetencer fra Diplommodulet i det daglige arbejde (se bilag 3 for diagram). Den udfordring, som flest af respondenter peger på, er særligt manglende *Ledelsesopbakning*. Dette er illustreret i nedenstående diagram. Ledelsesopbakning og ledelsesinvolvering er en klassisk udfordring og er generelt en vigtig forudsætning for, at udviklingstiltag lykkes og får succes.⁸ Et udviklingsperspektiv vil derfor også her være at knytte deltageres ledere tæt til diplomforløbet f.eks. gennem arbejde med en lokal relevant og konkret udviklingsopgave, som besøges løbende gennem forløbet.

⁸ Se fx Wahlgren, B. (2010). Voksnes læreprocesser - Kompetenceudvikling i uddannelse og arbejde. København: Akademisk Forlag.

Hvilke af nedenstående udfordringer har du oplevet i forbindelse med, at du har ville bruge det, som du har lært på diplommodulet?

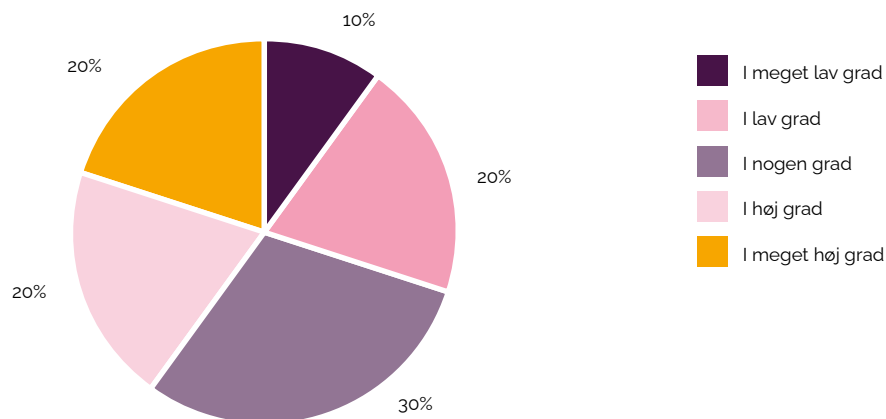

Figur 16: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, hvilken udfordringer de har oplevet i forbindelse med, at de har ville anvende det tillærte fra diplommodulet. Data af oktober 2020. N = 8.

Arbejdspladsen har ikke altid interesse i deltagerens nye viden og kompetencer

Data fra VVÆs, Absalon og VIA's egen spørgeskemaundersøgelse vedrørende Diplommodulet taler ind i en lignende udfordring, da ca. 1/3 af respondenterne her angiver at opleve, at deres arbejdsplads i lav eller i meget lav grad har interesse for den nye viden og kompetencer, som respondenterne erhverver sig på Diplommodulet.

I hvilken grad vurderer du, at der på din arbejdsplads er interesse for din nye viden og dine nye kompetencer?

Figur 17: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad der på deres arbejdsplads er interesse for deltagerens nye viden og kompetencer. Data fra VVÆ/Absalon og VIA's egen spørgeskemaundersøgelse vedrørende Diplommodulet af 2019. N = 10.

6.3 Det praksisnære kursusforløb

Antal gennemførte forløb/aktiviteter	9
Antal deltagere	155
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	52
Respondenter (n)	13

Baggrund og målsætning for indsatsen

Formålet med det *praksisnære kursusforløb* er at understøtte deltagernes faglighed i arbejdet med værdighed og medvirke til at skabe innovative medarbejdere, der gennem kommunikation, samarbejde og refleksioner i egen praksis skaber handlekraftige løsninger i hverdagen til gavn for det værdige ældre liv. Målsætningen er, at deltagerne ved deltagelse på kurset får viden om og forskellige perspektiver på værdighed og værdig ældrepleje, kommunikation og samarbejde med den ældre borger og dennes pårørende, værktøjer og metoder til at kunne afdække borgerens ønsker og behov på udvalgte områder samt kompetencer og praksisnære redskaber til at iværksætte forandringer i hverdagen med udgangspunkt i den enkelte borger.

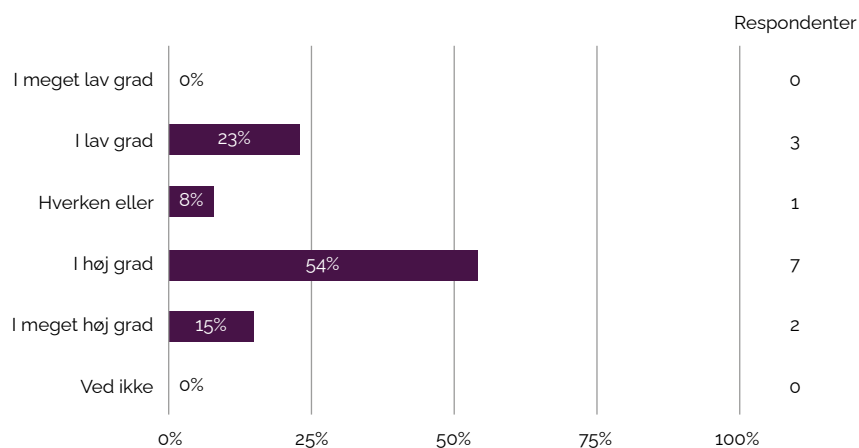
Målgruppen for de praksisnære kursusforløb er medarbejdere i ældreplejen med direkte borgerkontakt. Den primære målgruppe er SOSU-assistenten og -hjælperen men også andre medarbejdergrupper som sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter, diætister m.fl.

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 4).

Kursusforløbet af i overvejende grad styrket deltagernes viden om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende *det praksisnære kursusforløb* viser, at ni ud af tretten respondenter vurderer, at kursusforløbet *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 7 svarer *i høj grad*, og 2 af respondenterne svarer *i meget høj grad*. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i nedenstående diagram. I forlængelse heraf skal det fremhæves, at der i spørgeskemaundersøgelsen af det praksisnære kursusforløb kun er opnået besvarelser fra 13 deltagere. Evalueringresultaterne skal derfor ses i lyset heraf.

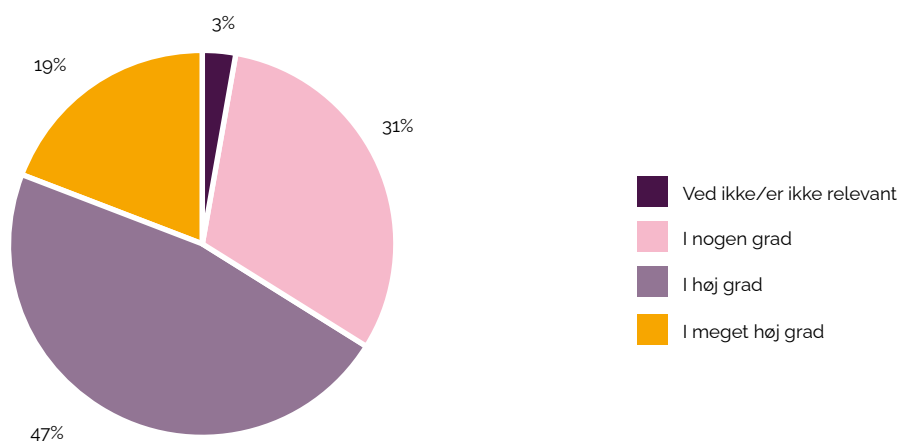
I hvilken grad har kursusforløbet øget din faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje?

Figur 18: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad kursusforløbet har øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 13.

I forlængelse heraf viser data fra Sundhedsstyrelsens/Absalon og VIA's egen spørgeskemaundersøgelse vedrørende det *Praksisnære kursusforløb*, at to tredjedele af respondenterne desuden vurderer, at de i høj eller i meget høj grad kan anvende det, som de har lært på kurset i praksis.

Kan du bruge noget af det du har lært i praksis?

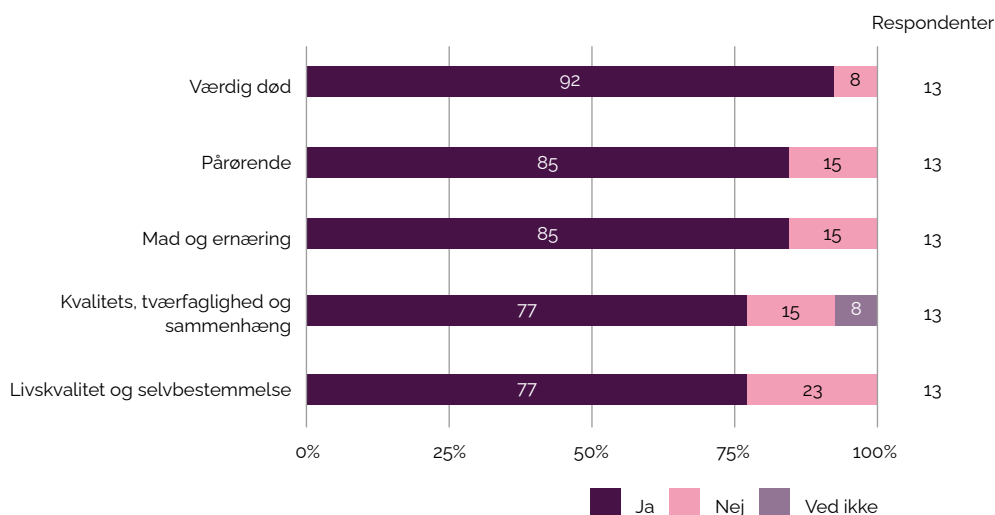

Figur 19: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad de kan anvende det, som de har lært på det praksisnære kursusforløb. Data fra VVÆ/Absalon og VIA's egen spørgeskemaundersøgelse vedrørende det praksisnære kursusforløb af juni-november 2019. N = 62.

Forløbet giver særligt deltagerne viden om en værdig død

Respondenterne har i spørgeskemaet angivet, hvilke emner det praksisnære kursusforløb styrker deres viden inden for. Næsten alle respondenterne svarer Ja til, at kursusforløbet styrker deres viden om "En værdig død", 11 ud af 13 svarer Ja til at kursusforløbet styrker deres viden om emnerne "Pårørende" og "Mad og ernæring", og 10 svarer Ja til, at kursusforløbet styrker deres viden om emnerne "Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng" og "Livskvalitet og selvbestemmelse". Respondenternes svarfordeling er opsummeret i følgende diagram.

Har kursusforløbet styrket din viden om følgende emner?

Figur 18: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, hvorvidt kursusforløbet har styrket deltageres viden inden for diverse emner. Data af oktober 2020. N = 13.

I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen giver respondenter udtryk for, hvordan de konkret anvender den nye viden fra det praksisnære kursusforløb i deres arbejde. Her fremhæver en række informanter særligt, at de aktivt arbejder med at dele deres nye viden med kolleger om bl.a. pårørendeperspektivet, det gode måltid og ensomhed som begreb, hvilket uddybes i følgende citater:

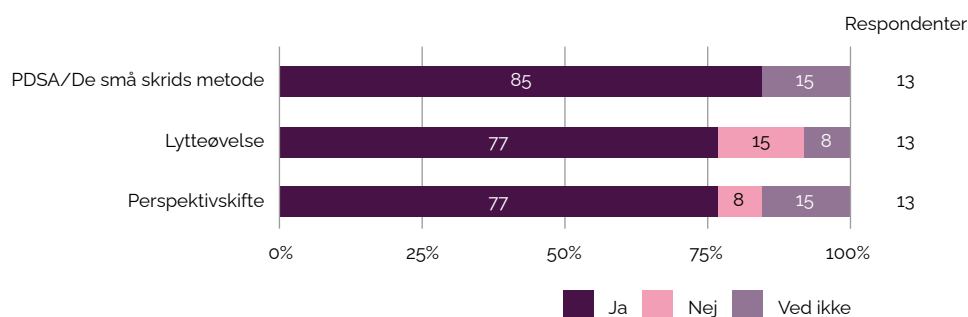
Jeg har brugt viden fra kurset til at orientere mine kollegaer, så samarbejdet med pårørende bliver bedre. Her tænker jeg særligt på perspektivskifte."

Jeg har fået mere fokus på det gode måltid, og her vil jeg også have mine kollegaer med"

Indsigt i nye metoder som deltagerne kan bruge i deres arbejde

På baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende det praksisnære kursusforløb fremgår det, at hovedparten af respondenterne vurderer, at kursusforløbet giver dem kendskab til tre metoder; herunder *FORBEDRINGSCIRKLEN – DE SMÅ SKRIDTS METODE/de små skridts metode* som 11 af respondenterne angiver, at de har fået kendskab til samt *lytteøvelser og perspektivskifte* som 10 af respondenterne angiver, at de har fået kendskab til. Følgende diagram viser den procentvise fordeling af respondenterne besvarelser.

Har kursusforløbet givet dig kendskab til følgende metoder?

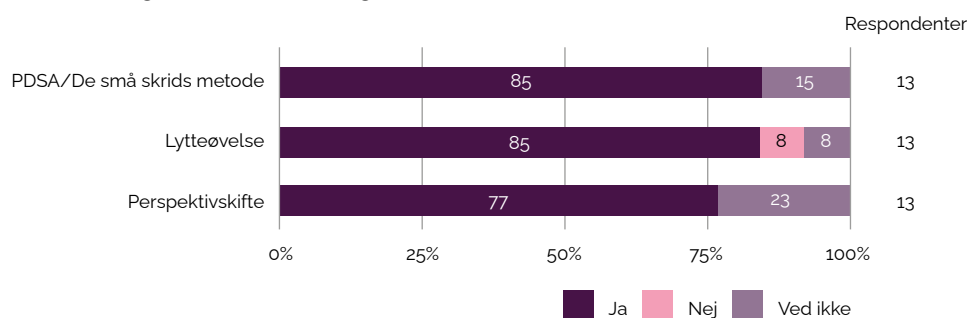

Figur 19: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, hvorvidt kursusforløbet har styrket deltageres viden inden for diverse metoder. Data af oktober 2020. N = 13.

Et næsten tilsvarende billede viser sig mht. respondenterne vurdering af, om de kan anvende metoderne i deres arbejde.

Ud fra respondenternes svar om metoderne *FORBEDRINGSCIRKLEN –DE SMÅ SKRIDTS METODE/de små skridts metode* og *Perspektivskiftet* kan det observeres, at 11 ud af 13 respondenter vurderer at have fået kendskab til metoderne, og det samme gælder vurderingen at kunne bruge disse metoder i deres arbejde. Angående metoden *Lytteøvelse* observeres det ligeledes at 11 ud af 13 respondenter vurderer, at de kan anvende metoden i deres arbejde, mens 10 af de 13 respondenter har svaret, at kursusforløbet gav dem viden om metoden, hvilket er illustreret i nedenstående og ovenstående diagram.

Har du kunne bruge disse metoder og værktøjer i dit arbejde?

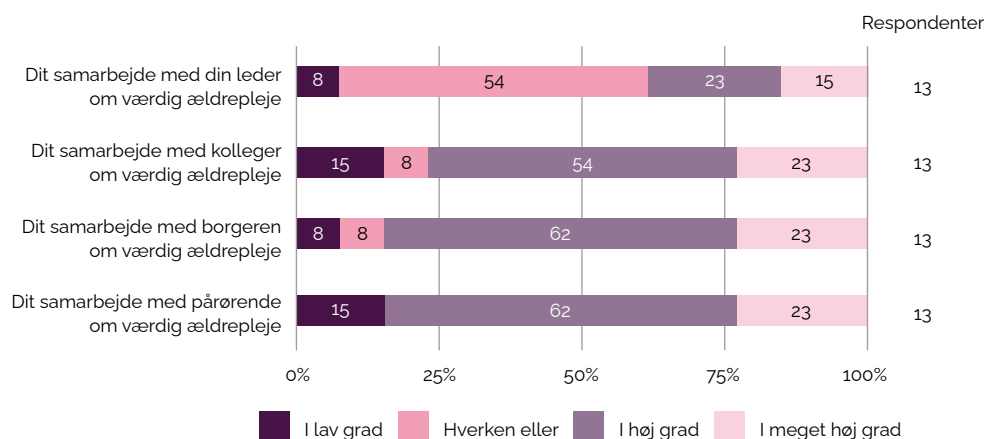

Figur 20: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, hvorvidt deltagerne har kunne anvende de tillærte metoder og værktøjer fra kursusforløbet i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 13.

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende det praksisnære kursusforløb viser, at respondenterne mener særligt at kunne anvende de metoder og værktøjer, som de har lært på kursusforløbet i samarbejdet med borgerne (10 ud af 13). 9 ud af 13 af respondenterne svarer, at de har kunnet anvende metoderne og værktøjerne i deres arbejde med pårørende, og 8 ud af 13 i deres arbejde med kolleger (se diagram i bilag 4).

I tråd hermed angiver 11 af respondenterne, at de kompetencer, de får på kursusforløbet, styrker samarbejdet med både borgere og pårørende, hvilket ses illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de kompetencer, som du har fået på kursusforløbet, styrket:

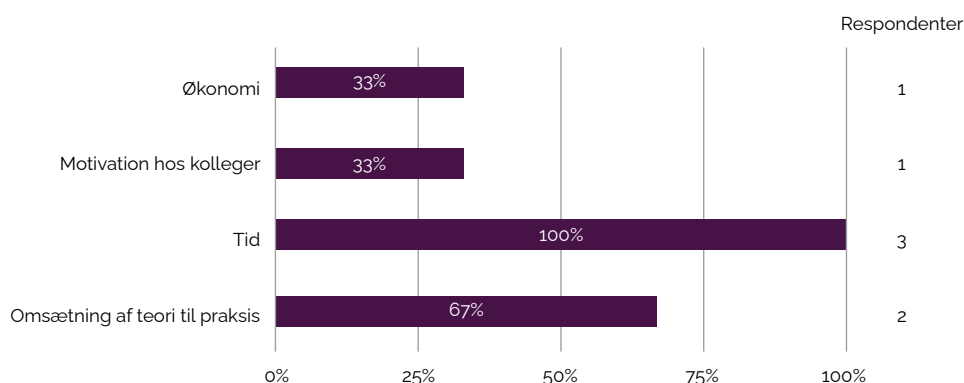
Figur 21: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad de tillærte kompetencer fra kursusforløbet har styrket deltagernes samarbejde med diverse aktører. Data af oktober 2020. N = 13.

Tid og omsætning fra teori til praksis er særligt udfordrende ift. anvendelse af det tillært

Kun 3 af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen angiver, at de oplever udfordringer i forbindelse med at anvende deres nye kompetencer fra det praksisnære kursusforløb i deres daglige arbejde (se bilag 4 for diagram).

Den udfordring, som flest af respondenter peger på, er *tid*, hvilket alle 3 respondenter angiver. Ligeledes fremhæves *omsætning af teori til praksis* som en udfordring til at anvende de nye kompetencer, hvilket 2/3-dele af respondenterne angiver. Nedenstående diagram opsummerer den procentvise fordeling af respondenternes besvarelser.

Hvad har været udfordrende i forbindelse med, at du har ville bruge det, som du har lært på det praksisnær kursusforløb?

Figur 22: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, hvilke udfordringer de har oplevet i forbindelse med, at de har ville anvende det tillærte fra det praksisnære kursusforløb. Data af oktober 2020. N = 3.

6.4 Korte konsultations- og rådgivningsforløb

Antal gennemførte forløb/aktiviteter	9
Antal deltagere	48
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	48
Respondenter (n)	20

Baggrund og målsætning for indsatsen

Formålet med de korte konsultations- og rådgivningsforløb er at tilbyde mulighed for indledende rådgivning og konsultation for at identificere aktuelle problemer, udfordringer og mulige handlemuligheder og forbedringstiltag, som kan føre til en endnu mere tryk og værdig ældrepleje. Rådgivningen tager afsæt i de aktuelle rammer, der er for at arbejde med værdighed. Dog kan rådgivningen også bruges til hurtig konsultation og rådgivning til kommune eller privat leverandør, der har fået påbud efter et tilsynsbesøg forud for udarbejdelse af plan for at udbedre påbuddet.

I forløbene kan der f.eks. være fokus på at yde konsultation til ledelsen ift. indledende plan og videre arbejde med forbedringstiltag mhp. øget værdighed i ældrepleje eller at rådgive ledelsen ift. behov og muligheder for organisatorisk udvikling. De konkrete forløb tager udgangspunkt i kommunens/den private leverandørs aktuelle behov, situation og aktuelle rammer, der er for at arbejde med værdighed i ældreplejen.

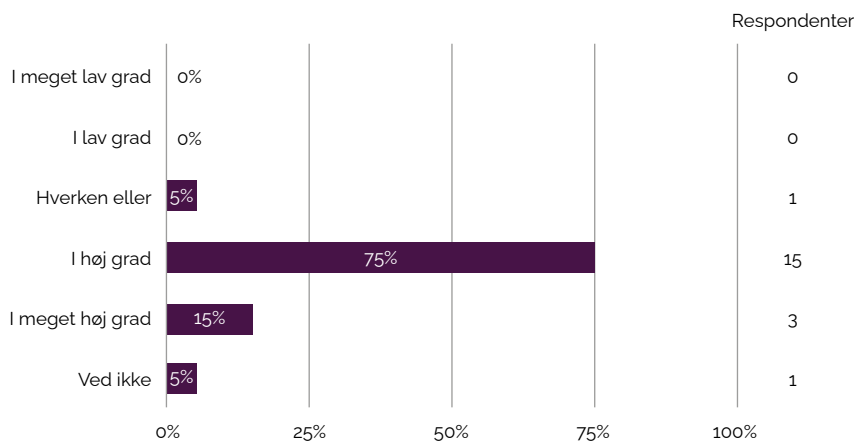
Den primære målgruppe for forløbet er forvaltninger og ledere i den kommunale og private ældrepleje. Det kan være centralt placerede chefer og udviklingspersonale samt decentrale ledere fra f.eks. plejecentre, hjemmeplejeeenheder eller lignende med ansvar for at sætte rammer for og understøtte medarbejdernes og organisationens arbejde med værdig ældrepleje.

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 5).

Forløbet har i høj grad øget deltageres faglige viden om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende de korte konsultations- og rådgivningsforløb viser, at 90 pct. af respondenterne vurderer, at forløbet i høj grad eller i meget høj grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 75 pct. af respondenterne svarer i høj grad, og 15 pct. af respondenterne svarer i meget høj grad. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i nedenstående diagram.

I hvilken grad har konsultations- og rådgivningsforløbet øget din faglige viden om arbejdet med værdig ældre pleje?

Figur 23: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad forløbet har øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 20.

I de kvalitative tilbagemeldinger fra spørgeskemaundersøgelsen har en række respondenter givet udtryk for, hvordan de korte konsultations- og rådgivningsforløb er med til at øge den faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Her fremhæves særligt, at forløbet har kvalificeret den faglige dialog og nuanceret faglighederne, der er i spil i forhold til at skabe mest mulig værdighed i ældrepleje. Dette illustreres af følgende citater:

Konsultations- og rådgivningsforløbet har givet os et større og mere kvalificeret grundlag at arbejde ud fra"

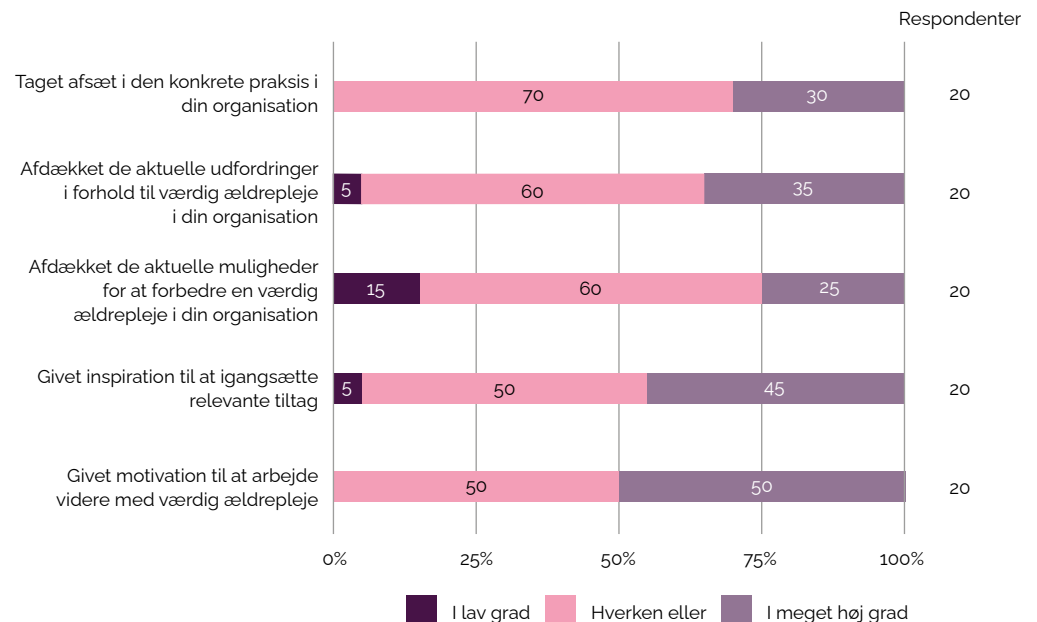

Konsultations- og rådgivningsforløbet har gjort, at vi er blevet bedre til at arbejde med at blive i den fagfaglige position og have tillid til at italesætte overfor hinanden, når vi kan gøre tingene anderledes, og samtidig være anerkendende på det faglige."

Deltagerne får inspiration til relevante tiltag og motivation til at gennemføre dem

På baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende de korte konsultations- og rådgivningsforløb kan det udledes, at respondenterne i overvejende grad vurderer alle de adspurgte kriterier højt. 100 pct. af respondenterne angiver, at forløbet har *taget afsæt i den konkrete praksis i deres organisation*, og at forløbet giver dem *motivation til at arbejde videre med værdig ældrepleje*. I forlængelse heraf angiver 95 pct. af respondenterne, at forløbet *i høj eller i meget høj grad* bevirker, at de får *afdækket aktuelle udfordringer i forhold til værdig ældrepleje i deres organisation*, samt at forløbet har *givet dem inspiration til at igangsætte relevante tiltag*. Det kriterie, der vurderes lavest (om end ikke lavt), er i hvilket omfang, forløbet bevirker, at organisationen får afdækket de aktuelle muligheder for at forbedre en værdig ældrepleje i organisationen, hvilket 85 pct. af respondenterne har angivet, at forløbet *i høj eller i meget høj grad* bevirker. Respondenterne besvarelser er illustreret i nedenstående diagram.

I hvilken grad synes du, at forløbet har:

Figur 24: Figuren illustrerer deltagerne vurdering af, i hvilken grad forløbet har bidraget med diverse ting. Data af oktober 2020. N = 20.

I respondenternes kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at flere respondenter har stort fokus på at arbejde videre med de udfordringer og muligheder, som de på forløbet får afdækket. Respondenterne påpeger, at forløbet har været særligt givende ift. at understøtte organisationerne i at blive tydelige om, hvad de konkret vil ift. at styrke arbejdet med værdig ældrepleje. Forløbet har ligeledes betydet, at organisationerne får metoder til at motivere og forme frontpersonalet, og slutteligt bevirker forløbet, at ledelserne får tid til at være samlet, så de i fællesskab kan planlægge og handle på initiativer, hvilket er illustreret med følgende citat:

Forløbet har gjort det muligt for os at afdække vores aktuelle udfordringer, og vi blev guidet til noget af det, der er svært for os at være konkrete, og tydelige i hvad vi vil. Det er også det, der fint er beskrevet i vores afslutningsrapport fra jer, og hvad vi anbefales at have øget fokus på fremadrettet."

7. Spor 3 - Netværksfacilitering

7.1. Resume af resultaterne for spor 3 - Netværksfacilitering

Hovedpointer fra evaluering af netværksmøder i værdighedsnetværket

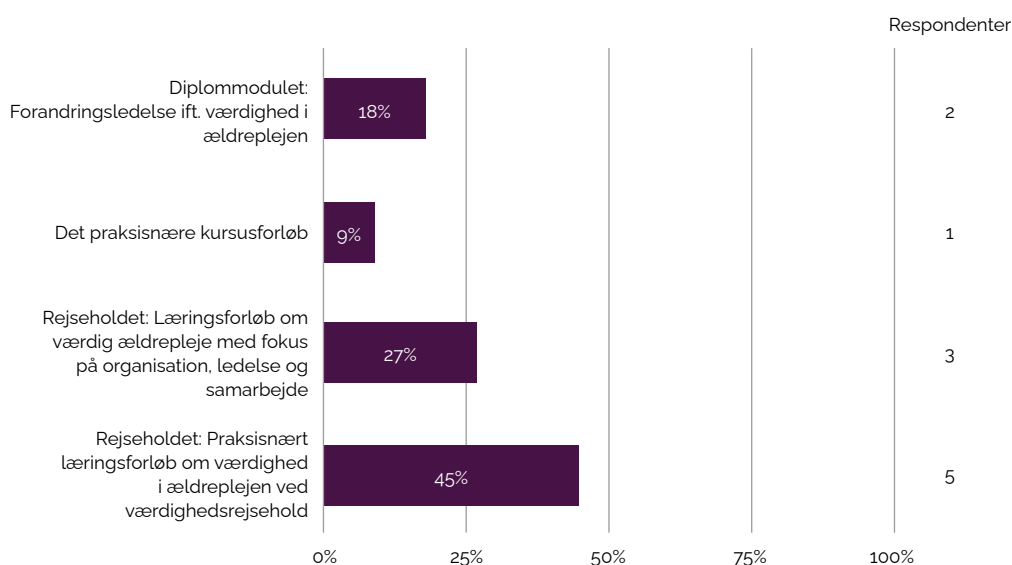
- Lidt over halvdelen af deltagerne på netværket vurderer, at netværket har været med til at øge deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.
- Værdighedsnetværket har givet tæt på 3/4 af respondenterne *inspiration, til hvordan de kan bruge og videreudvikle det, som de har lært på VVÆ's øvrige forløb samt Inspiration til det daglige arbejde med værdig ældrepleje.*
- Størstedelen af respondenterne betoner, at det særligt udbytterige ved netværket er at høre om de andre netværksdeltages succesoplevelser og udfordringer og at dele erfaringer om brugen og anvendelsen af metoder og værktøjet fra VVÆ's øvrige forløb.
- Netværket lever i en vis grad op til sin målsætning, da flertallet af respondenterne angiver, at de kan bruge den nye viden, inspirationen og de delte erfaringer fra netværksmøderne i deres eget arbejde.
- Evalueringen viser, at deltagelse i netværksmøderne gør det nemmere for deltagerne at gennemføre forandringer i retning af en øget værdig ældrepleje i deltageres eget og deres kollegers arbejde.

7.2 Baggrund og målsætning for indsatsen

Antal gennemførte forløb/aktiviteter	Ikke oplyst
Antal deltagere	97
Antal udsendte spørgeskemaer (forsøgt formidlet)	38
Respondenter (n)	11

VVÆ har faciliteret netværk for ledere og medarbejdere. Målgruppen for netværket er ledere og medarbejdere, der har deltaget i rejseholdsforløb, praksisnære kursusforløb, diplomuddannelse eller er centralt involveret i arbejdet med værdighed på ældreområdet.

Af de respondenter, der har medvirket i spørgeskemaundersøgelsen vedrørende Værdighedsnetværket, har størstedelen deltaget på *Rejseholdet: Praksisnært læringsforløb*. Den procentvise fordeling af respondenterne ift. aktiviteter og/eller forløb, er illustreret i følgende diagram.

Figur 25: Figuren illustrerer hvilke af VVÆs andre aktiviteter og/eller forløb netværksdeltagerne har deltaget i. Data af oktober 2020. N = 11.

Det overordnede formål med netværkene er at skabe vidensdeling og understøtte implementering og drift af de forbedringstiltag, der er igangsat på værdighedsområdet f.eks. efter et rejseholdsforløb eller kompetenceudviklingsaktiviteter.

Til netværksmøderne har deltagerne mulighed for at mødes med ligesindede og drøfte deres oplevelser fra enten rejsehold eller praksisnært kursusforløb med henblik på, hvordan det lærte kan bruges i praksis, hvilke succesoplevelser der har været samt eventuelle udfordringer. Hensigten er desuden, at deltagerne inspirerer og lærer af hinanden.

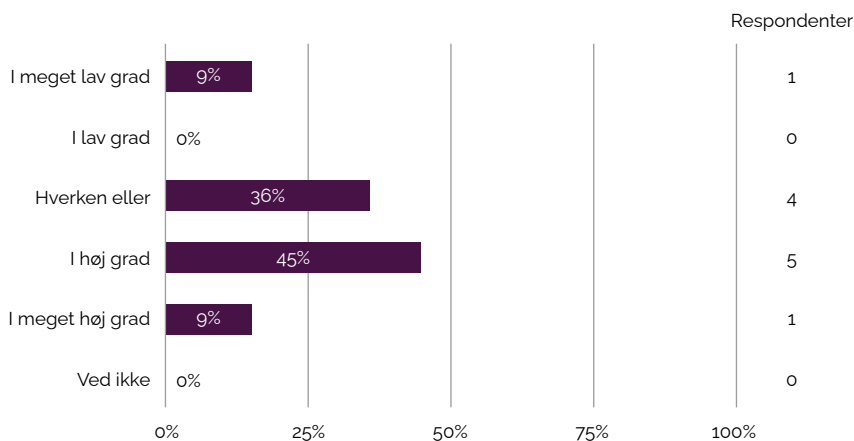
Der er i alt blevet afholdt to netværksmøder for ledere og to netværksmøder for medarbejdere i statspuljeperioden.

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 6).

Godt halvdelen af respondenterne har fået øget deres faglige viden om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende netværksmøder i Værdighedsnetværket viser, at lidt over halvdelen af respondenterne vurderer, at netværket øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis knap halvdelen af respondenterne svarer *i høj grad*, og én af respondenterne svarer *i meget høj grad*. Fire af de elleve respondenter vurderer derimod, at netværksmøder i Værdighedsnetværket *hverken i høj eller i lav grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvilket er illustreret i nedenstående diagram.

I hvilken grad har netværksmøderne øget din faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje?

Figur 26: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad netværksmøderne har øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 11.

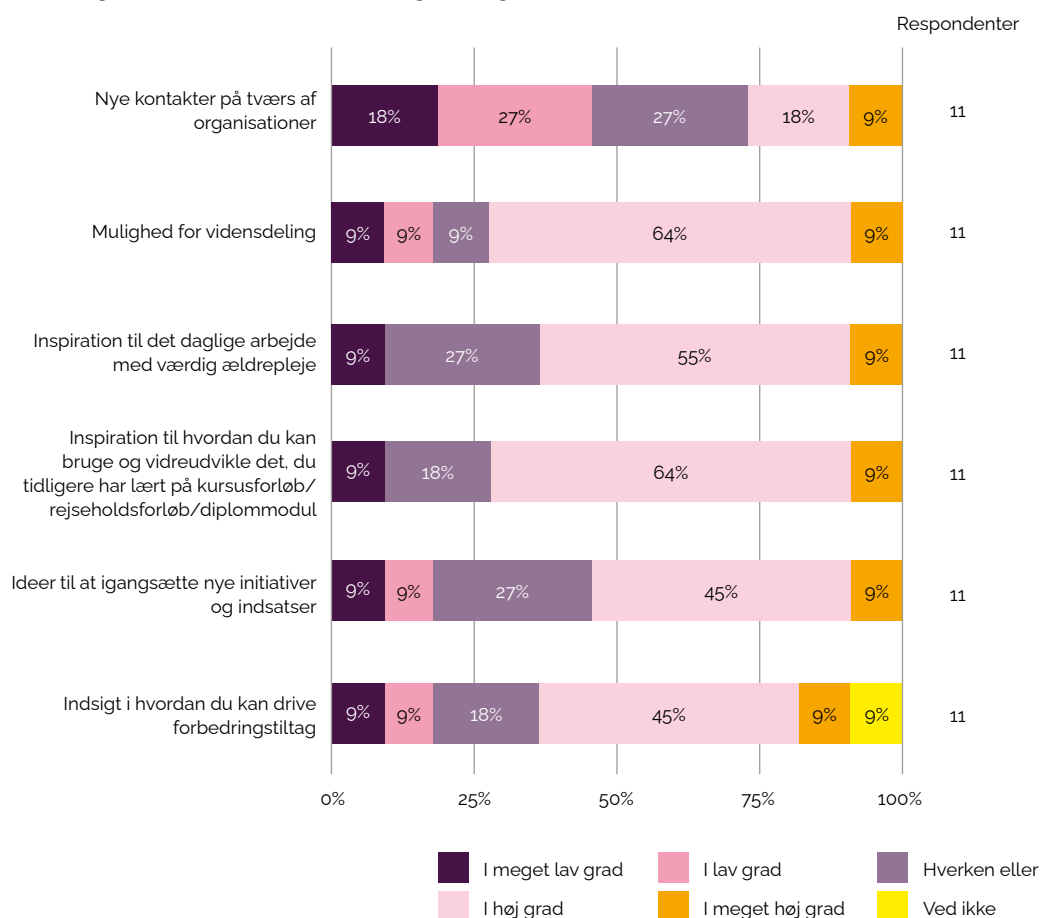
Netværksmøderne muliggør værdifuld videndeling og giver inspiration til tiltag

På baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende netværksmøderne i Værdighedsnetværket kan det udledes, at respondenterne særligt vurderer, at netværket giver dem *mulighed for videndeling og inspiration til hvordan, de kan bruge og videreudvikle det, som de tidligere har lært på de øvrige forløb*, mens otte ud af de elleve respondenter angiver, at netværket *i høj eller i meget høj grad* giver dem.

I forlængelse heraf angiver syv af respondenterne, at netværket *i høj eller i meget høj grad* giver dem *Inspiration til det daglige arbejde med værdig ældrepleje* og ca. halvdelen, at

netværket i høj eller i meget høj grad giver ideer til at igangsætte nye initiativer og indsatser samt indsigt i, hvordan de kan drive forbedringstiltag. Det parameter, der evalueres lavest, er i hvilken grad netværksmøderne giver respondenterne nye kontakter på tværs af organisation, hvilket tre ud af de elleve respondenter angiver, at netværksmøderne i høj eller i meget høj grad gør. Respondenternes besvarelser er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har netværksmøderne givet dig:

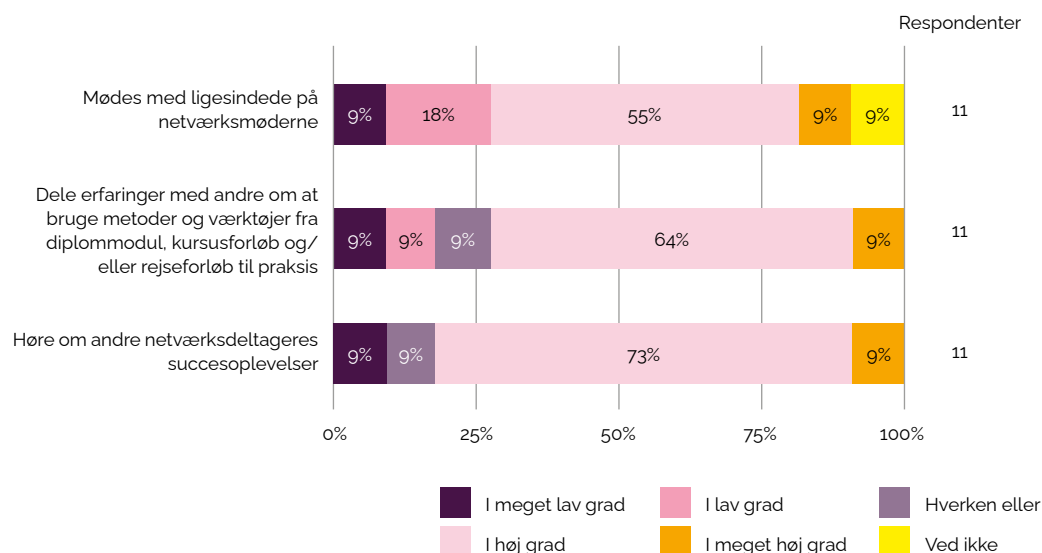
Figur 27: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad netværksmøderne har bidraget med diverse ting. Data af oktober 2020. N = 11.

Indsigt i andre deltageres succesoplevelser og udfordringer er særligt udbytterigt

Respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen vedrørende netværksmøderne i Værdighedsnetværket angiver, at det særligt udbytterige ved at deltage i netværket er at høre om andre netværksdeltages succesoplevelser og udfordringer, hvilket ni af respondenterne svarer, at det i høj eller i meget høj grad er. I denne forbindelse vurderer otte af respondenterne også, at det i høj eller i meget høj grad er udbytterigt for dem at dele erfaringer med de andre deltagere om at bruge metoder og værktøjet fra de øvrige forløb, som de har deltaget i.

De to særligt udbytterige parametre er illustreret i de to nederste søjler i følgende diagram.

I hvilken grad har det været udbytterigt for dig at:

Figur 28: Figuren illustrerer deltageres vurdering af, i hvilken grad netværksmøderne har været udbytterigt ift. tre parametre. Data af oktober 2020. N = 11.

Data fra spørgeskemaundersøgelsen understøttes af respondenterne kvalitative besvarelser, hvor det fremhæves, at det er udbytterigt at høre om og lade sig inspirere af andre deltagers tiltag, succesoplevelser og udfordring med fokus på trivsel, læring og udvikling af faglighed i egen organisation, hvilket følgende citater udfolder:

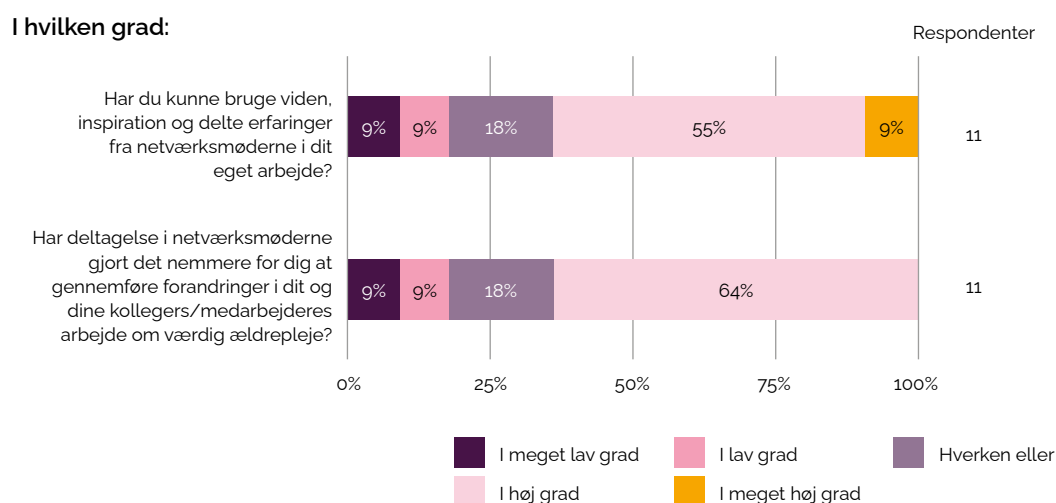
Det har været inspirerende at mødes med andre, der arbejder med samme område, og høre om deres succes, udfordringer, og hvordan disse er blevet modtaget og løst. Det er altid meget inspirerende at høre om tiltag fra andre, for måske kan det samme bruges hos mig, enten direkte eller med tilpasning. Eller måske opstår der en ny tanker/tiltag/metoder på baggrund af en andens udsagn."

Netværket har givet mig ny inspiration til som leder at arbejde med trivsel og læring/udvikling af fagligheden"

Netværksmøderne understøtter implementering og forankring af ny viden

64 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen angiver, at de *i høj* eller *i meget høj grad* kan bruge den viden, inspiration og delte erfaring fra netværksmøderne i deres eget arbejde og ligeledes angiver syv af respondenterne, at deltagelse i netværksmøderne *i høj grad* gør det nemmere for dem at gennemføre forandringer i deres eget og kollegers/medarbejders arbejde, hvilket er illustreret i følgende diagram.

Figur 29: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad de har kunne anvende det tillærte i eget arbejde og hvorvidt deltagelsen har gjort det nemmere at implementere forandringer i arbejdet med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 11.

Af de kvalitative besvarelser i spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at netværksmøderne er med til at understøtte implementeringen og forankringen af den viden, som deltagerne har fået på diverse forløb eller kurser samt gensidigt delt på netværksmøderne, hvilket følgende to citater rammesætter:

Vi har fået meget godt med os og er nu i gang med at få det struktureret i vores hus."

Vi har planlagt at holde fast i de ambassadører, som vi har uddannet og samle dem i en gruppe, der skal fortsætte det gode arbejde, fælles forståelse, brugen af metoder og at sætte værdighed på dagsordenen."

8. Spor 4 - Kommunikation og formidling

En central del af VVÆs arbejde er at indsamle og formidle viden om bedste praksis og metoder vedrørende arbejdet med værdighed i ældreplejen med det formål at understøtte ledere og medarbejderes arbejde med værdighed i praksis gennem inspiration, praksisnær viden samt gode praksisnære greb. Den viden, metoder og erfaringer der indsamles og formidles, skal derfor opleves så praksisnære og så brugbar som muligt for målgrupperne.

Formidling sker gennem VVÆs primære kommunikationskanaler Facebook og LinkedIn, men også via f.eks. nyhedsbreve, eksterne artikler og VVÆs hjemmeside. Derudover afholdes løbende *Temadage* og *En årskonference*, hvor ny viden og erfaring deles og formidles. Et væsentligt formål er at styrke dialog i øjenhøjde med målgrupperne og kontinuert lære af og udbrede bedste praksis i forhold til værdighed i ældreplejen.

8.1 Resume af resultaterne for spor 4 - Kommunikation og formidling

Hovedpointer fra evaluering af kommunikationsindsatser

- De kommunikationskanaler, der giver respondenterne mest viden om værdig ældrepleje, er VVÆs temadage og dernæst nyhedsbreve, hjemmesiden, artikler, Facebook, konferencer og LinkedIn i nævnte rækkefølge.
- Evalueringen viser, at VVÆ via diverse kommunikationskanaler formår at levere både relevant og brugbar information, hvilket flertallet af respondenterne kan anvende i deres eget og kollegers arbejde.
- Evalueringen viser, at en god andel af respondenterne får den nyeste viden om værdig ældrepleje gennem VVÆs kommunikationsindsats, og at kommunikationsindsatsen giver dem inspiration til nye aktiviteter og metoder, hvilket de kan bruge i deres arbejde med værdig ældrepleje.

Hovedpointer fra evaluering af temadagene

- Flertallet af deltagerne på temadagene vurderer, at temadagene har øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje.
- Sammenlignes data på tværs af de otte forskellige temadage på, i hvilken grad temadagen øger deltagerens faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, vurderes følgende temadage højest: *Værdig død*, *Seksualitet*, *Pårørende* og *Ensomhed*.

- Sammenlignes data på tværs af de otte temadage på, i hvilken grad deltagerne kan bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje vurderes følgende temadage højest; *Værdig død, Det gode måltid (dysfagi og tandpleje), Ernæring og Seksualitet*.

For samtlige temaer er der en positiv vurdering fra mellem ca. halvdelen og op til ca 3/4-dele af respondenterne, når det kommer til faglig viden og anvendelse af indsigter.

Evalueringsresultaterne peger på, at temadagene styrker respondenternes samarbejde med diverse aktører. Betragtes dataresultaterne på tværs af de otte temadage, ses en tendens til, at det særligt er samarbejdet med kolleger og borgere om værdig ældrepleje og dernæst samarbejdet med pårørende, som er blevet styrket gennem respondenternes deltagelse på én eller flere temadage.

- Samlet set peger evalueringen af spørgeskemaundersøgelsen vedrørende de otte temadage på, at alle temadage (nogle i højere grad end andre) har indfriet målsætningen om, at de aktiviteter, der udbydes, er med til at styrke arbejdet med værdig ældrepleje.

Hovedpointer fra evaluering af årskonferencen

- Et solidt flertal af deltagerne på årskonferencen om *Social ulighed i sundhed - og værdighed for udsatte ældre mennesker, Systematik i arbejdet med værdighed i ældreplejen og Forandringer i praksis* vurderer, at de via konferencen har fået:
 - « Øget deres faglige viden om arbejdet med værdighed i ældreplejen
 - « Nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder til dit daglige arbejde
 - « Inspiration til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje.
- Evalueringsresultaterne peger i retning af, at årskonferencen er med til at indfri målsætningen om at udbyde aktiviteter, der styrker arbejdet med værdig ældrepleje.

8.2 Kommunikationsindsatser

Baggrund og målsætning for indsatsen

Følgende afsnit belyser, hvilke kommunikationskanaler respondenterne primært får information om VVÆ fra, og hvorvidt de forskellige kommunikationskanaler er med til at give viden, inspiration og redskaber, der kan understøtte en mere værdig ældrepleje.

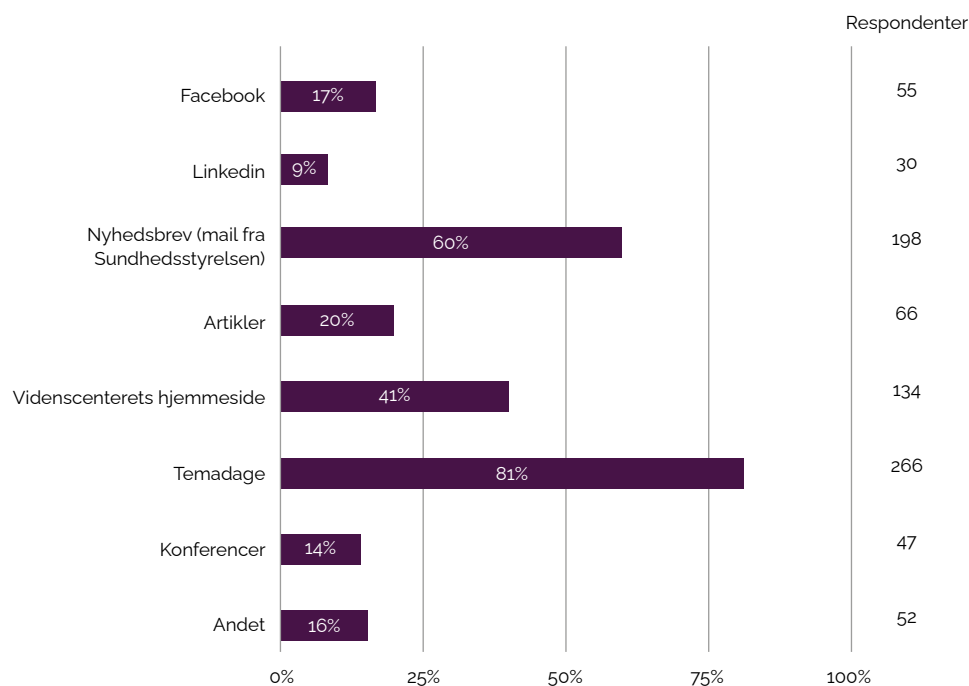
VVÆs *Kommunikationsindsatser* er ikke blevet evalueret ved hjælp af et selvstændigt spørgeskema men derimod som et indbygget og afsluttende element i spørgeskemaerne, der har været anvendt til at afdække VVÆs syv øvrige aktiviteter og forløb (med undtagelse af årskonferencen). Med afsæt i respondentbesvarelserne fra de syv spørgeskemaer har i alt 329 respondenter besvaret spørgsmål om VVÆs kommunikationsindsatser, som udgør datagrundlaget for den samlede evaluering.

Respondenterne får information om VVÆ fra temadage, nyhedsbrev og VVÆs hjemmeside

Data fra kommunikationsafsnittene i de syv spørgeskemaundersøgelser viser, at respondenterne angiver, at det særligt er via VVÆ's temadage, at de får information om værdig ældrepleje, hvilket 81 pct. af respondenterne angiver. I forlængelse heraf angiver 60 pct. af respondenterne, at de får information via VVÆ's nyhedsbrev og 42 pct. af respondenterne, at de får viden via VVÆ's hjemmeside. Respondenternes angivelse af, hvilke kommunikationskanaler de får information om værdig ældrepleje fra, er illustreret i følgende diagram.

Via hvilke kommunikationskanaler får du information fra Videnscenter for Værdig Ældrepleje?

(det har været muligt at vælge flere kategorier)

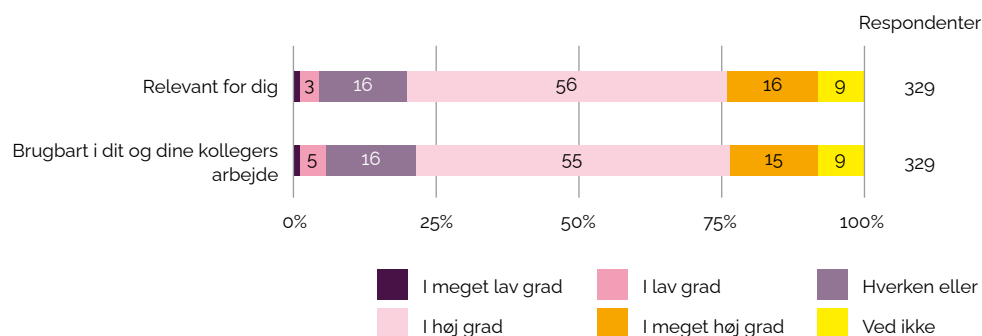

Figur 30: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, via hvilke kommunikationskanaler de får information fra Videnscenter for Værdig Ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 329.

Den formidlede information er både relevant og brugbar

Respondenterne er også blevet spurgt ind til, i hvilken grad informationen fra VVÆ's kommunikationskanaler er relevant og brugbar. Hertil svarer 72 pct. af respondenterne, at informationen i høj eller meget høj grad er relevant for dem og 70 pct., at informationen er brugbar i deres eget og kollegers arbejde.

I hvilken grad er den information, som du får via Videnscenterets kommunikationskanaler:

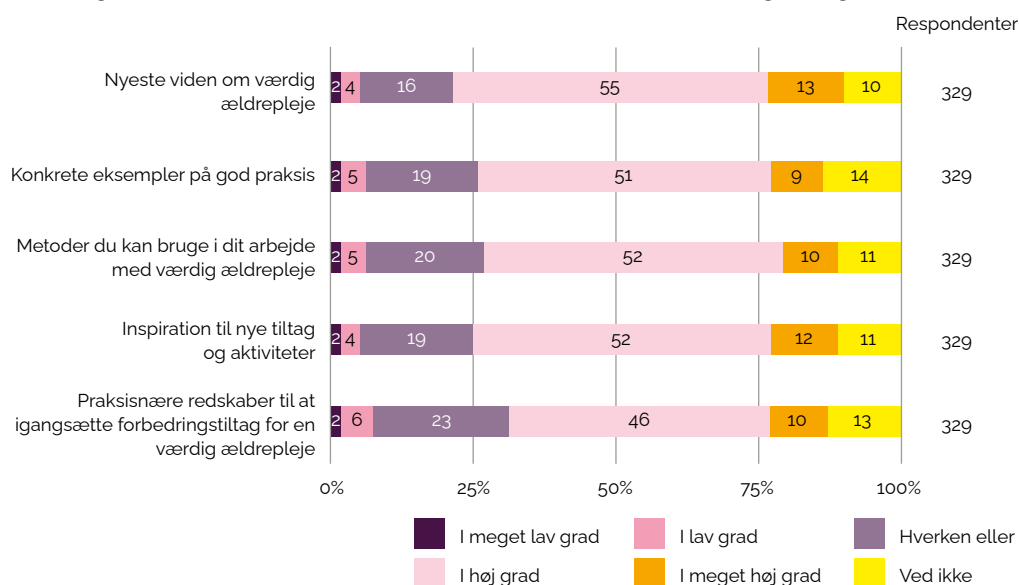

Figur 31: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad VVÆs kommunikation er relevant og brugbart. Data af oktober 2020. N = 329.

Modtagerne oplever særligt at få nyeste viden og inspiration til nye aktiviteter

I de syv spørgeskemaundersøgelser er anvendeligheden af VVÆs kommunikationsindsats søgt afdækket via fem parametre. I denne sammenhæng vurderer 68 pct. af respondenterne, at kommunikationsindsatsen i høj eller meget høj grad er med til at give dem *den nyeste viden om værdig ældrepleje*. Dertil vurderer 64 pct. af respondenterne, at kommunikationsindsatsen i høj eller meget høj grad giver dem *inspiration til nye aktiviteter*, og 52 pct. af respondenterne vurderer, at kommunikationsindsatsen i høj eller meget høj grad giver dem *metoder, de kan bruge i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Respondenternes vurdering af kommunikationsindsatsen på alle fem parametre er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad er Videnscenterets kommunikationsindsats med til at give dig:

Figur 32: Figuren illustrerer deltagernes vurdering af, i hvilken grad VVÆs kommunikationsindsats bidrager med diverse ting. Data af oktober 2020. N = 329.

8.3 Temadage

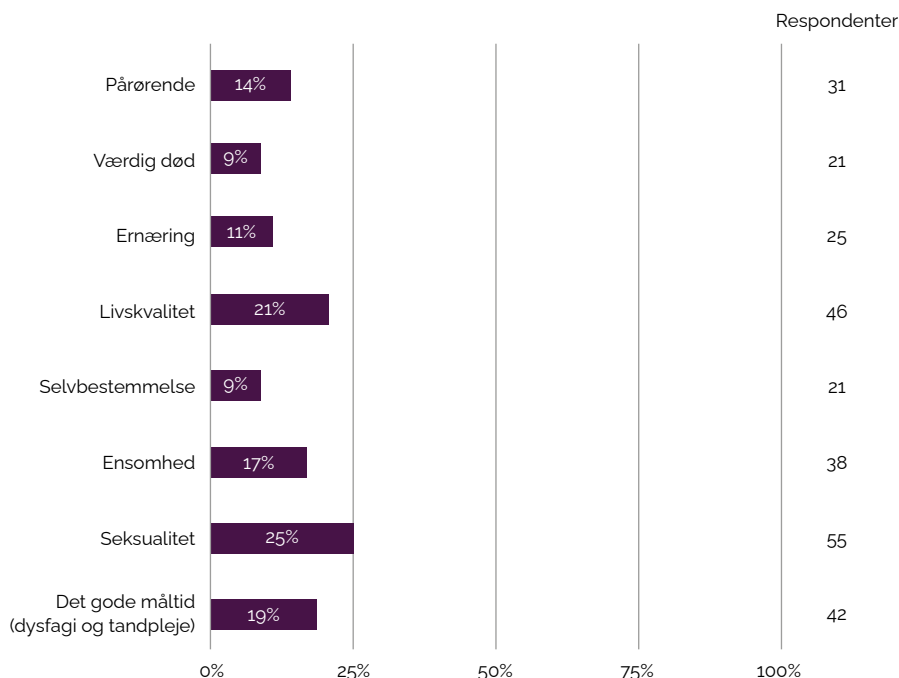
Baggrund og målsætning for indsatsen

VVÆ har udbudt otte forskellige temadage med fokus på hvert deres emne: Pårørende, Værdig død, Ernæring, Livskvalitet, Selvbestemmelse, Ensomhed, Seksualitet, Det gode måltid (dysfagi og tandpleje). Nogle temadage er blevet udbudt flere gange, hvorfor VVÆ har afholdt i alt 15 temadage på tidspunktet for evalueringens gennemførelse. I alt er der ved rapportens afslutning afholdt 24 temadage med 1441 deltagere, og 298 har modtaget et spørgeskema til besvarelse 224 heraf har besvaret spørgeskemaet.

Temadagene er målrettet medarbejdere i ældreplejen, men tilmeldingen har været åben, så ledere i hjemmeplejen også har kunnet deltage. Af de deltagere, der har besvaret evalueringen af temadagene, har 84 pct. af deltagerne været medarbejdere og 16 pct. ledere (bilag 7).

Formålet med temadagene er at give deltagerne inspiration samt perspektiver og redskaber til at arbejde med temadagens faglige fokus. På temadagene har der været en vekslen mellem oplæg, dialog og refleksion således, at deltagerne har fået mulighed for aktivt at inddrage eksempler fra egen hverdag.

Fordelingen af antal respondenter pr. temadag er illustreret i følgende diagram.

Figur 33: Figuren illustrerer hvilke temadage, som respondenterne har deltaget på. Data af oktober 2020. N = 224.

Se bilag for information om respondenternes fordeling i spørgeskemaundersøgelsen ift. funktion, stillingsbetegnelse, type af arbejdsplads, og arbejdspladsens kommunale placering (bilag 7). I bilaget er endvidere en detaljeret gennemgang af resultater for de otte forskellige temadage.

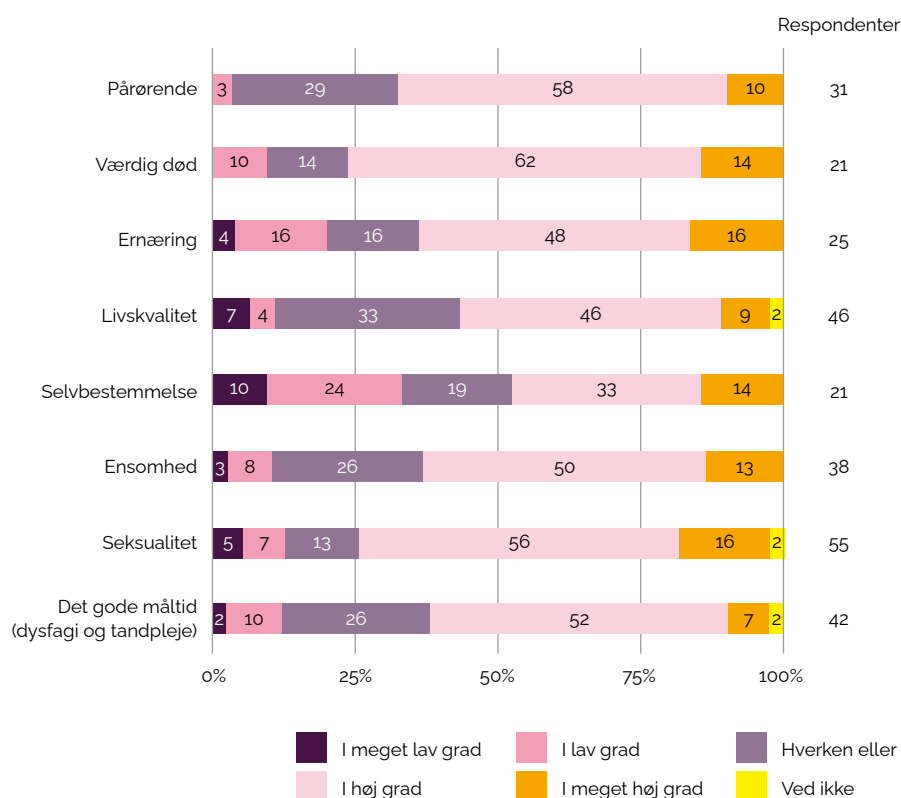
Temadagene har for flertallet af respondenterne øget den faglige viden om værdig ældrepleje

Generelt viser spørgeskemaundersøgelsen, når man ser på tværs af de otte temaer, at temadagene i vid udstrækning har bidraget til at øge respondenternes faglige viden om værdig ældrepleje. I nedenstående figur ses det således, at der for de fleste temadage er mellem 55 og 76 pct af respondenterne, der oplever at have fået øget faglig viden i enten høj eller meget høj grad.

På spørgsmålet skiller temadagen vedr. Selvbestemmelse sig en smule ud til den negative side, da det er under halvdelen (47 pct), der har oplevet en positiv værdi af temadagen, ligesom ca. en tredjedel af respondenterne angiver i lav grad eller i meget lav grad som svar.

I figuren nedenfor er svarfordelingen for hver temadag angivet.

I hvilken grad har temadagen øget din faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje?
(Respondenten har kun skulle besvare spørgsmål for den/de temadag(e), som personen har deltaget i)

Figur 34: Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad den enkelte temadag har øget deltagerens faglige viden om værdighed i ældreplejen. Data af oktober 2020. N = 279.

De fleste af respondenterne har kunnet bruge indsigterne fra temadagene i arbejdet med værdig ældrepleje

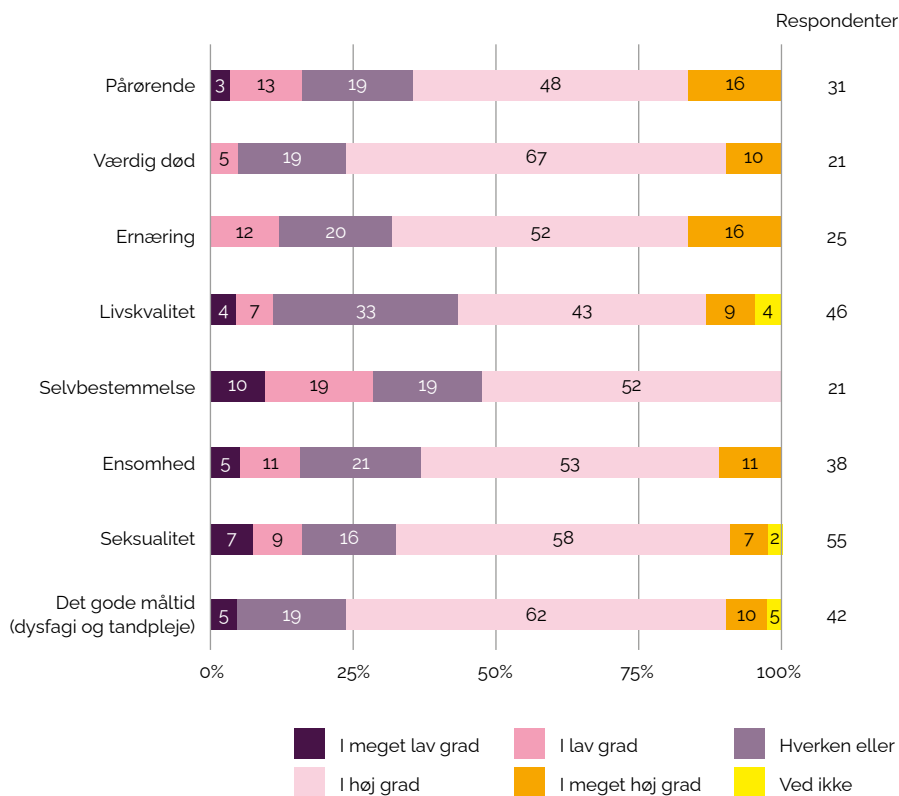
Der tegner sig et tilsvarende billede, når det kommer til besvarelsen af spørgsmålet vedrørende anvendeligheden af temadagenes indsigter i arbejdet med værdig ældrepleje.

Således angiver respondenterne også her overvejende positive svar, hvor det gælder at for samtlige temadage er mere end halvdelen af den opfattelse, at anvendeligheden er en ten høj eller meget høj.

Særligt temadagene vedr. Værdig død og Det gode måltid vurderes af ca. ¾-dele som i høj grad eller meget høj grad at være brugbart i arbejdet med værdig ældrepleje. Igen er temadagen vedr. Selvbestemmelse den temadag, der er vurderet mindst brugbar.

I hvilken grad har du kunnet bruge indsigterne fra temadagen i dit arbejde med værdig ældrepleje?

(Respondenten har kun skulle besvare spørgsmål for den/de temadag(e), som personen har deltaget i)

Figur 35: Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad man kan bruge indsigterne fra den enkelte temadag i arbejdet med værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 279.

Se bilag 7 for en detaljeret gennemgang af spørgeskemaresultaterne for de enkelte temadage.

8.4 Årskonferencen

Baggrund og målsætning for indsatsen

Der er i alt afholdt tre årskonferencer i 2018, 2019 og i 2020, sidstnævnte virtuelt grundet COVID-19. Der har i alt været tilmeldt 1220 deltagere til de tre konferencer.

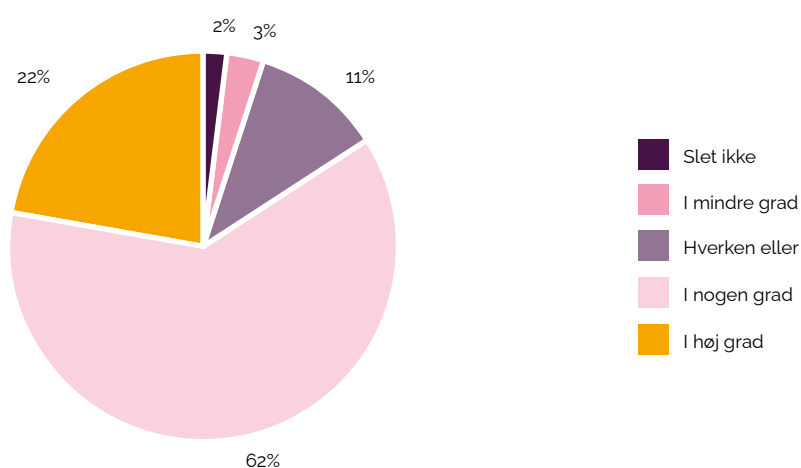
Der er til brug for denne evaluering alene leveret data fra og set på data vedrørende konferencen i 2019, hvor 360 deltagere var tilmeldt. 189 af deltagerne har besvaret spørgeskemaet.

Årskonferencen blev afholdt d. 10. december 2019, kl. 9.00 til kl. 16.00, og havde som formål at bidrage med perspektiver på, hvordan man kan arbejde med at understøtte værdighed i ældreplejen – og hvad det kalder på af ledelse og organisation.

Årskonferencen har i nogen grad øget deltagernes faglige viden

Ud fra data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende VVÆ's Årskonference kan det udledes, at 22 pct. af respondenterne vurderer, at konferencen i høj grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdighed i ældreplejen. Endvidere har 62 pct. af respondenterne angivet, at konferencen *i nogen grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdighed i ældreplejen. Fordelingen af respondenternes besvarelser er illustreret i følgende cirkeldiagram.

I hvilken grad har konferencen øget din faglige viden om arbejdet med værdighed i ældreplejen?

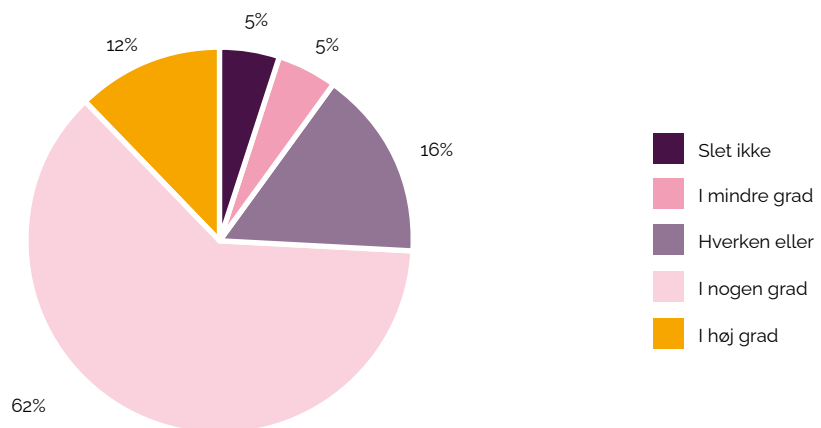

Figur 36: Figuren illustrerer konferencedeltagernes vurdering af, i hvilken grad årskonferencen har øget deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje Data af november 2019. N = 189.

Konferencen giver indsigt i nye værktøjer og praksisnære metoder

I spørgeskemaet angiver respondenterne ligeledes, hvorvidt konferencen bidrager med nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder til deltageres daglige arbejde. Hertil svarer 12 pct. af respondenterne, at konferencen *i høj grad har givet dem nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder*, mens 62 pct. af respondenterne angiver, at konferencen *i nogen grad har givet dem nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder*, hvilket tilsammen udgør en procentandel på 74. Fordelingen af respondenternes besvarelser er illustreret i følgende cirkeldiagram.

I hvilken grad har konferencen givet dig nye konkrete værktøjer og praksisnære metoder til dit daglige arbejde?

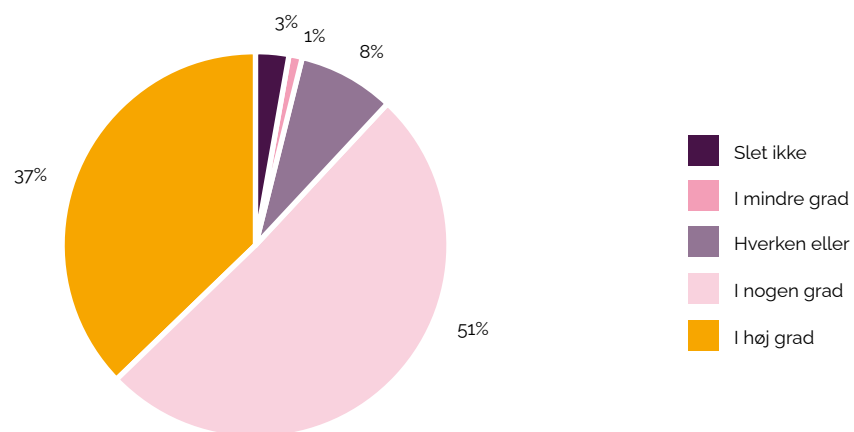

Figur 37: Figuren illustrerer konferencedeltageres vurdering af, i hvilken grad årskonferencen har givet deltagerne nye værktøjer og metoder til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje. Data af november 2019. N = 189.

Konferencen giver har i høj grad inspiration til det daglige arbejde

Data fra spørgeskemaundersøgelsen viser ligeledes, at 37 pct. af respondenterne vurderer, at konferencen *i høj grad* giver dem inspiration til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje. Endvidere svarer 51 pct. af respondenterne, at konferencen *i nogen grad* giver dem inspiration til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje. Sammenlagt giver det en procentandel på 88, som blev inspireret på konferencen. Fordelingen af respondenternes besvarelser er illustreret i følgende cirkeldiagram.

I hvilken grad har konferencen givet dig inspiration til dit daglige arbejde?

Figur 38: Figuren illustrerer konferencedeltagernes vurdering af, i hvilken grad årskonferencen har givet deltagerne inspiration til deres daglige arbejde med værdig ældrepleje. Data af november 2019. N = 189.

Bilag

Bilag 1 Frafaldsanalyse

Besvarelsesprocenten varierer forholdsvist meget på tværs af de syv spørgeskemaer; fra 25 pct. for det skema med færrest besvarelser til 75 pct. for det spørgeskema med flest besvarelser.

For at sikre kvalitet i afrapporteringen er alle delvise besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen blevet frasorteret i databehandlingen, hvorfor de tal, der præsenteres i diagrammer i rapporten, udelukkende repræsenterer de fuldstændige besvarelser.

Besvarelsesprocenten for hvert enkelt spørgeskema er opsummeret i følgende:

- Spørgeskemaet til det *Organisatoriske rejseholdsforløb* er udsendt til forventeligt omkring 36 deltagere, hvoraf i alt 22 respondenter har besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 61 pct.
- Spørgeskemaet til det *Praksisnære rejseholdsforløb* er udsendt til forventeligt omkring 100 deltagere, hvoraf i alt 40 respondenter har besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 40 pct.
- Spørgeskemaet til *Diplommodulet* er udsendt til forventeligt omkring 37 deltagere, hvoraf der har været 2 fejlmeldinger. I alt har 13 respondenter besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 35 pct.
- Spørgeskemaet til det *Praksisnære kursusforløb* er udsendt til 52 deltagere, hvoraf der har været 4 fejlmeldinger. I alt har 13 respondenter besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 25 pct.
- Spørgeskemaet til *Korte konsultations- og rådgivningsforløb* er udsendt til forventeligt omkring 48 deltagere, hvoraf i alt 20 respondenter besvarede spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 42 pct.
- Spørgeskemaet til diverse *Temadage* er udsendt til 298 deltagere, hvoraf i alt 224 respondenter besvarede spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 75 pct.
- Spørgeskemaet til *Netværksmøder i Værdighedsnetværket* er udsendt til forventeligt omkring 38 deltagere, hvoraf i alt 11 respondenter besvarede spørgeskemaet, hvilket svarer til en besvarelsesprocent på 29 pct.

Der kan være flere årsager til den forholdsvist lave svarprocent for nogle af spørgeskemaerne. Første og fremmest kan det skyldes, at det ikke er alle medarbejdere, der i deres daglige arbejde har adgang til en arbejdscomputer, og derfor ikke har opdaget, at de har modtaget anmodning om at besvare det digitale spørgeskema.

⁹ AKF-rapport: Social- og sundhedsansattes veje på arbejdsmarkedet: <https://www.vive.dk/media/pure/9309/2052898>

Som tidligere nævnt kan det ligeledes skyldes, at det ikke er alle medarbejdere, der har eller benytter egen arbejdsmail, hvorfor det ikke har været muligt at distribuere spørgeskemaet til disse.

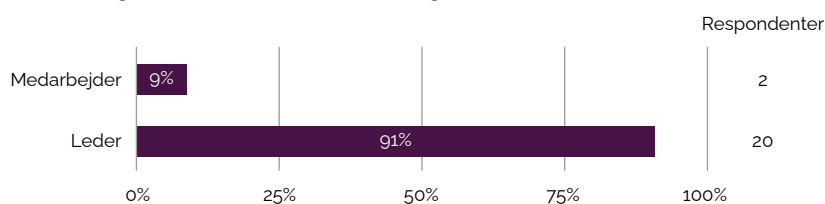
Dernæst kan det skyldes, at nogle medarbejdere og ledere har skiftet job efter deltagelse på forløbet, kurset eller aktiviteten, hvorfor den registrerede mailadresse ikke længere er i brug. I forlængelse heraf skal bl.a. fremhæves en undersøgelse fra AKF (Anvendt Kommunal Forskning) af SOSU'ernes veje på arbejdsmarkedet, der viser, at hver tredje ansat inden for social- og sundhedsområdet skifter job i løbet af et år (VIVE 2010)⁹.

Slutteligt kan det skyldes, at det kan være op til to år siden, at flere af forløbene, kurserne og aktiviteterne er afholdt, hvorfor deltagerne ikke har mødt samme relevans og motivation for at besvare spørgeskemaet.

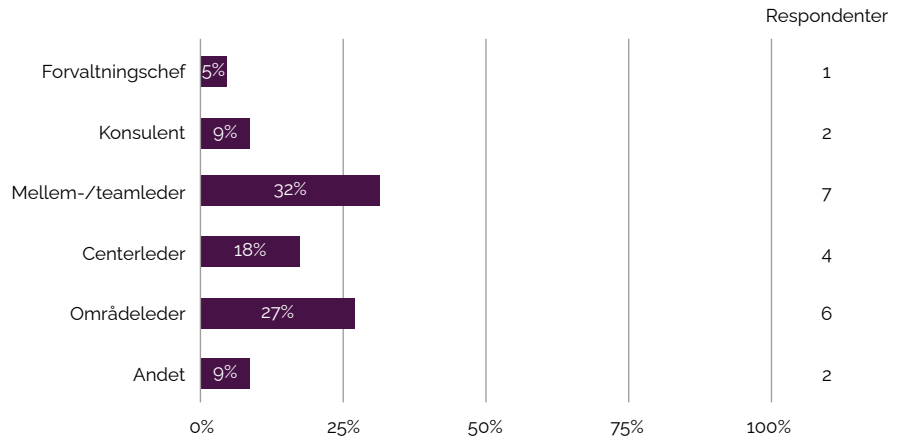
Det er samtidig vigtigt at understrege, at der med en så lav svarprocent, som det er tilfældet for nogle af aktiviteterne, nødvendigvis må tages visse forbehold i forhold til at konkludere noget entydigt på resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen. Med variation hen over aktiviteterne – og undtagelse af det organisatoriske rejseholdsforløb, temadagene og kommunikationsindsatsen med høje svarprocenter – er der derfor grundlag for at kvalificere resultaterne med yderligere og gerne kvalitative metoder, inden der eventuelt træffes beslutninger på baggrund heraf.

Bilag 2: Læringsforløb om værdig ældrepleje med fokus på organisation, ledelse og samarbejde

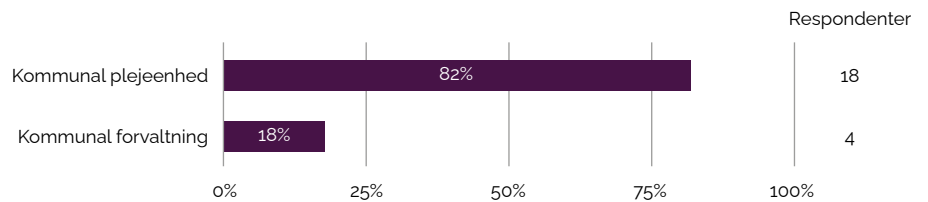
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

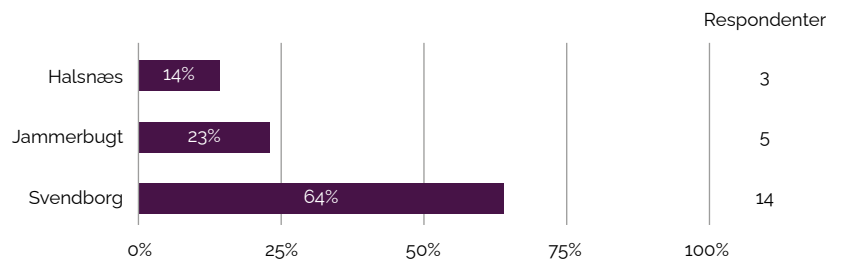
Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

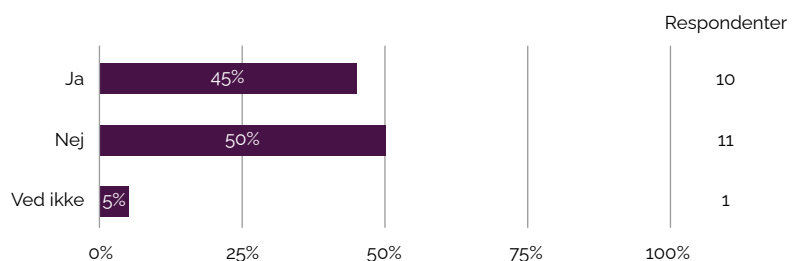
Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

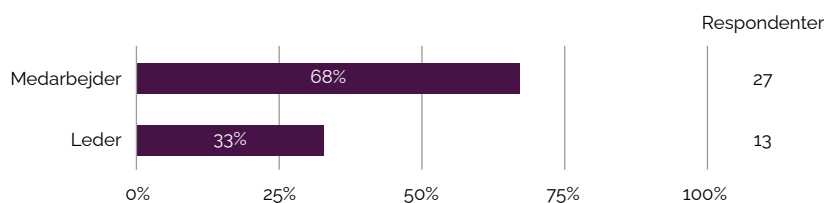

Har du oplevet udfordringer i forhold til at anvende dine nye kompetencer i dit daglige arbejde?

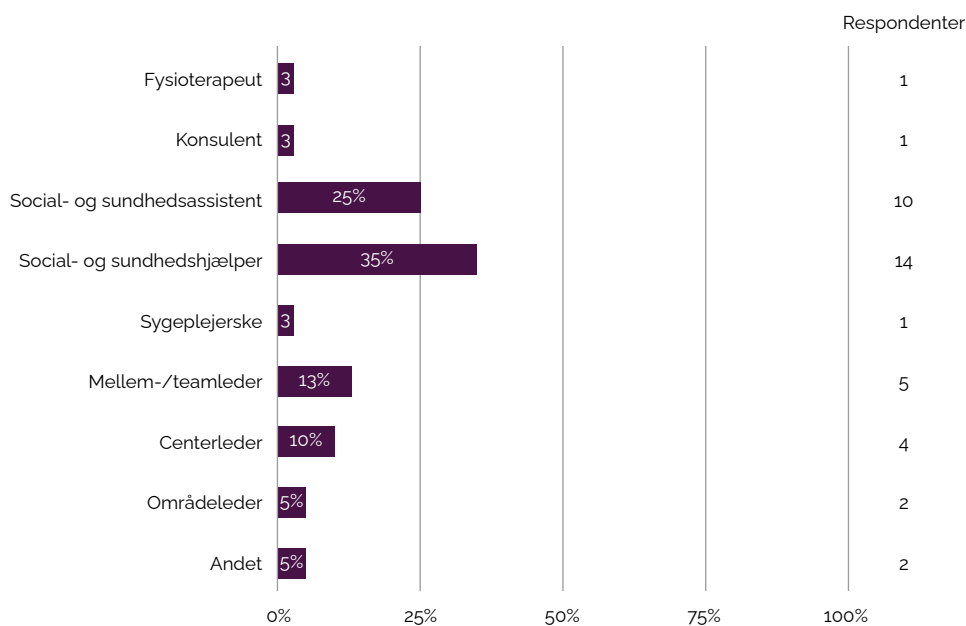

Bilag 3: Det praksisnære rejseholdsforløb

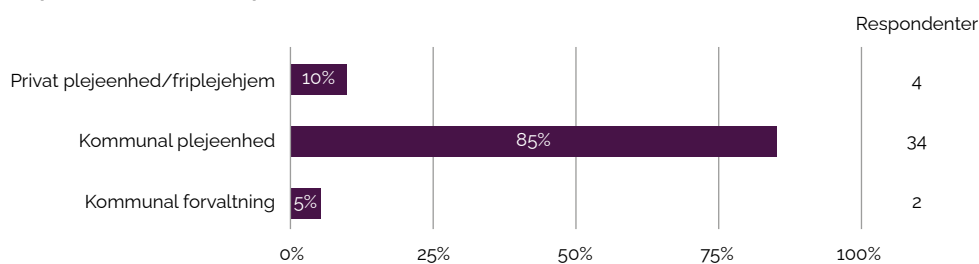
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

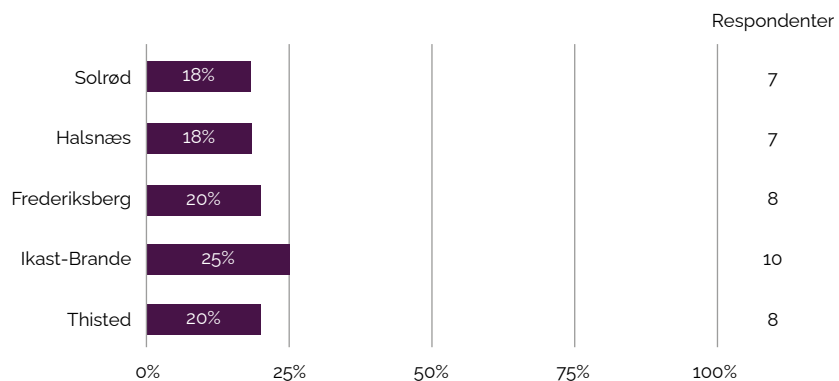
Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

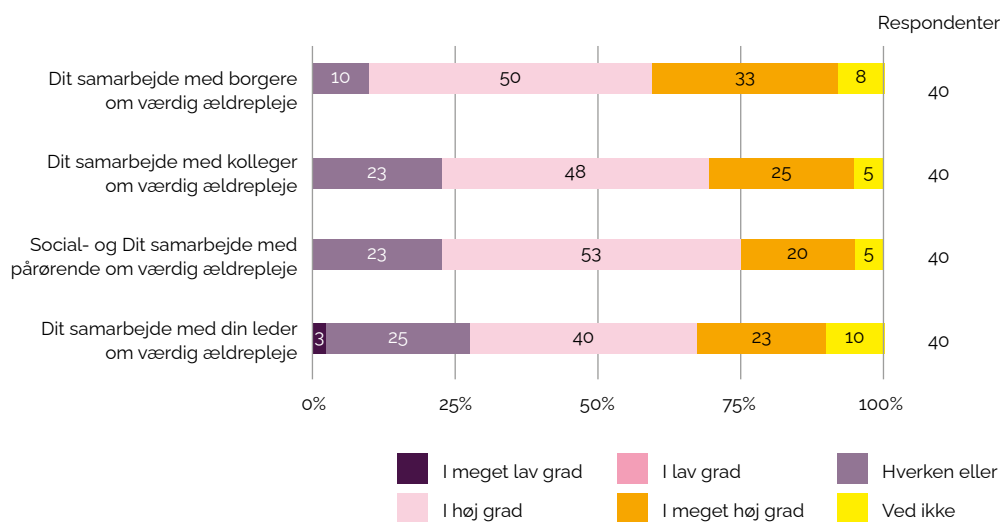
Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

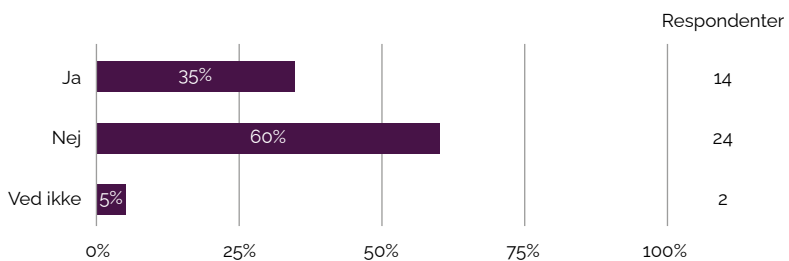
Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

I hvilken grad har de kompetencer, som du har fået på læringsforløbet, styrket:

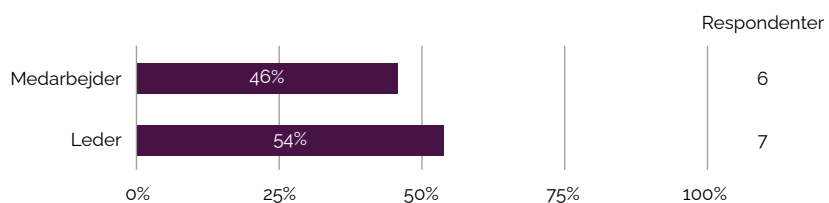

Har du oplevet udfordringer i forhold til at anvende dine nye kompetencer i dit daglige arbejde?

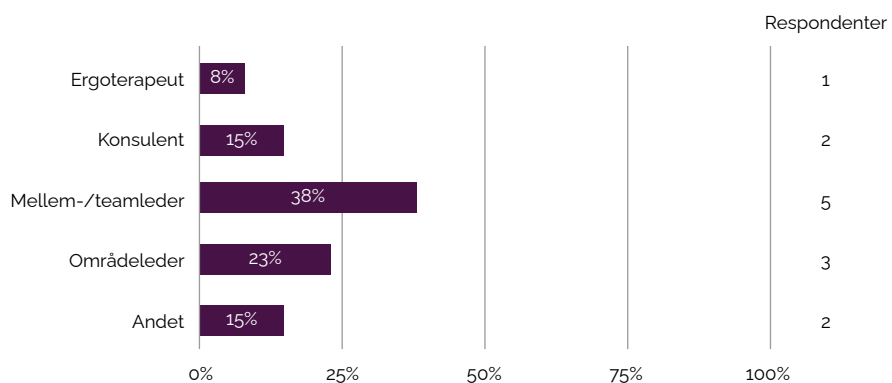

Bilag 4: Diplommodul for ledere

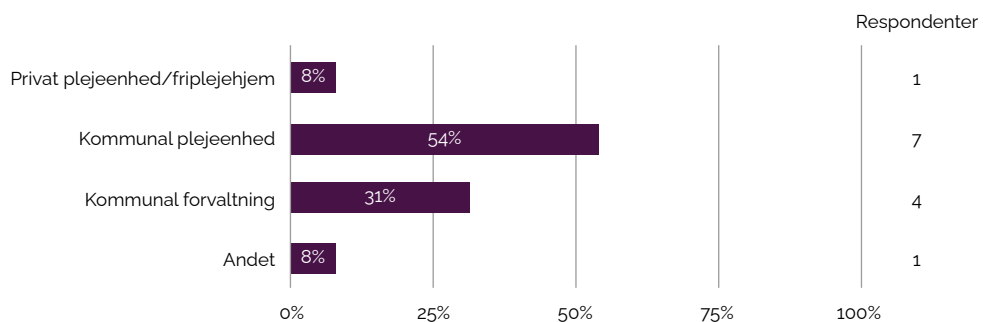
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

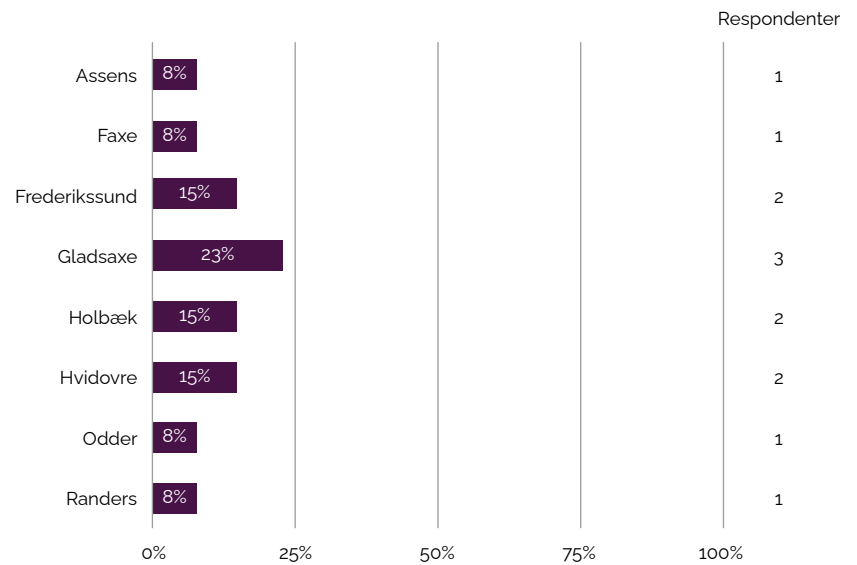
Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

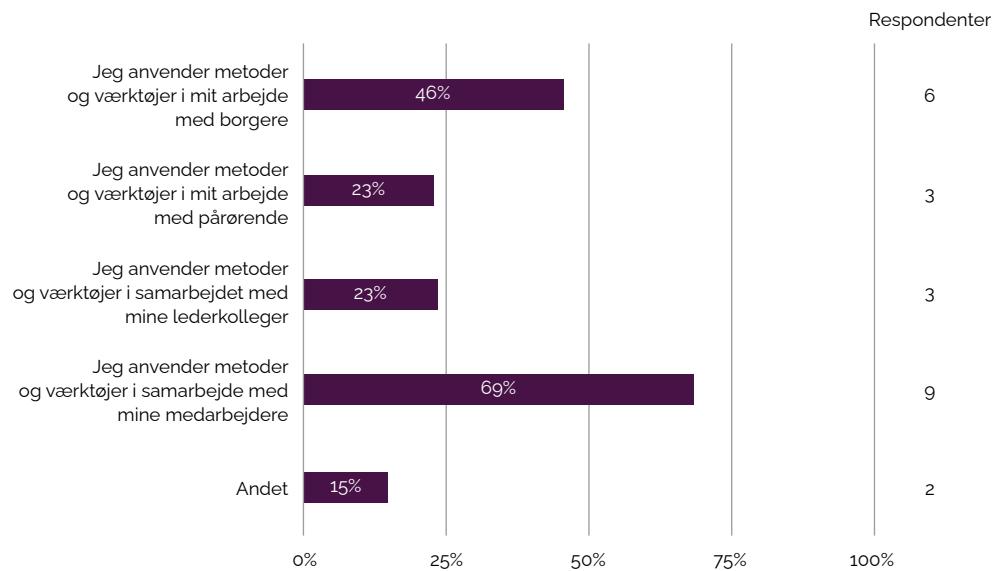
Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

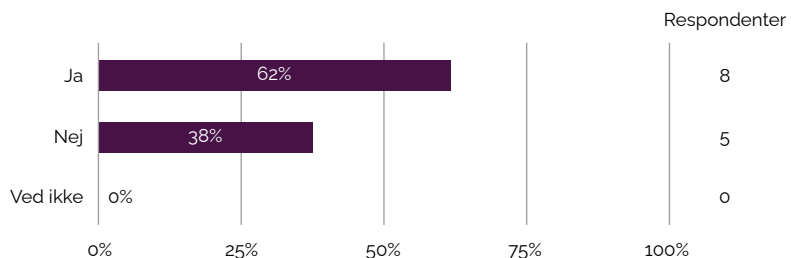
Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

I hvilke konkrete situationer anvender du metoderne og værktøjerne fra diplommodulet?

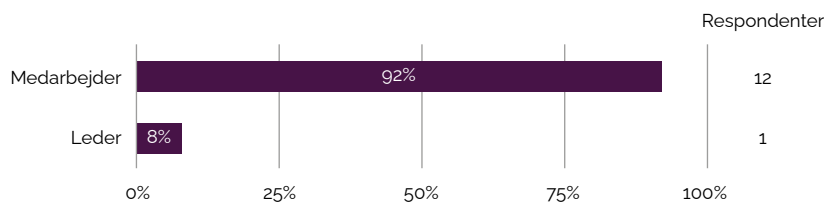

Har du oplevet udfordringer i forbindelse med, at du har ville anvende dine nye kompetencer i dit daglige arbejde?

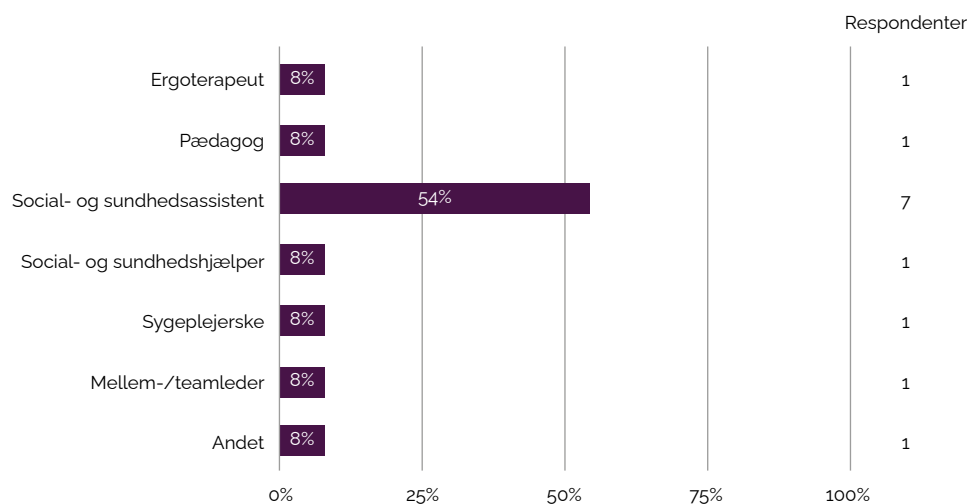

Bilag 5: Det praksisnære kursusforløb

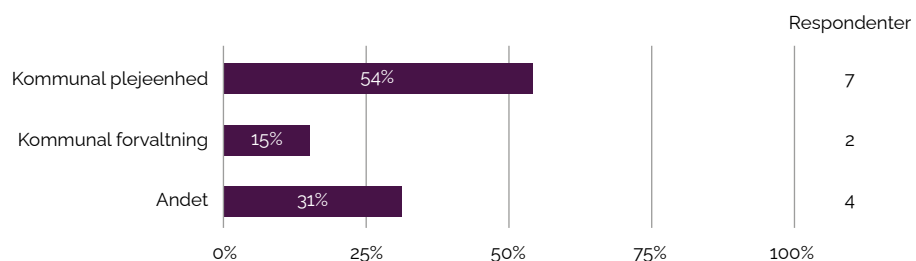
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

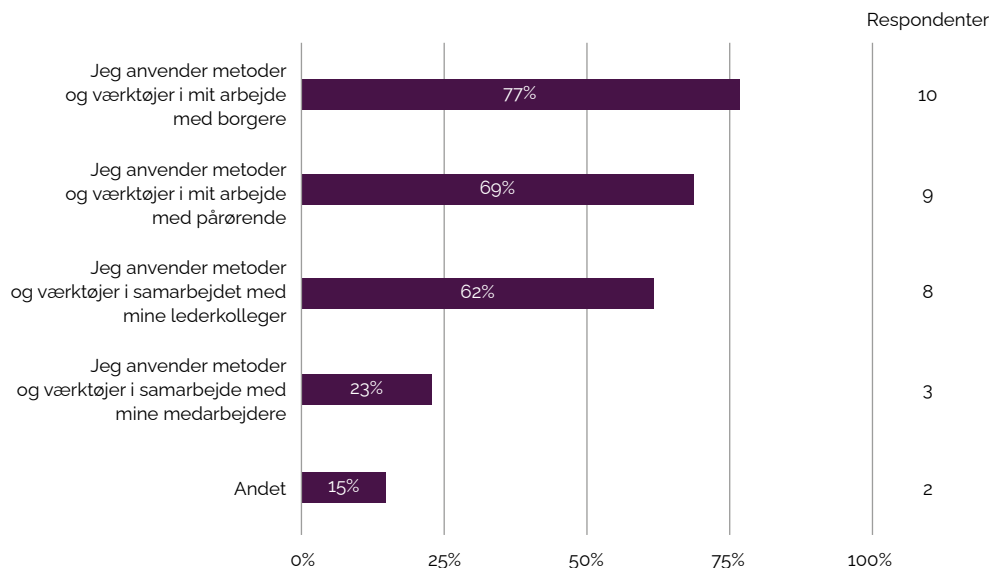
Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

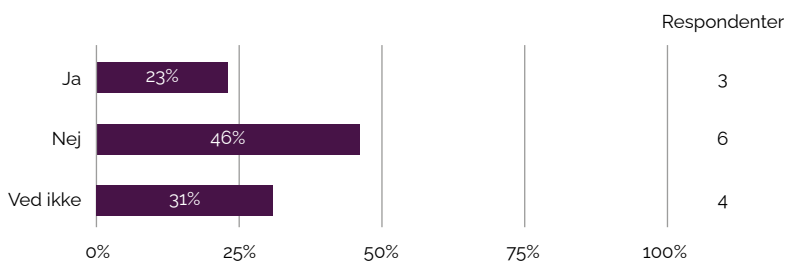
Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

Kommune	Respondenter	Procent
Favrskov	2	15,4%
Favrskov	2	15,4%
Fredensborg	1	7,7%
Greve	1	7,7%
Hvidovre	1	7,7%
Ringsted	1	7,7%
Skanderborg	2	15,4%
Struer	2	15,4%
Vesthimmerland	1	7,7%
Aalborg	1	7,7%
Aarhus	1	7,7%
I alt	13	100%

I hvilke konkrete situationer anvender du metoderne og værktøjerne fra det praksisnære kursusmodul?

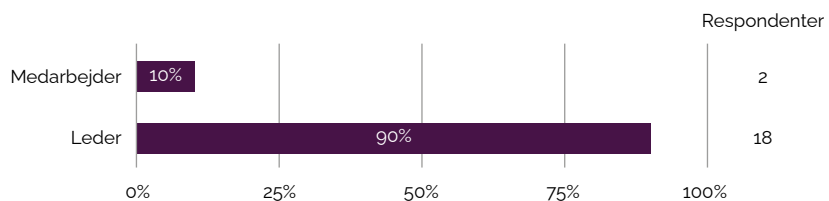

Har du oplevet udfordringer i forhold til at anvende dine nye kompetencer i dit daglige arbejde?

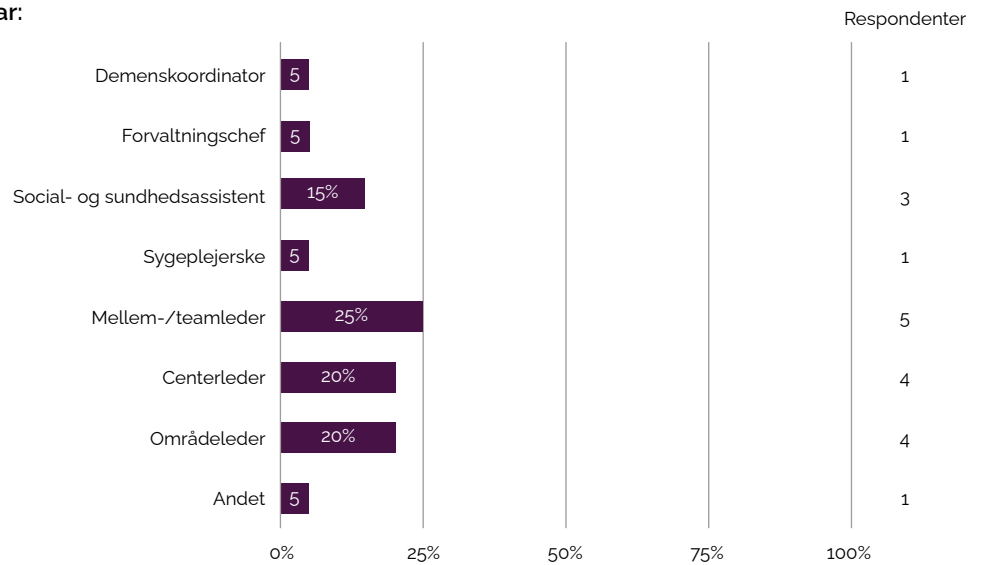

Bilag 6: Korte konsultations- og rådgivningsforløb

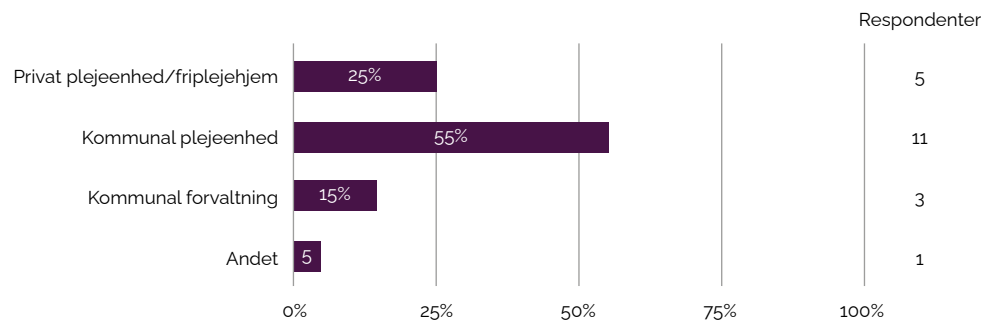
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

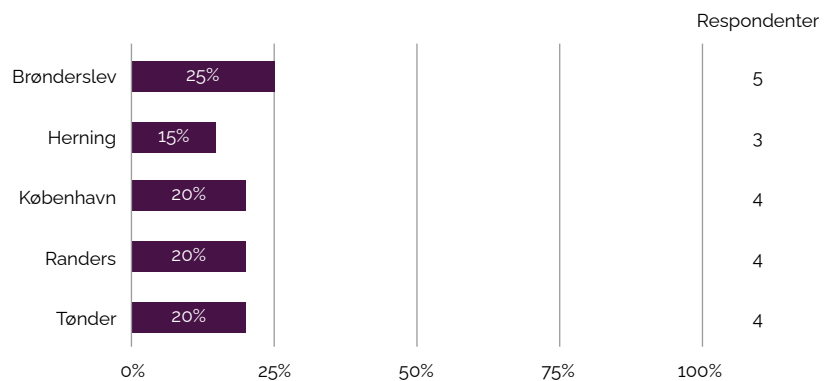
Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

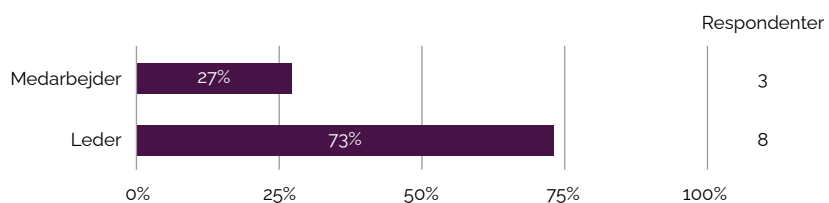

Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

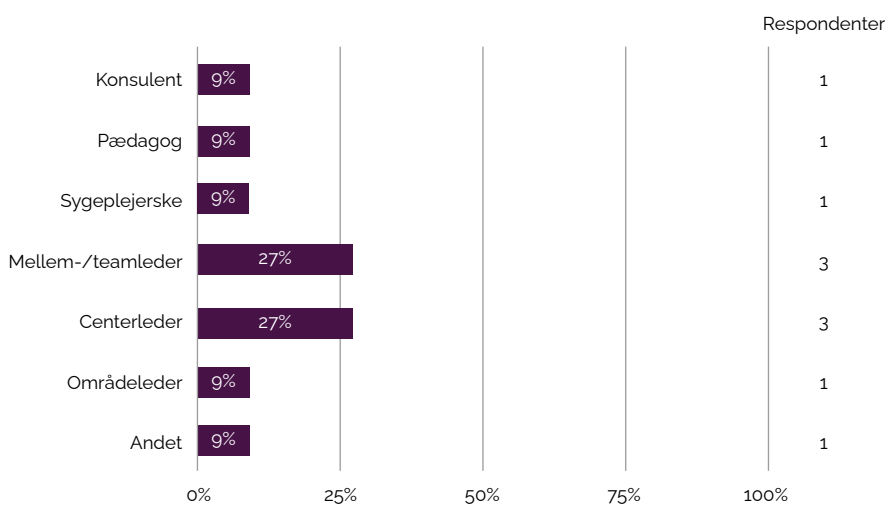

Bilag 7: Netværksmøder i Værdighedsnetværket

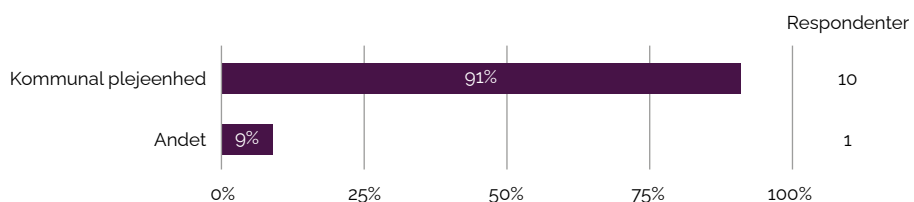
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

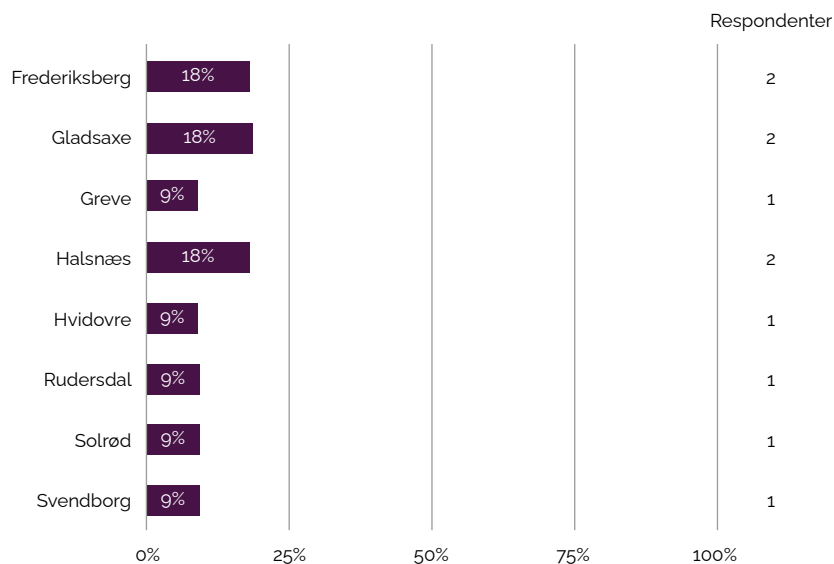
Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

Bilag 8: Temadage

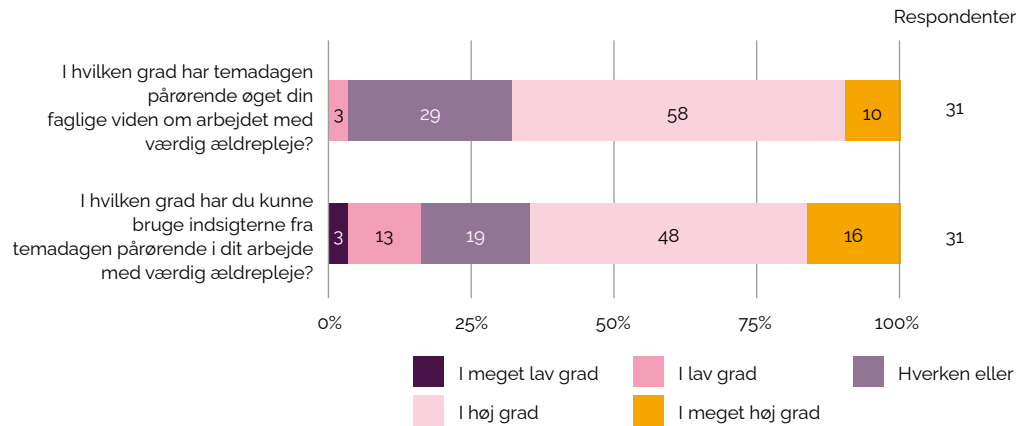
I følgende afsnit gennemgås dataresultater fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende de otte forskellige temadage. Hver temadag har sit eget underafsnit, hvor data og centrale pointer evalueres.

Pårørende

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *pårørende* viser, at 68 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 58 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 10 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *pårørende* har respondenterne ligeledes angivet, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 64 pct. af respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 48 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 16 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det udledes, at andelen af respondenter, der vurderer at få øget deres faglige viden, er større end andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde. Helt konkret ses et samlet fald på 4 procentpoint for andelen af respondenter, der har svaret *i høj* eller *i meget høj grad* til, at temadagen øger deres viden til sammenligning med den samlede andel af respondenter, der har svaret, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i nedenstående diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 31.

Noget af forskellen ml. oplevelsen af at få viden og at kunne anvende denne viden, kan formentlig tilskrives, at nogle af deltagerne ikke har den direkte kontakt med pårørende, hvorfor de ikke direkte kan anvende indsigterne i deres arbejde med værdig ældrepleje, hvilket følgende citat uddyber:

Det var en spændende dag, og jeg blev beriget ift., hvordan ledere og personale kan arbejde med værdighed og pårørende. Der var for mit vedkommende ikke voldsomt meget nyt og jeg kan ikke bruge det i min dagligdag, da jeg ikke arbejder tæt med de pårørende ift. de ting vi inde på."

I de kvalitative udsagn fremhæves det yderligere, at respondenterne særligt synes, at det er udbytterigt at høre om muligheder for samarbejdet med de pårørende, den tavse viden som de pårørende har, og hvordan den kan bringes i spil, hvilket følgende citater udfolder.

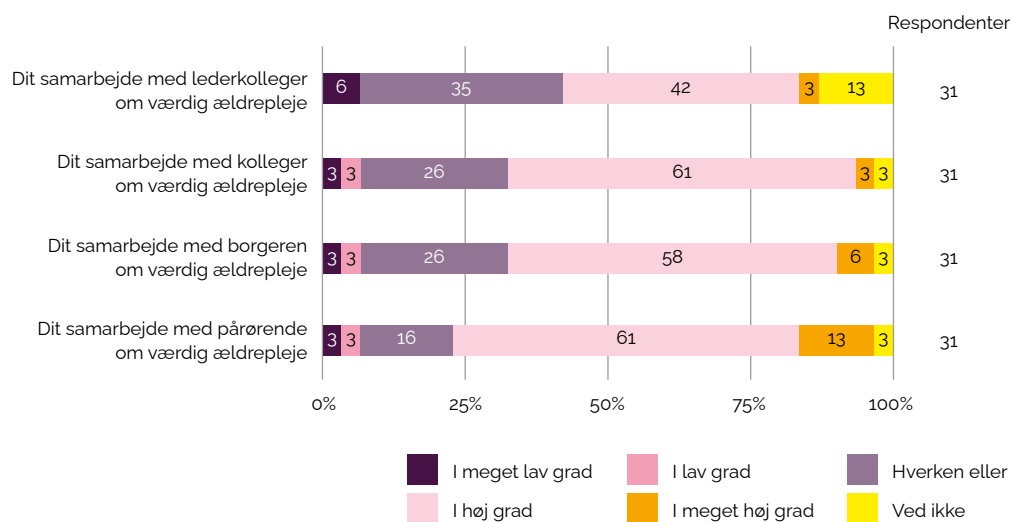
Temadagen har givet mig viden om nye muligheder for samarbejdet med de pårørende: Pårørendes betydning. Pårørende som medspiller med på banen. Systematisk inddragelse af pårørende. Forventningsafstemning ift. det gode samarbejde"

Jeg har lært, at de pårørende har meget tavs viden"

Temadagen styrker særligt samarbejdet med pårørende

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *pårørende* viser, at 74 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne, de har fået på temadagen, styrker deres samarbejde med de pårørende om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 61 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 13 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 64 pct. af respondenterne, at indsigterne, de har fået på temadagen, i høj eller i meget høj grad styrker deres samarbejde med både borgere og kolleger om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagerens samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 31.

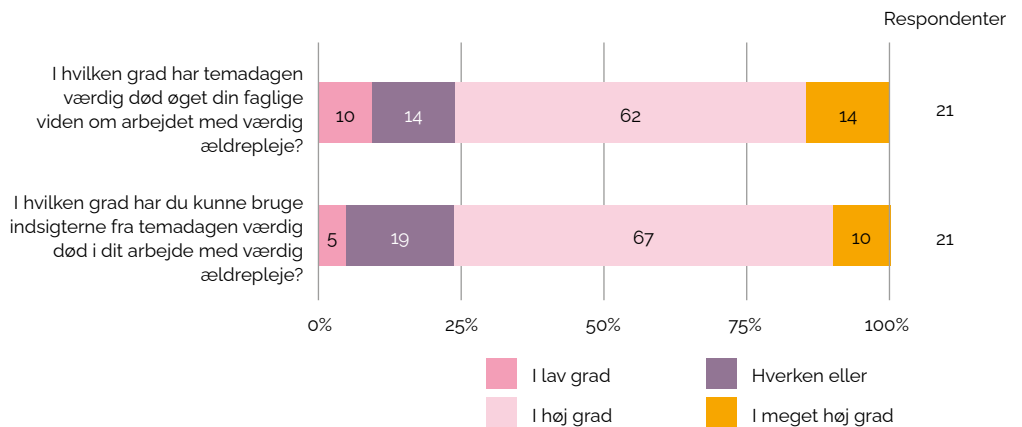
Værdig død

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *værdig død* viser, at 76 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 62 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 14 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *værdig død* angiver respondenterne ligeledes, om de kan bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje. Hertil svarer 77 pct. af respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 67 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 10 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det observeres, at andelen af respondenter, der vurderer at få øget deres faglige viden, er næsten tilsvarende andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde.

Helt konkret ses en samlet 1-procentpoint-stigning i andelen af respondenter der angiver, at de i høj eller i meget høj grad kan anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde til sammenligning med andelen af respondenter, der har svaret, at temadagen i høj eller i meget høj grad øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Fordelingen har respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 21.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at flere respondenter fremhæver, at temadagen giver dem øget indsigt i; at give en bedre pleje til personer, som er terminale, til at kunne vurdere, hvornår en borger har brug for palliation og inspiration til at anvende palliations-appen og slutteligt at få viden om, hvordan man tager de vigtige snakke med den ældre borger og de pårørende ift. de ønsker, de har til den sidste tid. Dette udfolder følgende citater:

Temadagen har givet mig et øget fokus på plejen af mennesker, der er terminale"

Det har især givet mig viden om hvor meget massage egentlig kan hjælpe terminale"

Dagen har givet mig indsigt i vigtigheden af at identificere, hvornår borgeren har brug for palliation."

Efter temadagen har jeg downloadet appen vedrørende palliation, som er utrolig god med mange gode forslag. Har delt min oplevelse med kollegaer og dette giver anledning til mange gode snakke."

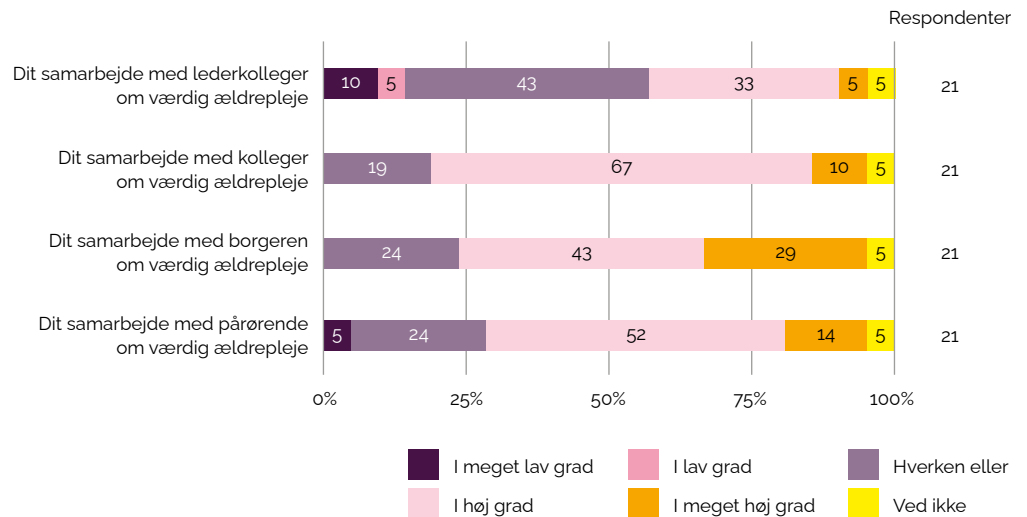
Temadagen har givet mig viden om, hvordan man får indblik i borgers tanker og ønsker til døden."

Har snakket med pårørende om den sidste tid og hvad vi tænkte kunne hjælpe hende, men også hvad de pårørende tænkte kunne hjælpe."

Temadagen styrker særligt samarbejdet med kolleger om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *værdig død* viser, at 77 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne, de har fået på temadagen, styrker deres samarbejde med deres kolleger om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 67 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 10 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 72 pct. af respondenterne, at indsigterne, de har fået på temadagen, *i høj eller i meget høj grad* styrker deres samarbejde med borgere om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 66 pct. af respondenterne, at indsigterne, de har fået på temadagen, *i høj eller i meget høj grad* styrker deres samarbejde med pårørende om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

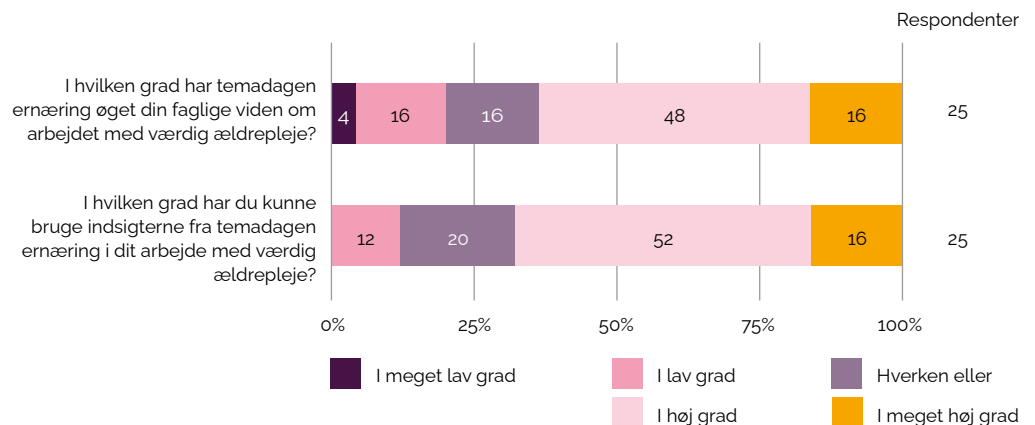
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagerens samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 21.

Ernæring

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *ernæring* viser, at 64 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 48 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 16 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *ernæring* angiver respondenterne ligeledes, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 68 pct. at respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 52 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 16 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det udledes, at andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne, de har fået på temadagen i deres daglige arbejde, er større end andelen af respondenter, der vurderer at de på temadagen øger deres faglige viden om værdig ældrepleje. Helt konkret ses en samlet 4-procentpoint-stigning i andelen af respondenter, der angiver, at de *i høj* eller *i meget høj grad* kan anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde til sammenligning med andelen af respondenter, der svarer, at temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 25.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at flere respondenter fremhæver, at temadagen giver dem øget indsigt i vigtigheden af at få kendskab til den ældre borgers livshistorie vedr. måltidsrytmer, i diverse muligheder mht. at øge spise-lysten hos ældre borgere, der har kneben appetit, og hvorledes der kan gennemføres systematisk opsporing af vægttab, så ernæringsmæssige risici mindske, hvilket følgende citater understreger:

Temadagen har givet mig indsigt i vigtigheden af at kende vores ældre borgers livshistorie ift. mad og måltider - måltidsrytme."

Jeg har fået større opmærksomhed på en tallerkens indhold og madens placering, så beboeren får større lyst til at spise sin mad"

Jeg har lært, at der er et stort udvalg til småtspisende, og at det smager og ser rigtigt ud"

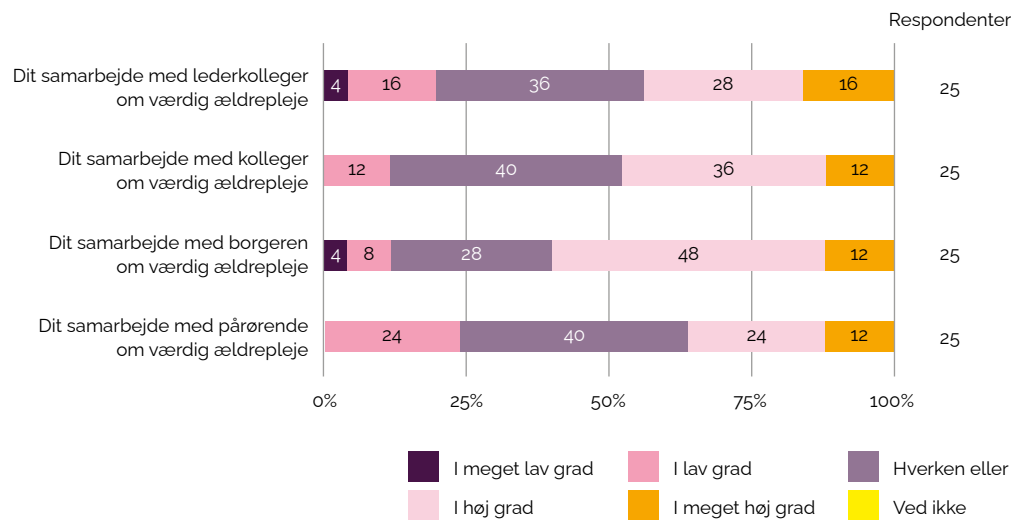
Jeg er blevet bevidst om vigtigheden af tværfagligt fokus ift. borgere i ernæringsmæssig risiko"

Systematisk opsporing på vægttab"

Temadagen styrker særligt samarbejdet med borgere om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *ernæring* viser, at 60 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen styrker deres samarbejde med deres borgere om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 48 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 12 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 48 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres kolleger om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 44 pct. af respondenterne, at indsigterne *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres ledelseskolleger om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

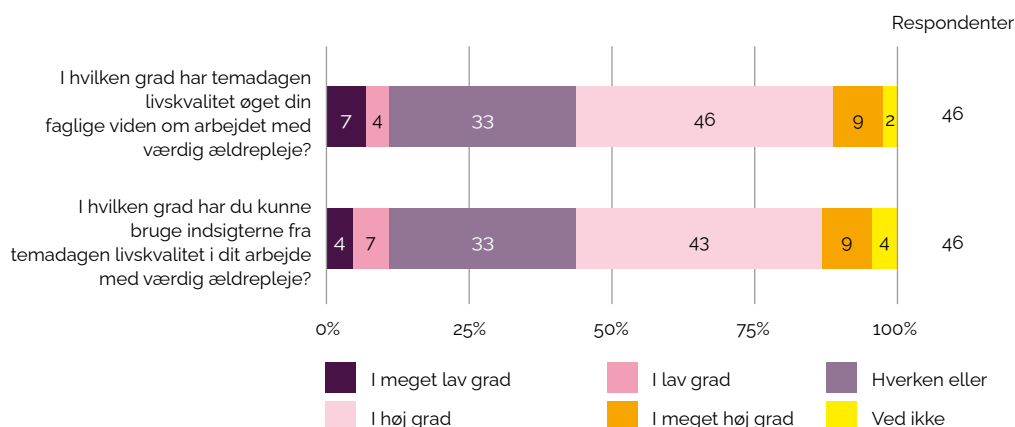
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagernes samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 25.

Livskvalitet

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *livskvalitet* viser, at 55 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 46 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 9 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *pårørende* angiver respondenterne ligeledes, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 52 pct. at respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 43 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 9 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen observeres det, at andelen af respondenter, der vurderer at få øget deres faglige viden, er større end andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde. Helt konkret ses et samlet fald på 3 procentpoint for andelen af respondenter, der svarer *i høj* eller *i meget høj grad* til, at temadagen øger deres viden til sammenligning med den samlede andel af respondenter, der svarer, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde. Når andelen af respondenterne, der svarer *i høj* eller *i meget høj grad*, betragtes hver for sig, ses derimod en status quo for andelen af respondenter, som svarer *i meget høj grad*, og et fald i andelen af respondenter, der svarer *i høj grad*.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 46.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at flere respondenter fremhæver, at temadagen giver dem viden om vigtigheden af det holistiske syn på borgeren, hvor borgerens identitet, livsfortælling og selvbestemmelse er med til at sætte retningen for den pleje, som den ældre borger modtager, hvilket følgende citater uddyber:

Større fokus på deres liv mange år før deres nuværende livssituation, samt hvordan man kan bruge denne viden til at øge deres aktuelle livskvalitet."

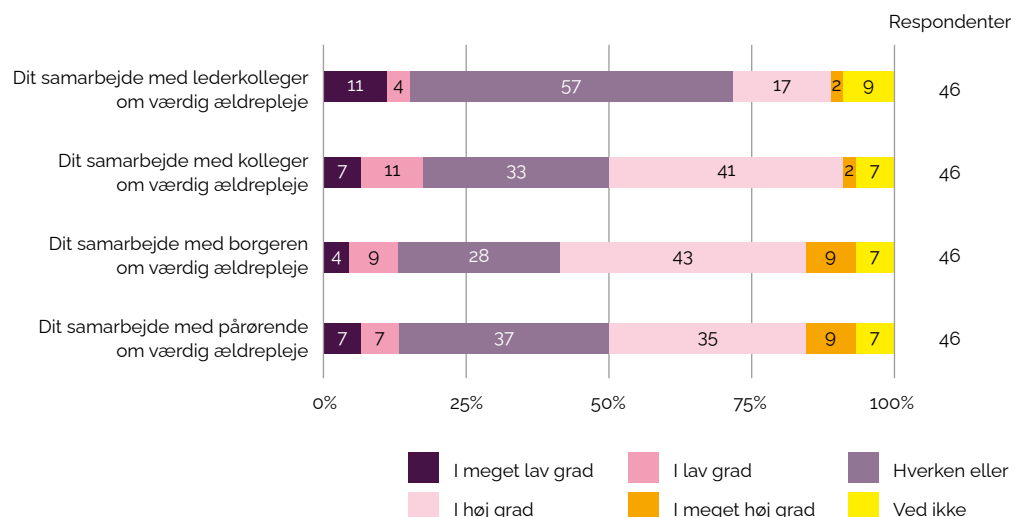
At borgeren er deltagende i sit eget liv og ønsker for en værdig hverdag."

Jeg besøgte en mand, som i den aktuelle situation stort set ikke havde gangfunktion. Ud over at se på de basale behov som at kunne komme på toilet, komme ud og vaske sig, gå til køkken mv. havde vi især fokus på at han kunne komme ud til sin drejebænk i værkstedet, da dette havde været vigtigt for ham tidligere i livet. Han havde ikke været derude i over et år grundet høje dørtrin, men vi satte nu fokus på hvordan det kunne blive muligt igen."

Temadagen styrker særligt samarbejdet med borgere om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen ernæring viser, at 52 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen styrker deres samarbejde med borgere om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 43 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 9 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 43 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres kolleger om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 44 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker deres samarbejde med pårørende om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

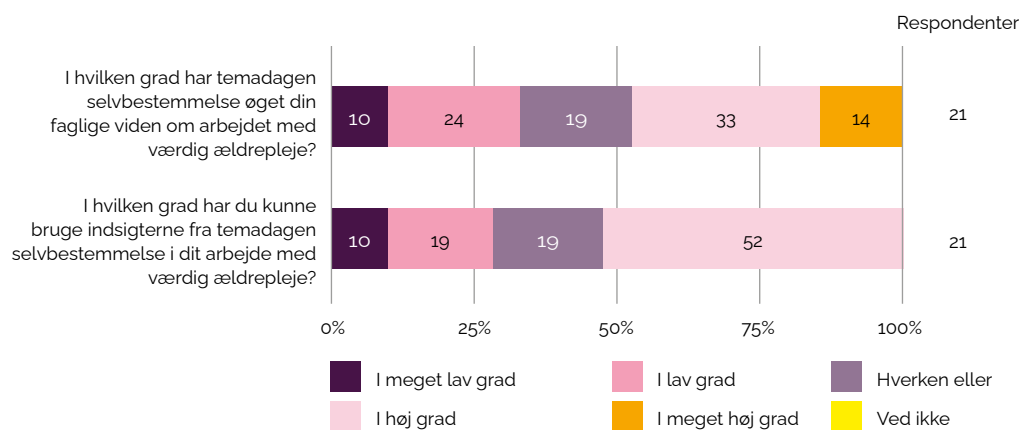
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagernes samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 46.

Selvbestemmelse

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *selvbestemmelse* viser, at 47 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 33 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 14 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *selvbestemmelse* angiver respondenterne ligeledes, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 52 pct. at respondenterne, at de *i høj grad* kan bruge indsigterne i deres arbejde.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det observeres, at andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres daglige arbejde, er større end andelen af respondenter, der vurderer, at temadagen øger deres faglige viden om værdig ældrepleje. Helt konkret ses en samlet 5-procentpoint-stigning i andelen af respondenter, der angiver, at de *i høj* kan anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde til sammenligning med andelen af respondenter, der svarer, at temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Fordelingen har respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 21.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at nogle respondenter fremhæver, at temadagen giver dem mulighed for sparring med andre arbejdspladser, og at temadagen giver dem øget viden om situationspædagogik, og hvordan selvbestemmelse kan styrkes i både behandling og træning af borgeren, hvilket følgende citater uddyber:

På temadagen fik vi kollegial sparring fra andre arbejdspladser. Det var interessant at høre om situationspædagogik f.eks. af og påklædning / personlig pleje m.m."

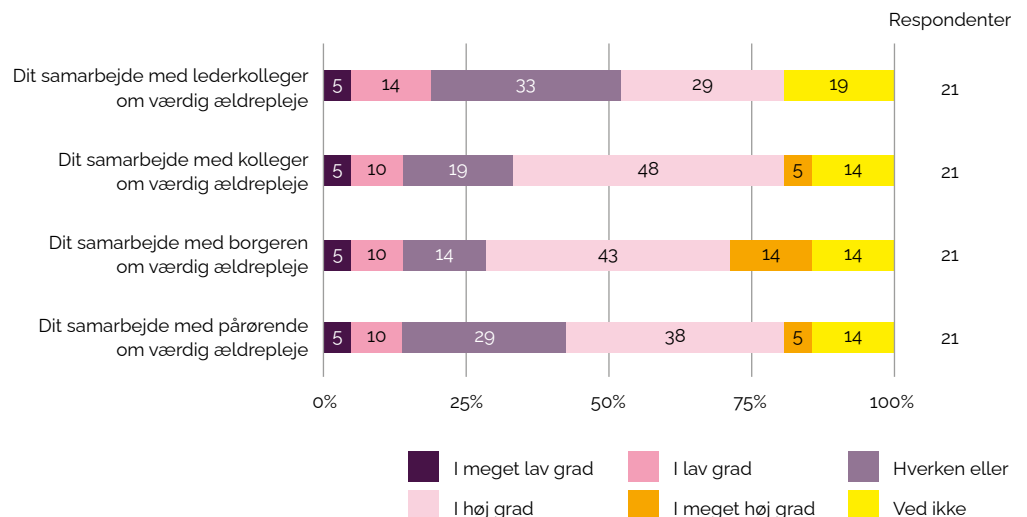

Fra temadagen har jeg taget med mig, at selvbestemmelse er vigtigt i eget liv både i plejen og træning af borgeren. Der, hvor jeg er – der er det den ældres og syges selvbestemmelse, som er i fokus, selvom de bor midlertidigt på en døgninstitution. Vi har løbende møder med pårørende og borger og pers. og træningsterapeuter, som gør at borgerne giver udtryk for, at de oplever at de selv kan bestemme en del og være med i beslutninger om træning- ernæring, pleje og bad og så videre – de oplever, at vi som personale er lydhøre. F.eks. kan et brusebad gives dag, aften og nat og flere gange ugentligt det er i samarbejde med den enkelte borger.”

Temadagen styrker særligt samarbejdet med borgere om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *selvbestemmelse* viser, at 57 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen styrker deres samarbejde med borgere om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 43 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 14 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 53 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres kolleger om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 43 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker deres samarbejde med pårørende om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

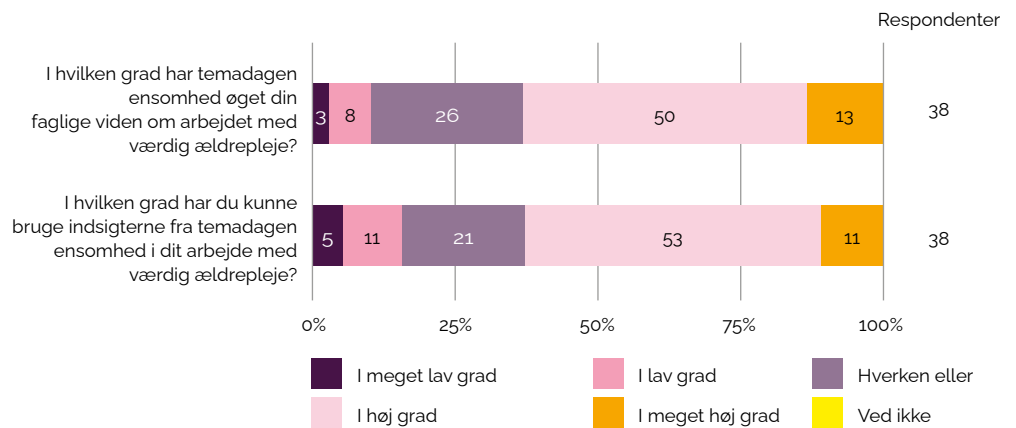
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagernes samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 21.

Ensomhed

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *ensomhed* viser, at 63 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 50 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 13 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *ensomhed* har respondenterne ligeledes angivet, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 64 pct. at respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 53 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 11 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det observeres, at andelen af respondenter, der vurderer at have fået øget deres faglige viden, er næsten tilsvarende andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde. Helt konkret ses en samlet 1-procentpoint-stigning i andelen af respondenter der angiver, at de *i høj* eller *i meget høj grad* kan anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde til sammenligning med andelen af respondenter, der har svaret, at temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Fordelingen har respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 38.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen fremgår det, at flere respondenter er blevet inspireret af de konkrete eksempler, der blev fortalt om på temadagen; herunder samarbejde på tværs af forvaltninger ift. opsporing af ensomhed blandt ældre, brug af farveholder ift. ældre borgeres sindstilstand samt input til brug af omsorgssystemet Nexus. En respondent beskriver, hvordan hun/han konkret anvender indsigterne fra temadagen til at styrke fokuset på øget konsistens i det plejepersonale, der er tilknyttet den ældre borger. Dette uddybende følgende citater:

De konkrete eksempler der blev fortalt om på dagen. Om hvordan problemstillingen var grebet an på i praksis herunder samarbejde på tværs af forvaltninger til opsporing af ensomhed blandt ældre."

Kommuner der bruger farvekoder til forskellige tilstande (herunder ensomhed) på deres triage møde. Vigtig at italesætte denne tilstand hos borgere så det bliver synligt."

Oplægget med udtalelser fra ensomme ældre har bidraget til, at jeg bedre kan forstå de problematikker man kan kæmpe med, når man oplever ensomhed i alderdommen. Det har bl.a. påvirket den måde vi kommunikerer med de ældre på."

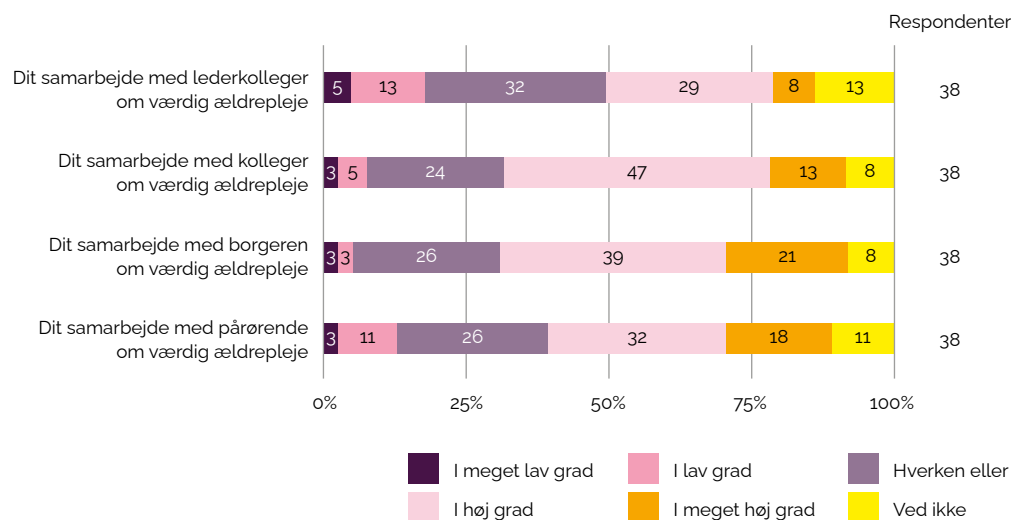
Input ift. registrering af ensomhedsindsatsen i omsorgssystemet (Nexus)."

Det har jeg anvendt til at underbygge behovet for at det i højere grad var den samme hjemmehjælper der kommer i hjemmet."

Temadagen styrker særligt samarbejdet med kolleger og borgere om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen ensomhed viser, at 60 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker deres samarbejde med både borgere og deres kolleger om værdig ældrepleje. I tråd hermed vurderer 50 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker deres samarbejde med pårørende om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 37 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres ledelseskolleger om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

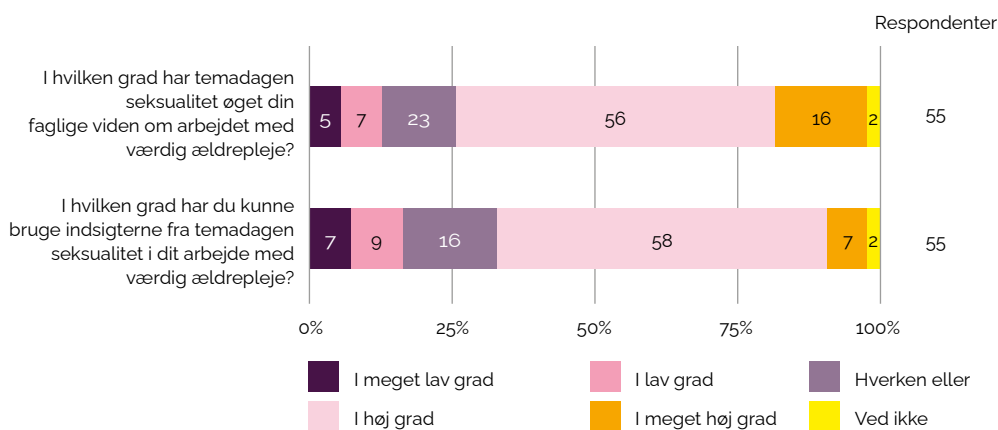
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagerens samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 38.

Seksualitet

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *seksualitet* viser, at 72 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 56 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 16 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *seksualitet* angiver respondenterne ligeledes, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 65 pct. af respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 58 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 7 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det observeres, at andelen af respondenter, der vurderer at have fået øget deres faglige viden, er større end andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde. Helt konkret ses et samlet fald på 7-procentpoint for andelen af respondenter, der har svaret *i høj* eller *i meget høj grad* til, at temadagen har øget deres viden til sammenligning med den samlede andel af respondenter, der har svaret, at de kunne bruge indsigterne i deres arbejde. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i nedenstående diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 55.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at flere respondenter fremhæver, at temadagen giver dem øget forståelse for spændet inden for begreber seksualitet, hvilket gør det nemmere at handle på og nedbryde egne og andre fordomme vedr. ældre og seksualitet. Dette udfolder følgende citater:

Jeg har taget rigtig meget forskelligt med, men det bedste var at få talt om og få sat mange forskellige begreber på ordet seksualitet. Det betyder, at det er nemmere at viderefordre og arbejde med. Medarbejderne kan også bedre forestille sig forskellige aktiviteter og tiltag, når det hedder noget med f.eks. Berøring, lyde, stemning, wellness, nærhed, massage."

Den viden jeg fik vedr. ældres seksuelle behov. At vi skal have det italesat og at det er naturligt og ikke tabu."

Jeg synes særligt, at indlæggene var interessante, hvor der blev fortalt om hudsult og dialog om personalets fremtræden og ageren, samt opmærksomhed på egne (for)domme."

At alle uanset alder eller handicap har ret og ønske om at blive set som et menneske med en seksualitet."

At tage borgerens seksualitet alvorlig samt det at et behov kan være mange ting."

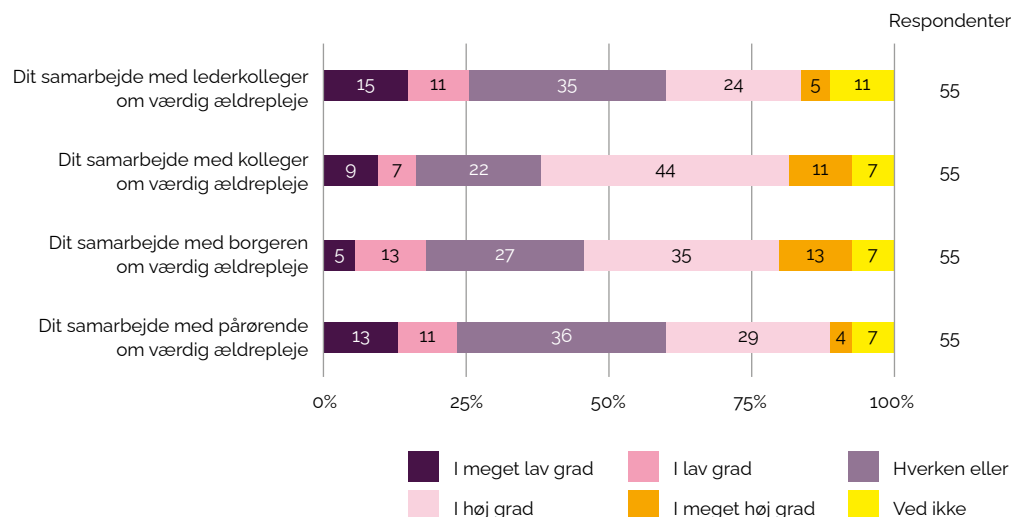
Forståelse for at behovet eksisterer, selvom borgeren er dement."

At mennesket er et seksuelt væsen til sin død."

Temadagen styrker særligt samarbejdet med kolleger om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *seksualitet* viser, at 55 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen *i høj eller i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres kolleger om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 44 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 11 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 48 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj eller i meget høj grad* styrker deres samarbejde med borgere om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 33 pct. af respondenterne, at indsigterne *i høj eller i meget høj grad* styrker deres samarbejde med pårørende om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

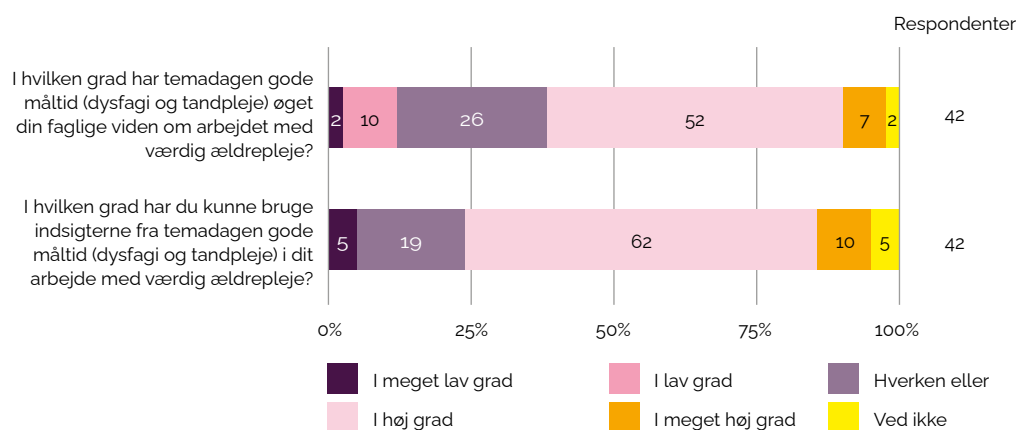
Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagerens samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 55.

Det gode måltid (dysfagi og tandpleje)

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *det gode måltid (dysfagi og tandpleje)* viser, at 59 pct. af respondenterne vurderer, at temadagen *i høj grad* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 52 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 7 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

I spørgeskemaet for temadagen *det gode måltid (dysfagi og tandpleje)* angiver respondenterne ligeledes, om de kan *bruge indsigterne fra temadagen i deres arbejde med værdig ældrepleje*. Hertil svarer 72 pct. af respondenterne, at de kan bruge indsigterne i deres arbejde, hvor henholdsvis 62 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 10 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*.

Ud fra respondenternes svar om temadagen kan det observeres, at andelen af respondenter, der vurderer at kunne anvende indsigterne fra temadagen i deres daglige arbejde, er større end andelen af respondenter, der vurderer, at temadagen øger deres viden om værdig ældrepleje. Helt konkret ses en samlet 11-procentpoint-stigning i andelen af respondenter, der angiver, at de *i høj* eller *i meget høj grad* kan anvende indsigterne fra temadagen i deres arbejde til sammenligning med andelen af respondenter, der svarer, at temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* øger deres faglige viden om arbejdet med værdig ældrepleje. Fordelingen har respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad temadagen har øget deltagerens faglige viden og værdig ældreplejen og i hvilken grad de har kunne bruge denne indsigt i deres arbejde. Data af oktober 2020. N = 42.

Af de kvalitative udsagn fra spørgeskemaundersøgelsen kan det udledes, at flere respondenter fremhæver, at temadagen har givet dem indsigt i og redskaber til at forklare dysfagi-problematikker og vigtigheden af tandpleje overfor borgere, pårørende og plejepersonale. Indsigterne har givet dem inspiration til at igangsætte forbedrende initiativer, hvilket følgende citater udfolder:

Temadagen har givet mig flere pædagogiske redskaber til at forklarer dysfagiproblematikken overfor borger og pårørende, samt vigtigheden i tandpleje overfor plejepersonalet."

Temadagen har lært mig, at dysfagiproblematikken er mere udbredt end man lige tror, så det er vigtigt at være opmærksomme på det. Det er ikke endnu en standard at der laves en dysfagivurdering, når en borger har en udfordring med at indtage sufficient kost. Hvilket jeg synes kunne være relevant, ligesom det er blevet almindeligt at screene for tryksår. Det har givet mig mod til at italesætte problematikken, selvom den ikke er så meget i fokus som andet."

Bruger helt praktisk viden og ideer fra temadagen til videreudvikling af vores egen dysfagiindsats, som nu udrulles på alle plejecentre i kommunen."

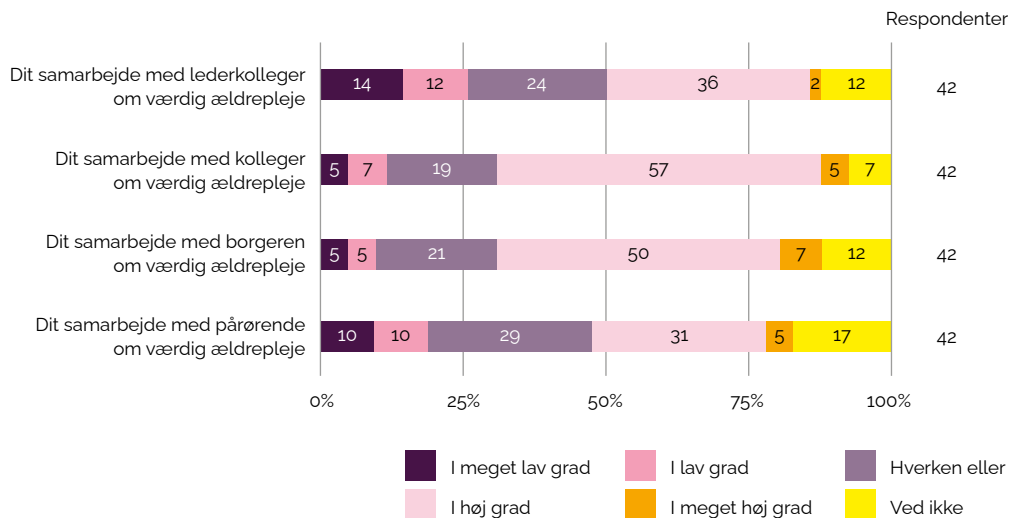
Vigtigheden i at være Obs på ændringer i munden/ tænderne. God tandpleje mindsker gener, så optimal ernæring sikres."

Jeg arbejder som ressource person i ernæring og har indført grundigere gennemgang af munden, når vi ernæringscreenere borgerne."

Temadagen styrker særligt samarbejdet med kolleger om værdig ældrepleje

Data fra spørgeskemaundersøgelsen vedrørende temadagen *det gode måltid (dysfagi og tandpleje)* viser, at 62 pct. af respondenterne vurderer, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres kolleger om værdig ældrepleje, hvor henholdsvis 57 pct. af respondenterne svarer *i høj grad*, og 5 pct. af respondenterne svarer *i meget høj grad*. I tråd hermed vurderer 57 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker deres samarbejde med borgere om værdig ældrepleje, og ligeledes vurderer 38 pct. af respondenterne, at indsigterne fra temadagen *i høj* eller *i meget høj grad* styrker samarbejdet med deres ledelseskolleger om værdig ældrepleje. Fordelingen af respondenternes svar er illustreret i følgende diagram.

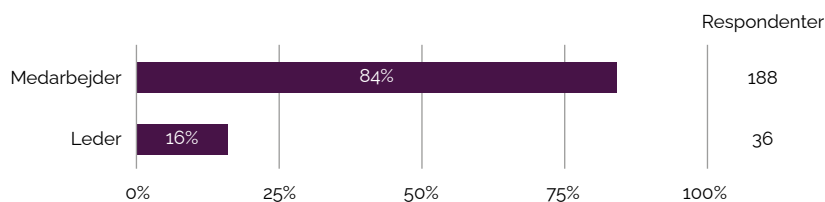
I hvilken grad har de indsigter, som du har fået på temadagen, styrket:

Figuren illustrerer respondenternes vurdering af, i hvilken grad deltagelse på temadagen har styrket deltagerens samarbejde med diverse aktører om værdig ældrepleje. Data af oktober 2020. N = 42.

Nedenfor er angivet yderligere data vedr. temadagene og respondenterne på spørgeskemaet herom.

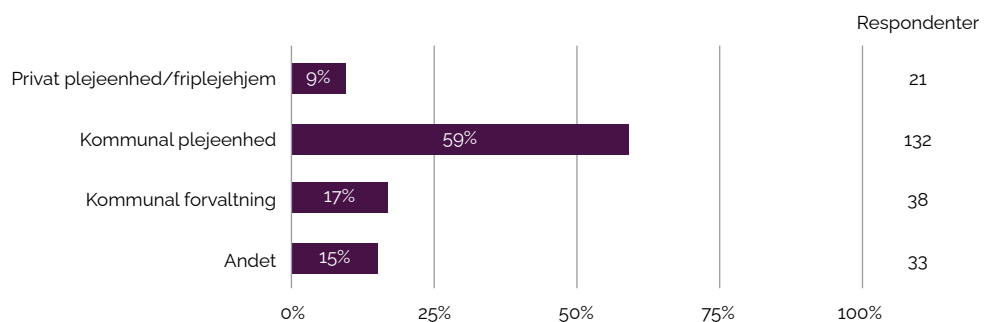
Angiv venligst, hvilken af følgende funktioner, du varetager:

Angiv venligst, hvilken af følgende stillingsbetegnelser, der bedst matcher den stilling, du har:

Stilling	Respondenter	Procent
Administrativ medarbejder	1	0,4%
Diætist	7	3,1%
Demenskoordinator	11	4,9%
Ergoterapeut	18	8,0%
Fysioterapeut	2	0,9%
Konsulent	16	7,1%
Køkkenpersonale	7	3,1%
Pædagog	5	2,2%
Social- og sundhedsassistent	47	21,0%
Social- og sundhedshjælper	18	8,0%
Sygeplejerske	27	12,1%
Sygeplejerske	27	12,1%
Mellem-/teamleder	12	5,4%
Centerleder	10	4,5%
Områdeleder	7	3,1%
Andet	36	16,1%
I alt	224	100%

Angiv venligst, hvilken af følgende arbejdspladser, der bedst matcher den type af arbejdsplads, du arbejder på:

Angiv venligst, i hvilken kommune din arbejdsplads ligger i:

Kommune	Respondenter	Procent
Albertslund	2	0,90%
Allerød	2	0,90%
Assens	2	0,90%
Ballerup	1	0,40%
Billund	2	0,90%
Brøndby	4	1,80%
Egedal	3	1,30%
Esbjerg	3	1,30%
Fredensborg	2	0,90%
Frederiksberg	2	0,90%
Frederikssund	1	0,40%
Furesø	2	0,90%
Faaborg-Midtfyn	1	0,40%
Gladsaxe	7	3,10%
Glostrup	2	0,90%
Greve	3	1,30%
Guldborgsund	3	1,30%
Haderslev	9	4,00%
Halsnæs	2	0,90%
Hedensted	3	1,30%
Helsingør	1	0,40%
Herlev	1	0,40%
Herning	11	4,90%
Hillerød	2	0,90%
Hjørring	2	0,90%
Holbæk	3	1,30%
Holstebro	6	2,70%
Horsens	4	1,80%
Hvidovre	1	0,40%

Kommune	Respondenter	Procent
Høje-Taastrup	4	1,80%
Hørsholm	2	0,90%
Ikast-Brande	3	1,30%
Kolding	4	1,80%
København	9	4,00%
Køge	1	0,40%
Langeland	3	1,30%
Lemvig	1	0,40%
Mariagerfjord	3	1,30%
Morsø	3	1,30%
Norddjurs	4	1,80%
Nordfyn	1	0,40%
Odder	4	1,80%
Odense	3	1,30%
Randers	13	5,80%
Rebild	1	0,40%
Ringkøbing-Skjern	6	2,70%
Roskilde	2	0,90%
Rudersdal	3	1,30%
Rødovre	2	0,90%
Silkeborg	2	0,90%
Skanderborg	6	2,70%
Sorø	2	0,90%
Stevns	1	0,40%
Struer	2	0,90%
Svendborg	2	0,90%
Sønderborg	1	0,40%
Thisted	3	1,30%
Tønder	1	0,40%
Tårnby	2	0,90%
Varde	3	1,30%

Kommune	Respondenter	Procent
Vejen	1	0,40%
Vejle	5	2,20%
Viborg	4	1,80%
Vordingborg	2	0,90%
Aabenraa	4	1,80%
Aalborg	5	2,20%
Aarhus	19	8,50%
I alt	224	100,00%

Giver du
borgeren
den rette
medicin?

